

Veliko zborovanje v Brežicah

Govoril bo Franc Šetinc, sekretar IK CK ZKS

Na praznik Osvobodilne fronte, 27. aprila ob 9. uri, bodo na rudniškem posloju v Globokem odkrili spominsko ploščo in z njo obeležili 40-letnico ustanovitve sindikalne podružnice v rudniku. Na slovesnosti bo govoril predstavnik občinskega sveta Zveze sindikatov iz Brežic, za kulturni spored pa so poskrbeli domačini.

Isti dan ob 10,30 bo pred novo tovarno salonitne opeke v Brežicah veliko zborovanje, ki ga prirejajo družbenopolitične organizacije in kolektiv Salonita Anhovo-tozd Opekarna Brežice, v počastitev partijskih jubilejev, dneva Osvobodilne fronte in praznika dela, 1. maja. To slavlje združujejo prireditelji z veliko delovno zmagajo, z otvoritvijo nove tovarne salonitne opeke. Na zborovanju bo govoril sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKS Franc Šetinc. V kulturnem programu bodo nastopili recitatorji brežiške gimnazije, zapeli združeni pevski zbori občine Brežice, igrali pa bosta godbi na pihala iz Kapel in Anhovega.

Družbenopolitične organizacije vabijo občane, da se čimbolj množično udeležijo te osrednje jubilejne proslave v občini.

GOSPIČ VABI

V mali dvorani doma JNA je bila 19. aprila seja stalnega sekretariata zleta Bratstva in enotnosti. Po kratkem pozdravnem govoru predsednika sekretariata tov. Milana Davidoviča je predsednik občinske skupščine Novo mesto Jakob Berič seznanil vse prisotne z razvojem Novega mesta in občine.

Člani stalnega sekretariata so bili seznanjeni s pripravami za 14. zlet Bratstva in enotnosti, ki bo letos v Gospiću. Posebno živahna je bila razprava o dodelitvi spominske plakete "Trnovac 1944.", ki jo bo predsedništvo stalnega sekretariata podelilo najbolj zaslužnim družbenopolitičnim in športnim delavcem. Z novomeškega zletnega področja so predlagani: Niko Belopavlovič, Franc Kuhar, Ruža Kovačič, Janez Šlapnik, Uroš Dular, Adolf Suštar, Boris Gabrič, Danilo Kovačič in Avgust Avbar. Na seji je bil sprejet program medletne akcije "Srečanje mladih" v Jasenovcu.

JARM V BOLJUNCU – V okviru sodelovanj med pobratena občinama Kočevje in Dolina pri Trstu je bila 16. aprila otvoritev razstave akademskega kiparja Staneta Jarma v novozgrajenem kulturnem domu v Boljuncu. Razstavljene so grafike in skulpture iz lesa. Otvoritev se je udeležila tudi delegacija CK ZKS s sekretarjem Francem Šetincem, ki je bila te dni na pokrajinskem kongresu KPI za Furlanijo in Julijsko krajino. (Foto: P. Šobar)

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Posadka uredništva v gosteh bo tokrat obiskala ribniško občino. Za sogovornike smo izbrali občane iz krajevne skupnosti

ORTNEK

Naši novinarji vas bodo v torek, 26. aprila, od 17. ure naprej čakali v gostilni "Pri Petriču". Pridite, povejte nam o svojih uspehih, težavah! Novinarske beležnice so pripravljene.

TITO, TVOJI SMO – Na svoji poti po Dolenjski je kurirčkova torba obiskala domala vse pionirske odrede. Toplim čestitkam tov. Titu so se pridružili tudi pionirji OŠ Grm. Nekdanji borec-kurir Vinko Bambič (na sliki), pa je pionirjem obudil nekaj trenutkov iz zadnje vojne. (Foto: J. Pavlin)

Še o kulturi, a ne zadnjič

Na kulturni strani današnje številke pišemo o akademiji, ki bo jutri zvečer v amfiteatrski dvorani novomeškega doma JLA in s katero se v novomeški občini končuje šestmesečna akcija "Človek, delo kultura". Čeprav bo to prireditev z izrazito političnim obeležjem, bo imela nedvomno tudi velik kulturni pomen.

bolj odloča o tem, kakšno kulturo naj bi gojili in koliko denarja odšteli zanjo. Noče biti samo občasni obiskovalec prireditve, ampak enakopraven s tistimi, ki kulturi krojijo obleko.

I. Z.

SPOROČILO BRALCEM

Ker zaradi praznovanja dneva ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije v sredo, 27. aprila, Tiskarna Ljudska pravica ne bo delala, bo naslednja številka Dolenjskega lista izšla dan kasneje, to je v petek, 29. aprila.

UREDNIŠTVO

Novomeška prireditev je zadnja v vrsti manifestacij, ki jih je lani spodbudila ZK prek svojega glasila Komunista in so se drugod na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini zvrstile pretežno že jeseni. Seveda pa so bile razstave, proslave, gledališke, likovne in druge prireditve samo del obširno zastavljene akcije, ki je imela namen spodbuditi za kulturo pomembna dogajanja.

Z roko na srcu je treba priznati, da so številne organizacije, krajevne skupnosti in tozdi šele v tem času in na partijsko pobudo "ugotovili", da sodi med družbeno pomembna področja, ki jih je treba obravnavati in razreševati pereča vprašanja, tudi kultura. Osnovne partijske organizacije so imele kulturo sploh prvič na dnevnem redu. V tednih Komunista rojeni ali spodbujeni programi še vedno "zelenijo" in to je vsekakor dober znak. Kdaj bo prišla jesen za obiranje sadov, je težko predvideti; zdaj si še marsikje samo želijo, da bi "kal poglano seme".

Lahko govorimo le o nekaterih premikih. Tako delavec, ki si pred leti še ni upal odpreti ust, čedalje

KRSTNA UPRIZORITEV "ROKOVNJACEV"

V Brežicah je 13. aprila gostovalo Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane z jubilejno predstavo ob 55-letnici obstoja. Uprizorilo je "Rokovnjacev", priljubljeno ljudsko igrsko, Popoldanska predstava je bila namenjena mladini, večerna pa stalnemu občinstvu in vsem ljubiteljem gledališča iz delovnih kolektivov.

SREČANJE V JUTRANJKI

Kolektiv Jutranjke – tozd Orlica v Brežicah bo 29. aprila gostitelj delavcev Tekstilne tovarne iz Klanjca na Hrvaškem. Srečanje je namenjeno razgovoru o kulturi v združenem delu. Gostje si bodo najprej ogledali delovne prostore Orlice, nakar bo razgovor o svobodni menjavi dela, nato pa skupni kulturni program v domu JLA v Brežicah. Da bi bila podoba tovarne in njene okolice do srečanja čimbolj urejena, so se organizatorji srečanja dogovorili z Brežiško četo za delovno akcijo. Brigadirji so obljubili, da bodo za čiščenje namenili soboto.

Merili so moč znanja

Republiško tekmovanje iz matematike je bilo v Novem mestu – Slab delež dolenjskih srednjih šol

Drugo aprilsko soboto se je v Novem mestu zbralo 153 mladih tekmovalcev slovenskih srednjih šol, ki so se pomerili v znanju matematike.

Organizacijo tega zanimivega republiškega tekmovanja iz matematike za srednješolce, katerega pomen ni samo v merjenju moči v poznavanju matematike, ampak naj bi pospeševalo razvoj mladega rodu slovenskih matematikov ter to vedo populariziralo, je Društvo matematikov in fizikov zaupalo novomeškemu aktivu. Program tekmovanja so popestrili z izletom v Kostonjico. Pokroviteljstvo je prevzela novomeška tovarna zdravil Krka.

Srednješolci so tekmovali v štirih razredih; tako so bile podeljene tudi nagrade in pohvale. Za prvi razred sta prejela prvo nagrado Boris Majaron iz Maribora in Maks Romih iz

Ljubljane; za drugi razred niso podelili prve nagrade, drugo pa je osvojil Jure Piškur iz Celja; za tretji razred sta edino podeljeno – tretjo nagrado prejela Edmont Rusjan iz Ljubljane in Mihec Florjančič iz Maribora; drugo nagrado za dijake četrtega razreda sta prejela Gorazd Cvetič iz Maribora in Matjaž Vidmar iz Nove Gorice. Od 11 tekmovalcev z novomeške gimnazije je uspel le Feliks Starič, kije dobil pohvalo.

Delež ostalih srednjih šol širše dolenjske regije je bil zelo pičel, saj so poleg dijakov novomeške gimnazije nastopili le 3 dijaki brežiške in 8 dijakov kočevske gimnazije.

TREBNJE: PETERO PRIZANJ OF

V ponedeljek so na seji občinske konference SZDL v Trebnjem po obravnavi načrta gospodarskega in družbenega razvoja občine, programa letošnjega jubilejnega desetega Tabora likovnih samorastnikov Jugoslavije med drugim potrdili pet predlogov za podelitev letošnjih priznanj Osvobodilne fronte. Priznanja bodo podelili v soboto ob 16. uri v Domu kulture v Trebnjem na svečani seji občinske konference ZK v počastitev letošnjih visokih partijskih jubilejev skupno z vodstvi vseh družbenopolitičnih organizacij. Letošnja priznanja OF v trebanjski občini prejmejo: Alojz Jarc – kmet iz Vrbovca pri Dobmiču; Božidar Krištof – znani družbenopolitični delavec, zaposlen do nedavnega v mirenški Dani; Stefan Potočnik iz Trebnjega; Francka Vilfan – Slakova, upokojenka iz Ljubljane, in Janez Zakrajšek, gozdar iz Dolnjih Ponikey.

PROSLAVA KAPELSKIH TABORNIKOV

Kapelski taborniki čete Dobravske žrtve bodo v soboto ob 19. uri pri sv. Trojici proslavili dan tabornikov. Ob tabornem ognju bodo ob sodelovanju pionirskega pevskega zbora in harmonikarjev pripravili kulturni program, posvečen tudi jubilejem partije in tovariša Tita. Ob tej priložnosti bo krajevna konferenca SZDL podelila pionirskemu odredu priznanje OF za trikratno zaporedno zmago na tekmovanju ZPM Brežice in za organizacije vseh proslav na območju KS Kapele.

ZAPORA MOSTU

V četrtek, 21. aprila 1977, bo zaprt za ves promet stari most v Novem mestu od 15. do 19. ure.

Obvoz je čez novi most v Ločni.

Republiška skupnost za ceste, Ljubljana

POZDRAVI TITU – Zvezno štafeto palico so v soboto mladi ponesli tudi na Lisco, kjer je tovariš Tito leta 1938 vodil znamenito sejo politbiroja KPJ. Predsedniku občinske konference ZSMS Albertu Felicianu je štafeto palico prinesel duša sevnjskih rekreatorjev Marjan Zidarič. (Foto: Železnik)

Predano po Titovi poti

Stafeta v krški občini, na Mirni in Lisci

V soboto je zvezna Titova štafeta po startu v Kumrovcu šla skozi Posavje, skozi Lakniško dolino na Mirno, pred popoldanskim slavljem na Čebinah – prizorišču ustanovnega kongresa KPS pred 40 leti – je prišla tudi na sam vrh Lisce. Tu je namreč leta 1938 tovariš Tito vodil sejo politbiroja CK KPJ.

Na ta krške občine je prišla zvezna štafeta pri Koprivnici. Pred spomenikom padlim so jo nato pozdravili na Senovem, ravno tako na parkirišču pred brestaniško plinsko elektrarno. Posebno svečano so jo sprejeli v Leskovcu, kjer so ob tej priložnosti odprli prvo športno dvorano v Posavju. Osrednji sprejem štafete v trebanjski občini je bil pri mirenškem Partizanu, kjer jo je pričakalo okrog 1.000 ljudi. Okrog 13. ure je štafeta prispela na vrh Lisce.

Sprejem na Lisci je minil v pravečem partizanskem ozračju. Komisija za splošni ljudski odpor in samozaščito pri občinski konferenci

ZSMS Sevnica je na ta planinski vrh pripravila pohod 70 mladih prostovoljcev. Okrog 140 dijakov sevnjske poklicne oblačilne šole je krenilo na vrh peš po uspešno izvedenem obrambnem dnevu. 62 mladih planincev PD Lisca je ta dan že prešlo pot od Čebina. Uspeh pohoda so opravili tudi taborniki odreda Treh smrek iz Sevnice. Pred prihodom zvezne Titove štafete je prispelo na Lisco 13 lokalnih štafet mladih iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij sevnjske občine.

A. Z.

VREME

Po lepem vremenu v začetku tedna se je v sredo vreme prehodno poslabšalo. V drugi polovici tedna bo ponovno precj sončno in topleje.

Pot do popolnosti sodobne ženske je obisk

• KOZMETIČNEGA,
• FRIZERSKEGA IN
• PEDIKERSKEGA SALONA

Informacije: tel. 54-900

ZDRAVILIŠČE
ŠMARJEŠKE TOPLICE

Nemara največja značilnost dogajanja v Zairu, veliki deželi na zahodni obali Afrike, je zanesljivo dejstvo, da sedaj, po nekajtedenskem bojevanju, le malokdo natančno ve, kdo se pravzaprav bojuje proti zairskim enotam in kdo stoji za silami, ki jih v različnih časopisih različno imenujejo: od upornikov do tujih plačancev, agresorjev iz Angole in nekdanjih katanskih žandarjev.

Zairski mnogokotnik

Zaradi spleta različnih okoliščin (oddaljenosti pokrajine Saba: nasprotujočih si izjav neposredno vpletenih in strogo uradne zairske cenzure, da omenimo samo nekatere) je položaj še vedno skrajno nejasen in zamotan.

V tej zmedbi pa ne manjka medsebojnih obtožb, ki se izmenjujejo med Zairo in Angolo, sosednima deželama, ki pa sta si politično in družbeno daleč vsaksebi.

Zato je težko, če že ne nemogoče, dati neko objektivno sliko dogajanja v Zairu, še manj pa sodbo o tem. Trdnih elementov za oceno je malo: zanesljivo je samo, da so enote, ki štejejo nekaj tisoč ljudi, zavzele za približno pol Slovenije velik del zairske pokrajine Sabe in da so v začetku brez posebne napora ugnale zairske redne enote.

Kdo so uporniki (če se opredelimo za ta izraz) ne ve čisto zagotovo skoraj nihče, najbolj razširjeni verziji pa sta, da so to bodisi nekdanji katanski žandarji, ki so se po neuspelem udaru leta 1963 umaknili v Angolo in sedaj iz nje vrnil bodisi zairski nezadovoljneži, ki so se uprli na domačih tleh.

To pa je kajpak ključno vprašanje, zakaj če je upor čisto zairska stvar, potem ne bi vsaj v načelu smel prinesiti

seboj posebnih mednarodnih posledic, če pa so uporniki res prišli iz Angole, vnaša to v problem drugačne razsežnosti.

V vsakem primeru se tudi razmeroma površnemu opazovalcu vsiljuje prepričanje, da je upor dodobra izpričal resnične slabosti Mobutujevega režima, ki ne bolega zgolj za neučinkovitostjo svoje armade, marveč tudi očitnimi (korupcija, malodušje, nezadovoljstvo) slabostmi.

Pomoč iz tujine je bila izredno dragocena in čeprav je bila deležna v nekaterih prestolnicah bolj ali manj odkritih napadov, je vseeno precej razumljivo, zakaj je do nje sploh prišlo.

Stvar je namreč v tem, da so večino afriških državnih meja začrtali v bistvu nekdanji kolonialni lastniki črne celine in so jih v šestdesetih letih novo nastajajoče neodvisne afriške države zgolj povzele. Pri tem so že ustanovni listini Organizacije afriške enotnosti zelo upadljivo podčrtali, da te meje resda niso najboljše, da pa jih ne kaže spreminjati, zakaj to bi lahko izzvalo samo še večjo zmedo in povečalo napetost v Afriki.

Zato doslej nobene meje niso spremenili, ali rečeno z drugimi besedami: afriška skupnost ni nikoli dovolila, da bi se uresničile separatistične težnje nekaterih afriških narodov ali plemen. Tako, denimo, tudi Biafra kljub nemara res skoraj vsem pogojem za samostojnost ni uspela in tako tudi nekdanja Katanga (sedanja Saba) v nekdanjem Kongu (današnjem Zairu) ni.

Afrika se dobro zaveda, da bi en sam uspeh poskus odcepitve sprožil neustavljiv plaz, zakaj afriške države v veliki večini primerov niso zemljepisno, etnično ali karkoli drugače enotna in celovita zaokrožena ozemlja, marveč prej skupek različnih plemen, oziroma plemskih ozemelj.

JANEZ ČUČEK

RIM DANES — Pomladno sonce greje večno mesto, v katerega prihaja vsak dan več turistov — pa čeprav Rim današnjih dni ni več tisto prijetno mesto izpred nekaj let, v katerem ni bilo nenehnih demonstracij, napetosti in vse pogostejših stavk. A kljub temu: stopnice na Španskem trgu ponujajo kanček romantike, ki se ji ni mogoče upreti, ki pa jo ne doživljajo vsi enako... Tri nune na levi strani fotografije zagotovo ne tako kot fant in dekle, ki se ljubkujeta na stopnicah. (Telefoto: UPI).

V izvozu več pobud in poguma

Z administrativnimi ukrepi je mogoče doseči le kratkotrajne zunanjetrgovinske uspehe

Podatek, da smo v Sloveniji prejšnja leta pokrivali z izvozom le približno polovico našega uvoza, v lanskem letu pa se je ta odstotek dvignil že nad 70, bi nam lahko marsikaj povedal in, kar bi bilo hudo napačno, nas celo prepričal, da smo vendarle krenili na pot, ki je po gospodarski logiki tudi najboljša. Vendar nas nekateri podatki prvih mesecev letošnjega leta precej stregnijo, saj nam lanskega tempa rasti izvoza ni uspelo zadržati.

Ob teh ugotovitvah, ki veljajo za vso Jugoslavijo, nekateri strokovnjaki poudarjajo, da položaj v zunanjetrgovinski menjava kaže, da gibanja lanskega leta niso bila rezultat globljih sprememb, ki bi temeljile na novih rešitvah v družbenoekonomskem sistemu. Zatrjujejo namreč, da so bili uspehi predvsem posledica administrativnih ukrepov, zaradi ostriše uvozne politike, zlasti glede opreme in reprodukcijskega materiala. To gotovo precej drži, vendar so uspehi nedvomno potrdilo, da lahko ne le z državnimi ukrepi, temveč predvsem z zavestnim spoštovanjem sprejetih načel, z usmeritvijo k domačim surovinam, z omejevanjem uvažanja tujih izdelkov, ki jih ne potre-

bujemo, s številnimi samoupravnimi rešitvami in drugimi ukrepi, ki so predvsem posledica našega lastnega spoznanja, da je treba neprestano izboljševati plačilno-bilančni položaj Jugoslavije in krepiti prizadevanja za večji izvoz ter racionalnejše zamene uvoza z domačimi možnostmi, kar ni samo v skladu z dogovorjenimi sistemskimi rešitvami, temveč predvsem tudi z interesi združenega dela.

Zato se je, poleg ukrepov in nujnih sprememb v režimu zunanjetrgovinskega poslovanja, smotrov na področju deviznega sistema in ekonomskih odnosov s tujino, treba tudi učinkoviteje poslovno sporazumevati ter povečevati devizni priliv s hitrejšim razvojem turizma in drugih dejavnosti.

Vendar nikakor ne gre samo za to. Predvsem potrebujemo, kot je pred kratkim dejal predsednik CK ZKS France Popit, več pobud in poguma v mnogih naših organizacijah združenega dela. Ne smemo namreč pozabiti, da imamo nekaj delovnih organizacij, ki imajo vse potrebne pogoje, da bi lahko dokaj hitro prodrla na svojem področju med nekaj vodilnih tvrdk v svetu,

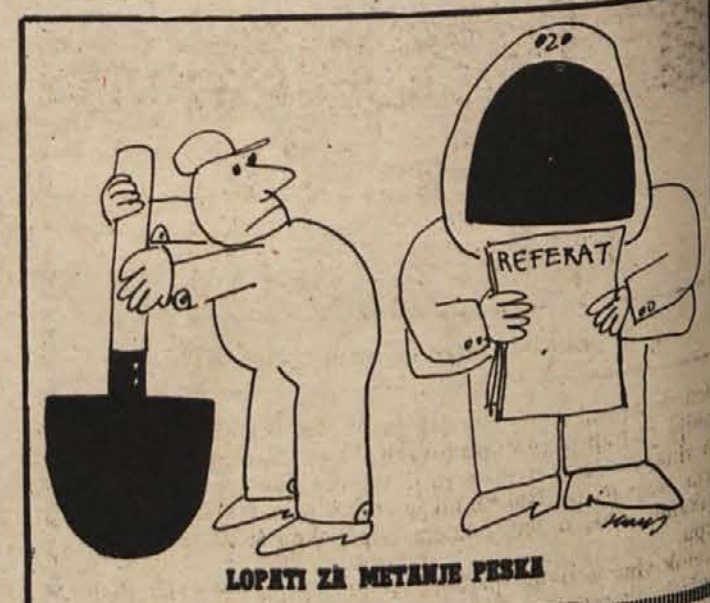
JANEZ KOROŠEC

du z dogovorjenimi sistemskimi rešitvami, temveč predvsem tudi z interesi združenega dela. Zato se je, poleg ukrepov in nujnih sprememb v režimu zunanjetrgovinskega poslovanja, smotrov na področju deviznega sistema in ekonomskih odnosov s tujino, treba tudi učinkoviteje poslovno sporazumevati ter povečevati devizni priliv s hitrejšim razvojem turizma in drugih dejavnosti.

Vendar nikakor ne gre samo za to. Predvsem potrebujemo, kot je pred kratkim dejal predsednik CK ZKS France Popit, več pobud in poguma v mnogih naših organizacijah združenega dela. Ne smemo namreč pozabiti, da imamo nekaj delovnih organizacij, ki imajo vse potrebne pogoje, da bi lahko dokaj hitro prodrla na svojem področju med nekaj vodilnih tvrdk v svetu,

JANEZ KOROŠEC

Iz zadnjega PAVLIHE

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Slovenski revirji ter z njimi vsa Slovenija so slavili pomembne letošnje jubileje: štiridesetletnico ustanovnega kongresa KPS, štiridesetletnico prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in petinosemdesetletnico njegovega rojstva.

Na proslavi v Trbovljah je zbranim spregovoril udeleženec ustanovnega kongresa KPS,

Naša prihodnost

revolucionar in politik, član sveta federacije Miha Marinko, ki je poudaril veliko odgovornost mladine pri graditvi samoupravne, socialistične družbe. Pri tem je dejal: „Mi, ki smo začeli revolucijo, smo lahko prepričani, da je bodočnost v dobrih rokah...“

Na velikem slavju na Čebinah pa je bil govornik Ljubo Jasnič, predsednik republiške konference ZSMS. Orisal je pomen ustanovnega kongresa KPS za socialni in osvobodilni boj slovenskega naroda, nato pa poudaril doslednost pri našem revolucionarnem spreminjanju družbenoekonomskih odnosov na principih samoupravljanja in neuvrščenosti. Udeleženci proslave so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu.

POTRJEVANJE

V Ljubljani se je sestel na svoji prvi seji odbor za pripravo osmega kongresa Zveze komunistov Slovenije ter izvolil komisije odbora.

Govornik na seji je bil France Popit, ki je med drugim dejal, da revolucionarno izkustvo vedno znova potrjuje, da spontanost družbenega razvoja sama po sebi ne zagotavlja in ne razvija samoupravljanja in socializ-

ma. Zavoljo tega je nujna enotnost, doslednost, ustvarjalna iniciativa in revolucionarna aktivnost Zveze komunistov v boju za razvoj socialističnih odnosov. Zakaj če ne bi tako ravnali, bi se nujno sproščale in širile možnosti za delovanje protisamoupravnih in protisocialističnih sil in uveljavljali bi se njihov vpliv.

STERIJINO POZORJE

V Novem Sadu so se pričele 22. gledališke igre Sterijino pozorje. Na uvodni svečanosti je predsednik „Pozorja“ Josip Vidmar govoril o liku Tita in pomenu njegovega revolucionarnega dela.

SEMINARJI

V Portorožu so se zbrali na svoje četrto posvetovanje slovenski pravniki, ki jim je uvodoma spregovoril tudi predsednik slovenske skupščine dr. Marijan Breclj. Poudarili so, da mora biti pravnik strokovno in politično usposobljen družbeni delavec.

V Portorožu je bil hkrati tudi seminar za občinska vodstva slovenske Socialistične zveze.

BREMENA DEDIŠČINE

V počastitev 57-letnice vsejugoslovske stavke železničarjev je bila v Ljubljani velika svečanost, na kateri je govoril predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak, pri čemer je kritično dejal, da se organizacija dela na železnici še ni dovolj prilagodila novim sodobnim tehničnim sredstvom. Bremeni jo tudi dediščina mnogih pojmovanj še iz časov parne lokomotive, kar neposredno zavira učinkovitejšo izkoriščanje in nadaljnje rezultate že vgrajenih modernih sredstev.

MILAN MEDEN

TELEGRAMI

LONDON — Zunanji ministri držav članic EGS so sedli k drugemu letošnjemu sestanku o političnem sodelovanju znotraj skupnosti, na katerem naj bi uskladjali stališča do dogodkov v južni Afriki, na Bližnjem vzhodu in Cipru.

MADRID — Poslanci desnice so tudi formalno zahtevali, naj bi sklicali izredno sejo španskega parlamenta ter pretehtali „protislovní sklep vlade“ o prenehanju 38-letne prepovedi delovanja KP Španije.

BEOGRAD — Na povabilo ZIS je prispel na uradni obisk v Beograd podpredsednik vlade LR Madžarske Ferenc Halasi s sodelavci. Z jugoslovanskimi predstavniki se bo pogovarjal o tekočih vprašanjih gospodarskega sodelovanja.

NEW DELHI — Indijska vlada je sprejela prve ukrepe za razpustitev skupščin v devetih zveznih državah in za izvedbo novih volitev za njihovo sestavo. To je sporočil minister za notranje zadeve Charan Singh.

TOKIO — Predsednik iranske organizacije za jedrsko energijo M. E. Etemad je prišel na Japonsko. S predstavniki japonske industrije se bo pogovarjal o nakupu jedrskih reaktorjev.

LONDON — Britanski zunanji minister David Owen se je vrnil z afriške turneje, med katero je obiskal Tanzanijo, Zambijo, Mozambik, Bocvano, Angolo, Južnoafriško republiko, Južno Rodezijo in Nigerijo. Pogovarjal se je o novem angloameriškem načrtu o mirnem prenosu oblasti na črnsko večino v Južni Rodeziji.

KASSEL — Približno 200 oseb so začasno evakuirali iz stanovanj v Kaslu v ZR Nemčiji, ko so pod temelji neke zgradbe našli neaktivirano bombo, težko približno 1800 kg, ki je tu ostala še iz druge svetovne vojne.

LUKSEMBURG — Vlade devetih dežel evropske gospodarske skupnosti so se sporazumele, da dodelijo Italiji posojilo v višini 500 milijonov dolarjev, katero bo ta dežela lahko kmalu uporabila.

PROMETNI ZNAK ZA „HEC“? – Vsak dan smo pričr nespoštovanja prometnih znakov, kateremu ni vzrok nepazljivost. Očitno je, da gre za namerno kršenje prometnih predpisov. Danes so to prometni predpisi, jutri kakšni drugi, pojutrišnjem...? (Foto: M. Markelj)

TABORNIKI V LABODU – Mladi taborniki šmarješke osnovne šole so v soboto v Labodu sestavljali embalažne kartonske škatle. Denar, ki si ga bodo tako prislužili, jim bo služil za nabavo najnovejših taborniških opreme. Šmarješkim tabornikom bodo sledili še novomeški. (Foto: Pavlin)

ŽELEZNIČARJI SLAVILI – Osrednja jugoslovanska proslava dneva železničarjev je bila na Zaloški cesti Ljubljani. Poleg spomina na generalno stavko železničarjev leta 1920 so udeleženci počastili tudi letošnje pomembne partijske jubileje. Slavnostni govornik je bil predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak. (Foto: Modic)

KURIRČKOVA POŠTA NA VAHTI – Nad 400 pionirjev iz osnovnih šol novomeške in metliške občine je v torek dopoldne na osrednjem srečanju na Gorjancih počastilo predajo kurirčkove pošte, preden je nadaljevala pot v Belo krajino. V kulturnem sporedu so sodelovali tudi vojaki JLA.

SPET SEJEM NA VESELI GORI

V sredo, 27. aprila, bo na Veseli gori pri Sentrupertu drugi letošnji živinski sejem. Naprodaj bo tudi kramarsko blago, suha roba in izdelki domače obrti. Na sejmu bo kovač Jože Mandelj iz Zagozda pri Dolah prodajal svoje priznane kovaške izdelke.

Sejmišča

NOVO MESTO: na ponedeljkov sejem so rejci pripeljali 387 prašičev, od tega 339 starih od 6 do 12 tednov. Prodali so jih skupaj 219; do tri mesece stari pujski so veljali 700 do 950 din, starejši pa 960 do 1.300 din.

BREŽICE: rekordnih 737 prašičev je bilo naprodaj na sobotnem sejmu. Tudi kupčija je bogato cvetela, saj je bilo prodanih 648 prašičev, od tega 632 starih do tri mesece. Pujske so prodajali po 40 din, nad tri mesece stare prašiče pa po 23 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Usodne hibe kletarjenja /IV./

Kaj je pokazalo letošnje ocenjevanje cvička

Med napakami, ki jih je letos ugotavljala v cvičku ocenjevalna komisija, je tudi priokus po drozih. Ta je značilen za nepretočeno vino, če še ni močan, ga je mogoče odpraviti z aktivnim ogeljem, sicer pa ne. Naj tokrat še enkrat povemo nekaj besed o pretakanju vina, o tem nujnem, a ponekod še zanemarjenem ukrepu.

Pretok vina je treba opraviti dvakrat. Kdaj je treba vino prvič pretočiti, ni recepta, saj je pretakanje odvisno od vina samega, njegove moči in še nekaterih okolnosti. Velja osnovno pravilo, da smemo močnejša in bolj kislina vina pretakati kasneje kot slabkejša in manj kislina. Precej zanesljiv je preizkus s kozarcem. Če je v kozarcu vino obstojno, je znak, da droži še niso začele razpadati in se potemtakem še ne mudi tako.

Normalno je vino treba pretakati 4 do 6 tednov po končanem burnem vrenju. Zadnji rok je nekako konec januarja, do takrat mora biti prvič pretočeno vsako vino. Prvi pretok opravimo zračno. Drugi pretok je na vrsti pred začetkom toplih mesecev, torej nekako ob koncu marca ali v začetku aprila.

Za konec poglavja o vinskih boleznih in napakah pa še nekaj splošnih navodil, ki jih je inž. Darko Marjetič na predavanju splozil dolenskim vinogradnikom na srce.

Vsak vinogradnik, ki prideluje in kletari s cvičkom, mora predvsem vedeti, da je cviček „ubogo, tenko“ vino, s sorazmerno malo alkohola, malo ekstrakta in zaradi tega še toliko bolj dovzetno za stranske vplive. Tako rekoč vse se ga prime, tudi vplivi, ki močnejšega vina ne bi prizadeli. Zatorej mora biti deležen še posebne skrbi in čistoče. Vinska klet naj bo le vinska, vinska posoda naj služi le vinu. Ne v klet ne v sod ne smejo druge stvari, sicer bodo vplivale na kakovost pridelka. Že tako velja, da dolenski kmetje, pa tudi ljubiteljski vinogradniki, manjkajda še ne znajo prav kletariti in pripravljajo tisto, kar so pridelali v potu svojega obraza. Zakaj ne bi vsi negovali naše kletne kapljice tako, kot v resnici zaslužijo?

Inž. M. L.

Nekdanja steklarna bo oživila

Te dni so predstavniki tovarne Krka, kot smo na kratko že poročali, pod vodstvom glavnega direktorja mr. Borisa Andrijičiča obiskali Skofjo Loko in si ogledali proizvodni obrat Termike, največjega proizvajalca izolacijskih materialov v Jugoslaviji. Ob tej priložnosti so imeli predstavniki delovnih kolektivov KRKE in TERMIKE razgovore. Prisostvovali so jim najvišji predstavniki občine Ljubljana-Bežigrad, Skofja Loka in Novo mesto ter predstavniki podružnic in centrale Ljubljanske banke. Pogovor je tekel o skupnih možnostih za rekonstrukcijo nekdanje industrije stekla INIS.

Pred skoraj desetimi leti je Krka prevzela osnovna sredstva opuščene steklarne. Več let so njeni strokovnjaki raziskovali možnosti za obnovo proizvodnje INIS na osnovi stekla, saj so zgrajeni objekti in vsa potrebna infrastruktura za takšno proizvodnjo, poleg tega pa obstajajo zaloge osnovne surovine, kremenčevega peska. Najprej so mislili izdelovati ravno steklo, vendar so zamislili zaradi že obstoječih in predvidenih novih tovrstnih kapacitet v Jugoslaviji opustiti. Razmišljali so o proizvodnji embalažnega in namiznega

stekla. Analize so pokazale, da je izmed rešitev najboljša proizvodnja finih steklenih vlaken za toplotno in zvočno izolacijo. To so fina steklena vlakna debeline 5 - 7 mikronov, ki jih v Jugoslaviji še nihče ne proizvaja, in pomeni Krkin program specializacije in nujno dopolnitve obstoječih proizvodnih programov izolacijskih materialov.

Sedaj tečejo v KRKI že skoraj leto dni priprave za obnovo proizvodnje v nekdanji steklarni, pri tem pa sodelujemo z delovnim kolektivom Termike, ki ima dvajsetletne izkušnje na področju proizvodnje izolacijskih materialov.

Poleg tega da so na razpolago že obstoječi objekti in infrastruktura, računamo v „Krki“, da bo za rekonstrukcijo, nabavo opreme in tehnologije potrebno še približno 200 do 250 milijonov dinarjev vlaganj. Načrtovana proizvodnja 7000 ton izolacijskih materialov (filci, žlebaki, plošče in drugi proizvodi) bo predvidoma stekla leta 1979. Proizvodi se uporabljajo v gradbeništvu, strojegradnji, kladelništvu, procesni kemiji, energetiki, avtomobilski industriji in drugje. Nova tovarna bo zaposlila 1976 delavcev.

Da je proizvodnja tovrstnih materialov res potrebna, nam pove podatek, da poraba izolacijskih materialov v Jugoslaviji močno zaostaja za evropsko. Če upoštevamo, da je energetska kriza vsako leto večja, dobra izolacija pa pomeni prispevek k skrbnemu ravnanju z energijo, potem je Krkina investicija res upravičena in potrebna.

K. Š.

Slovinci slovim po tako visoki porabi energije na prebivalca, naravni viri pa iz dneva v dan vse bolj kopnijo. Signalna luč za boj proti neracionalni potrošnji energije je zasvetila. Varčevalni ukrepi postajajo nujnost.

V široki porabi predstavlja največji delež uporaba toplotne energije. Zato nič čudnega, če je treba možnosti racionalizacije iskati prav na tem področju. Začnimo pri izgradnji stanovanjskih in poslovnih zgradb. Izdelane smernice in sprejeti predpisi morajo zajeti vse osnovne elemente, ki lahko pripomorejo do čim racionalnejše porabe energije (dobra zasteklitev oken in vrat, tesnitev, izolacija zidov, streh, klet), hkrati pa raziskati možnosti za izvajanje dodatne toplotne izolacije. Ob tem pa se razkriva še ena možnost: predvideti najcenejši in seveda najustreznejši način ogrevanja (morebitno daljinsko ogrevanje).

Velik del (ne)uspešnosti takšnih ukrepov pa je odvisen prav od strokovnjakov za gradnjo ogrevalnih sistemov. Njihova naloga ni enostavna: izdelati načrte in informirati uporabnike o možnostih za čim racionalnejšo izkoriščanje toplotnih naprav. Še kako pomembno je, če posameznik ve, kakšna je priporočljiva temperatura v bivalnih prostorih.

„Rešilni pasovi“ za nadaljnje izkoriščanje lastnih energetskih virov so torej narejeni. Več posluha za to pa bo potrebno pri naših proizvajalcih toplotnih izolacij, ki nastali položaj pridno izkoriščajo z navjajem cen (primer tervola).

B. B.

VEČERNE NOVOSTI, BEOGRAD

Energetski SOS

Energetiki zaskrbljeno zro v prihodnost. Kako tudi ne, ko pa prav

(Branko Babić)

– Ali veš, da bomo Slovenci čez pol stoletja brez premo-ga?
– Ni mi mar, mene že pol stoletja greje cviček, pa me bo še naprej.

PROSTA DELOVNA MESTA!

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

vabi k sodelovanju:

1. TEHNIKA – PROJEKTANTA za delo v TOZD Projektni biro v Novem mestu,
2. VEČ ELEKTRICARJEV za potrebe TOZD Strojno prometni obrat,
3. VEČ ELEKTROMECHANIKOV za delo v TOZD Mehansko kovinski obrat,
4. VEČ KLJUČAVNICARJEV za delo v TOZD Mehansko kovinski obrat,
5. VEČ AVTOMECHANIKOV za delo v TOZD Mehansko kovinski obrat.

Pogoji za sprejem:
1: končana gradbena srednja šola – lahko tudi pripravnik, od 2 – 5: končana poklicna šola ustrezne smeri. Pri izbiri imajo prednost kandidati s prakso. Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poskusnega dela. Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovnosti sprejema kadrovske oddelke v Novem mestu 8 dni po objavi oglasa.

PROSTA DELOVNA MESTA!

TEMELJNA BANKA LJUBLJANA Odbor za delovna razmerja

objavlja naslednja prosta delovna mesta za POSLOVNO ENOTO V NOVEM MESTU:

1. VODJA POSLOVNE ENOTE
Pogoji:
– višja ali srednja šola pravne ali organizacijske smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj
2. LIKVIDATOR DINARSKE VALUTNE BLAGAJNE
Pogoji:
– srednja ekonomska ali druga ustrezna štiriletna srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj z opravljenim tečajem za šalterske delavce
3. BLAGAJNIK DINARSKE VALUTNE BLAGAJNE
Pogoji:
– ekonomska srednja šola ali druga ustrezna štiriletna srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj z opravljenim tečajem za šalterske delavce.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljite na naslov Beogradska banka – temeljna banka Ljubljana, Ljubljana, Titova 40 – v 15 dneh po dnevu objave.

TRIDESET LET ZBORA — Ženski pevski zbor „Miran Jarc“ iz Črnomlja je znan občinstvu po vsej Dolenjski, še posebno pa Belokranjem. V 30 letih delovanja je nastopil več kot 150-krat.

Ostro zoper samovoljo

Republiški sekretariat za delo opozarja, da ni dovoljeno podaljševati prazničnih dni

Na vprašanje, ali se praznovanju dneva ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda 27. aprila lahko pridružita še 28. in 29. april, tako da bi ta delavnika nadomestili pred prvomajskimi prazniki ali po njih, daje republiški sekretariat za delo tole uradno pojasnilo:

Po določbi drugega odstavka 23. člena zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in po določbi prvega odstavka 22. člena zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci se z razporeditvijo tedenskega delovnega časa ne sme vpejati manj kot pet dni v tednu. 42-urni delovni teden sme biti samo za toliko krajši, kolikor je prazničnih dni. Ni dovoljeno prazničnim dnevom pridružiti druge delovne dni, pa četudi bi jih nadomeščali ob prostih sobotah.

Namen zakona je namreč, da enakomerno porazdeli delovne obveznosti, s čimer se lažje zagotovi večja produktivnost dela. Le-ta zaostaja predvsem zaradi slabega izkoriščanja delovnega časa. Če pogledamo statistične podatke, vidimo, da se udeležba učinkovitih ur v skupnem številu ur že precej let znižuje. Tako je znašala leta 1970 še 154 ur na zaposlenega, štiri leta kasneje pa samo še 148,2 ure. V odstotkih so učinkovite ure znašale leta 1970 83,7, leta 1974 pa le še 81,4. Samovoljna razporeditev delovnega časa, kot jo nekateri predvidevajo za bližnje prvomajске praznike, bi še poslabšala že tako slabo izkoriščanje delovnih zmogljivosti.

Republiški sekretariat za delo opozarja, da spreminjanje in „premostitev“ praznikov nima opravičila v že sprejetih koledarjih o razporeditvi delovnega časa v posameznih delovnih organizacijah. Sekretariat opozarja tudi na kazni, ki znašajo od 10.000 do 50.000 din za tozid in do 5.000 din za odgovorno osebo, če samovoljno podaljšujejo praznike. Občinske in medobčinske inspekcije za delo so dolžne nadzirati spoštovanje zakonitosti in za kršitve predlagati uvedbo postopka.

30 let ubranih glasov

Jubilejni nastop ženskega pevskega zbora „Miran Jarc“ iz Črnomlja

V torek, 26. aprila ob 19.30, bo v črnomljskem kulturnem domu jubilejni koncert ženskega pevskega zbora „Miran Jarc“, s katerim bodo na najbolj ustrezen način proslavili 30-letnico zbora.

Torkov koncert, na katerem bodo sodelovali še moška pevska zbora „Dušan Jereb“ iz Novega mesta in „Maks Henigman“ iz Dolenjskih Toplic ter črnomljska godba na pihala, bo hkrati osrednja občinska kulturna prireditel v počastitev dneva OF in praznika dela.

Ženski pevski zbor „Miran Jarc“

GROSUPLJE OČIŠČENO

Svet krajevne skupnosti Grosuplje je razglasil dneve od 4. do 9. aprila za teden čiščenja. Te dneve so občani v delovnih organizacijah Grosuplje, mladinci, lastniki hiš in stanovalci blokov čistili ulice, tovarniška in zasebna dvorišča, parke in zelene, na katerih se je nabralo zaradi nevestnega odnosa do javnih površin vse preveč smeti. V akcijo se je vključilo tudi Komunalno podjetje, ki je dalo tri tovornjake za odvoz zbranih smeti na mestno smetišče. I. K.

Cestišče preti

Od lanskega novembra dalje vozi tudi do Karteljevega lokalni avtobus. Prav lahko pa se zgodi, in to kaj kmalu, da se ta redna avtobusna zveza zaradi slabega in nevdržanega cestišča ukine. Cesta, po kateri vozi vsak delavnik tudi šolski avtobus in po kateri se odvija tudi promet z drugimi prometnimi sredstvi, je polna lukenj, ki ogrožajo ne samo našo zvezo s „svetom“ temveč tudi varnost prometa. Ne samo da ni cestarja, ki bi jo vzdrževal, ni tudi gramoz, s katerim bi jo zakrpal. In če bi bil ta ob cesti, so krajani tudi sami, kot so to delali do sedaj, pripravljeni zavijati rokave in zakrpati luknje. Ne smemo pozabiti, da je ta cesta velikega pomena tudi za širšo družbeno skupnost. Upravičeno se torej sprašujemo: kdo je odgovoren za vzdrževanje tega odseka? Zakaj ni na tem odseku zaposlen vsaj en delavec? Zakaj ni ob cesti materiali, s katerim bi lahko cestišče tudi sami popravili?

JOŽE MUHIČ
Globočdol 1
68216 Mirna peč

V petek in soboto je bil v Novem mestu aktiv učiteljev strokovnih predmetov gostinskih šol Slovenije. Udeleženci so poslušali strokovna predavanja in bili tudi gosti v tovarni zdravil „Krka“ in samostana v Pleterjah, ogledali so si zgodovinske značilnosti Novega mesta in razstavo kuharskih in gostinskih knjig v študijski knjižnici. Delavci Gostinskega šolskega centra iz Novega mesta so ob tej priložnosti pripravili za pokušajo perutnino kar na šestdeset načinov in značilne dolenjske jedi (na sliki). Več o tem v prihodnji Prilogi DL. (Foto: J. Pavlin)

MLADI ROPARJI

Trije mladi roparji so v noči od 13. na 14. april napadli v njegovem stanovanju A. V. iz Zimarič. Rop so izvedli tako, da so mu vrgli čez glavo sukrije, liden je nato A. V. davil, oz. držal za vrat, ostala dva pa sta medtem preiskala stanovanje. Ko so našli 65.000 din, so zadovoljni odsli. Ribniški miličniki so osmilili ropa tri mladeniče iz okolice Ribnice, stare od 20 do 25 let. Prijavili jih bodo javnemu tožilstvu.

POGOVOR O SKUPNEM DELU

Medobčinski svet ZSMS za Dolenjsko je večer pripravil v Mokronogu skupen posvet predsednikov in sekretarjev občinskih konferenc ZSMS, ki so se ga udeležili predstavniki iz posavske in dolenjske regije. Pogovarjali so se o možnostih skupnega dela, o usmerjenem izobraževanju, problematiki dijaških domov.

USPEH KOMISIJE — REALNEJŠE NAPOVEDI

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja v Grosupljem je imela lani 4 sestanke, na katerih je obravnavala posebne postopke zoper 4 davčne zavezance. Vsi postopki so bili uvedeni decembra 1974, zaključili pa so jih v letu 1976. Komisija je obravnavala tudi 4 nove predloge za uvedbo posebnih postopkov. Za vse nove štiri primere se zbirajo podatke.

Za uspeh delovanja komisije lahko štejemo dejstvo, da so letošnje davčne napovedi realnejše, posebno napovedi zavezancev, katere je komisija že obravnavala in zaključila v posebnih postopkih. Če hočemo, da bo učinkovitost komisije še večja, je nujno, da se v delo vključijo krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge organizacije ter organi; prav to je komisija najbolj pogrešala pri dosedanjem delu.

I. KIRIK

Član zveznega izvršnega sveta Radovan Pantović odpira letošnji spomladanski zagrebški velesejem. (Foto: Marko Klinec)

Zagrebški velesejem odprt

V organizaciji sejma bo od 24. do 27. aprila v Lepoglavi razstava in prodaja hribovske kmetijske mehanizacije

V ponedeljek, 18. aprila, je odprl spomladanski zagrebški velesejem pokrovitelj letošnje sejemске prireditve tov. Radovan Pantović, član zveznega izvršnega sveta.

Razstavljalci iz 25 tujih držav iz Jugoslavije, skupno 1906 (od tega 1350 iz Jugoslavije in 556 iz inozemstva), razstavljajo na enajstih specializiranih sejmih. Kar za 30 odstotkov več je tujih razstavljalcev.

kar dokazuje, da so sejmji preboleli nazadovanje.

Po gostoti ponudbe in povpraševanja po proizvodih je zagrebški velesejem tradicionalno najmenitnejše mednarodno tržišče. Tu se poleg tega na številnih posvetovanjih, simpozijih in seminarjih zbira veliko številno gospodarskih strokovnjakov, da izmenjajo svoje izkušnje.

Kot posebno zanimivost naj navedemo, da bo v organizaciji zagrebškega velesejma od 24. do 27. aprila v Lepoglavi razstava, demonstracija in prodaja gorsko-planinske kmetijske mehanizacije. Razstaveni prostor obsega 8000 kvadratnih metrov. Demonstracija bo na prostoru 19.000 kvadratnih metrov, z nagibom 22 stopinj pa tudi večjim, da bi demonstracija kar najbolje prikazala delovanje te specializirane mehanizacije. J. SAJF.

TOKRAT KOČEVJE BOLJŠE

Na tekmovalju klubov OZN iz osnovnih šol Kočevje in Ribnica, ki je bilo 16. aprila v Kočevju, so zmagali domačini s 3:1. To pomeni, da so domačini pravilno odgovorili na 3 od 6 vprašanj. Ribničani pa le na eno. Ribniško šolo so zastopali Marina Simič, Janez Škrabec in Romana Arko, kočevsko pa Matko Petek, Mojca Ule in Dušan Zeleznjak. Kočevska osnovna šola se je tako uvrstila na tekmovalje klubov OZN za območje Dolenjske, ki bo 23. aprila v Kočevju. Na njem bo tekmovalo 8 ekip, in sicer 4 iz osnovnih šol in 4 iz srednjih šol.

Krka: 150.000 dinarjev

Od 1. do 15. aprila je občinski odbor RK Novo mesto dobil naslednje nove prispevke ter darila v medobčinski sklad za drage medicinske instrumente:

delavci računovodstva v NOVOTEKSU — namesto venca pok. mami tov. Franja Sveta 630 din; Elektro TOZD Krško 1000 din, osn. org. sindikata OS Bršljin — del sredstev od dneva žena 480 din. Mercator — TOZD Standard Novo mesto 10.000 din, Stana Gašček iz Kostanjevice 500 din, sindikat Splošne bolnišnice Novo mesto 4000 din, Drčarjevi (namesto evetja pok. Jožetu) 2500 din, občinski svet Zveze sindikatov N. mesto 15.000 din;

Krka, tovarna zdravil Novo mesto — 150.000 din; Industrija obutve Novo mesto 19.057,65 din, osn. org. sindikata TOZD Gradbeništvo Novograd Novo mesto 500 din, konferenca osn. org. sind. prom. sekcije Novo mesto (namesto venca pok. Mariji Dajčman) 500 din, KK SZDL Zužemberk (namesto praznovanja 8. marca) 1500 din.

SKUPAJ v denarju v zadnjih 15 dnevih: 205.667,65 din.

OBVEZNICE posojila za ceste so podarili skladu: Martin Rus, promet, sekcija Novo mesto, 1000 din; Alojz Zobaric, Carinarnica Novo mesto, 2500 din; Miran Zupančič, Carinarnica Novo mesto, 800 din; Slobodanka Zobaric, Intercropa Novo mesto, 600 din; Franc Koželj, prom. sekcija Novo mesto, 500 din; Angela in Rudi Druškovič, Krško, 2600 din; Bena Glogovšek, Trebnje, 500 din; dr. Marjeta Pavlin, otroški dispanzer Trebnje, 600 din; Katarina Gričar, otr. dispanzer Trebnje, 600 din; Marija Vraničar, otr. dispanzer Trebnje, 500 din.

SKUPAJ v obveznicah v zadnjih 15 dnevih: 10.200 din. Od začetka akcije so občani, organizacije in drugi podarili skladu 772.262,65 din in 54.400 din v obveznicah za cestno posojilo. Do 15. aprila je bilo torej od začetka akcije zbrano 826.662,65 dinarjev. Vsem darovalcem: prisrčna hvala za plemenito naklonjenost in dragoceno pomoč.

OBČINSKI ODBOR RK NOVO MESTO

Odbor za medsebojna razmerja, socialno varstvo in nagrajevanje ELEKTRARNE BRESTANICA

razpisuje za šolsko leto 1977/78 naslednje štipendije:

1. Fakulteta za elektrotehniko — smer energetika	1 štipendija
2. Fakulteta za strojništvo	1 štipendija
3. Pravna fakulteta	1 štipendija
4. Višja tehniška šola gradbene smeri	1 štipendija
5. Tehniška srednja šola, elektro smer — jaki tok	3 štipendije
6. Tehniška srednja šola, elektro smer — šibki tok	1 štipendija
7. Tehniška srednja šola, strojna smer	3 štipendije
8. Ekonomska srednja šola	2 štipendiji
9. Administrativna šola	1 štipendija

Kandidati za štipendije naj vložijo prošnje na obrazcu 1,65 DS in zadnje šolsko spričevalo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Elektrarna Brestanica, kadrovska služba, 68280 Brestanica.

IGM „SAVA“, KRŠKO, Odbor za medsebojna razmerja

razpisuje delovno mesto

1.) VODJA FINANČNE OPERATIVE

in objavlja delovni mesti

2.) OPERATER strojne obdelave podatkov
3.) ODPREMNIK

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

pod 1.) visoka, višja ali srednja ekonomska šola, najmanj 3 leta delovnih izkušenj v finančni operativi, poznavanje metod organizacije dela v finančni operativi z ekonomskega vidika;
pod 2.) srednja ali nepopolna srednja šola, eno leto ustrezne prakse, znanje strojepisja;
pod 3.) KV ali SKV delavec, dobro znanje računstva, lepa in čitljiva pisava, smisel za natančnost, zanesljiva poštenost. Poskusno delo pod 2.) in 3.) traja 3 mesece. Kandidati morajo imeti urejeno vojaščino. Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju splošnih in posebnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: IGM „SAVA“ KRŠKO, Gasilska ul. 4.

SOP KRŠKO — TOZD IKON KOSTANJEVICA NA KRKI

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. Elektro projektant
2. Več kvalificiranih ključavničarjev
3. Več kvalificiranih kleparjev
4. Blagajnik

Pogoji:

Pod 1: elektroinženir z enim letom delovnih izkušenj ali elektrotehnik s tremi leti delovnih izkušenj
Pod 2. in 3: kvalificiran delavec ustrezne stroke
Pod 4: ekonomska srednja šola

Za vsa objavljena delovna mesta je preizkusno delo tri mesece.

Kandidati naj pošljejo vloge v 15 dneh po objavi.

MLADI DOPIŠNIK

OBISK UMETNIKOV

Našo šolo so obiskali trije glasbeni umetniki, ki so nam priredili koncert. Igrali so: Lorenz na violino, Sa- je na kitaro in Kacjan na flavto. Predstavili so nam dela nekaterih priznanih klasikov in dela modernih avtorjev. O vsakem umetniku, čigar dela so igrali, so tudi nekaj povedali. Koncert je bil zanimiv.

MILICA KOŠČAK
OŠ Sentrupert

„MARJETICA IN ZMAJ“

Ni dolgo tega, kar smo si učenci mislenske osnovne šole ogledali lutkovno predstavo Marjetica in Zmaj. Predstavo je organizirala občinska kulturna skupnost Trebnje, uprizorilo pa jo je lutkovno gledališče iz Ljubljane. Učenci so bili nad predstavo navdušeni in želimo, da bi nam odgovorni poslej s podobnimi igrami pripravili še več tako prijetnih presnčenj.

MAKSIMILJANA KURENT
OŠ MIRNA

MIRNA PEČ: KURIRKOVA POŠTA

Minuli četrtek smo mirnopoški pionirji v svoji sredi pozdravili kurir- kovo pošto. Prireditev se je začela s pohodom pionirjev skozi Mirno peč, nato pa smo se zbrali na parti- zanskem mitingu, kjer smo pozdravi- li Maro Rupeno-Osolnikovo in Miška Rajerja. Oba sta nam pripovedo- vala o svojem delu v narodno- osvobodilnem boju.

LITERARNI KROZEK
OŠ MIRNA PEČ

Hitro minevajo leta

12. aprila je Franc Zbačnik iz Ribnice praznoval 60. rojstni dan. V družini tesarskega delavca je bilo 10 otrok. Devet jih še živi. Po končani šoli so se zaposlili na opekarni v Ribnici in se leta 1936 vključili v delavsko gibanje. Delal je kot pomo- niški soferja in prevajal opeko po vsej Dolenjski.

Delavska sindikalna organizacija v Ribnici je bila premalo delavna. Za- to so se na pobudo osnovne organi- zacije KPS v Ribnici v letu 1940, ko je trajala že druga svetovna vojna, zbrali pri Vinku Miheliču v Ribnici napredni delavci in organizirali Zvezo lesnih delavcev in sorodnih strok (Združene delavske sindikalne zveze Jugoslavije ali URSSJ), ki jo je v Sloveniji vodila Strojarska komisija, katere predsednik je bil Franc Leskošek. Med njimi je bil tudi Franc. Organizacija je dosegla, da so delo- dajalci plačali delavcem minimalne plače in čas, ko so bili na orožnih vajah.

Po okupaciji Jugoslavije leta 1941 se je takoj vključil v delo OF v ope- karni. Bil je poleg Janeza Sege, Jane- za Zakrajška in Antona Bartola član prvega terenskega odbora OF (TOOF) v vasi Sajevec. Hodil je na sestanke aktivistov OF v gozdove nad Bukovico, na katere sta prihaja- la Albin Videncič iz Kočevja in Mat- ja Maležič iz Gorenje vasi. V jeseni 1941 pa so se TOOF že osamosvojili v delu in akcijah.

Tovariš Ivan Somrak z razigranimi medvedki in čebelicami po prvem srečanju in zanimivem pripovedovanju. (Foto: Stojan Pelko)

Titov spremljevalec med taborniki

Ivan Somrak, upokojeni polkovnik JLA, ki je delal več kot 25 let v varnostni službi predsednika republike in ki je tovariš Tita spremljal na nešteti potovanjih doma in po svetu, je prejšnji teden obiskal dva voda medvedkov in čebelic na osnovni šoli „Katja Rupena“ ter od- govarjal na vprašanja. Teh kar ni bilo konec, čeprav so mali taborniki že prej pismeno sporočili dragemu gostu, kaj vse bi od njega radi slišali. In tega ni bilo malo: kako je bilo pri napadu na Drvar, ko so hoteli

Nemci ujeti tovariša Tita, kakšne pse ima tovariš Tito, kaj najraje je, kaj dela v prostem času, kdo ga je navdušil za komunistično partijo, kaj vse je delal pred vojno in še in še.

Tovariš Somrak, ki ima celo vrsto odlikovanj in medalj, je tabornikom pokazal tudi zlato uro z vgraviranim Titovim podpisom ter jim povedal, da mu je prav tako zelo ljuba Titova slika z njegovim podpisom, ki mu jo je podaril predsednik ob odhodu v pokoj. Včeraj je tovariš Somrak neposredno odgovarjal na vprašanja še dveh vodov medvedkov in čebelic na tej šoli, s katere bodo taborniki predsedniku Titu poslali pozdravno pismo in fotografijo.

SPREJEM KURIRČKOVE POŠTE

Pri spomeniku na Golem vrhu pri Cviljlu smo 13. aprila sprejeli kurir- čkovo torbo. Sprejema so se udele- žili pionirji naše šole in tudi starejši občani iz okolice. Kurirčkovo pošto so prinesli pionirji iz Velikega Ga- bra. Član ZZB NOB Stane Gorinšek nam je pripovedoval o strahotah voj- ne, pionirji pa smo imeli kratek pro- gram. Kurirčkova pošta je prenočila pri nas. Zjutraj smo imeli krajši pro- gram pred šolo, nato pa so tri pionirke naše šole odnesle torbico naprej proti Dvoru.

STANKO KUMAR, 7. c
litterarno-novinarski krozek
OŠ Žužemberk

Delo aktivista OF je opravljal do kapitulacije Italije. Potem je stopil v NOV Slovenije. Ker je znal voziti avto, je bil z Ivanom Veselom iz Ribnice leta 1944 dodeljen v tankovsko enoto NOV. Po osvoboditvi je služil v JA v Skopju.

V Ribnici je spoznal trgovsko po- močnico Valči Tišovec iz Vavte vasi pri Straži. Leta 1949 sta se poročila. Od leta 1952 je bil obratovodja v opekarni v Ribnici, kjer z ženo, si- novoma, snaho in vnukom živi še se- danj. Za njegov jubilej mu čestitamo in mu želimo še veliko zdravih let življenja.

Znanci in sorobori

Franc Zbačnik, fotografiran ob osvoboditvi leta 1945, ko je bil tankist Jugoslovanske armade.

Varstvo okolja - skrb vseh

Po sledeh delegatskega vprašanja - Grosuplje vključeno v prizadevanja za rešitev onesnažene Krke in pritokov

Na skupnem zasedanju zbora kra- jevne skupnosti in zbora združenega dela občine Grosuplje je delegatka Danica Kastelic v imenu krajevne skupnosti Muljava postavila delegat- sko vprašanje, kdaj bo prekinjeno

onesnaževanje potoka Višnjice in če bodo v zvezi s tem izvedeni kakšni ukrepi za ohranitev čiste Krke.

Jože Javornik je kot član izvršne- ga sveta občinske skupščine povel- dal, da izvršni svet in drugi občinski upravni organi ne stojijo ob strani za- skrbljujočega dogajanja. Lani je bila skupščina obveščena o stopnji one- snaženosti voda v občini; stopnja je že dosegla mejo, ki vzbuja skrb. Ugotovljeno je bilo, da so onesnaže- valci komunalne kanalizacije, druž- bene kmetijske farme in nekateri industrijski obrati, ki onesnažujejo celotno vodozbirno območje reke Krke ter s tem njen tok.

Zavod za ribištvo iz Ljubljane je opravil nekaj raziskav in ugotovil, da je dovoljena stopnja onesnaženja ne- katerih izpustov tisočkrat prekora- čena, vendar na srečo količina takih izpustov ni znatna.

Poglavitna poteza je storjena s programi čistilnih naprav v Gro- supljem in Ivančni gorici. V Novem mestu je ustanovljen medobčinski odbor za sanacijo reke Krke, v ka- terem so tudi predstavniki grosupel- ske občine. Ta odbor pripravlja ce- lovit program reševanja. Skupaj bo- mo vsi zainteresirani zmogli pravo- časno storiti potrebne ukrepe, ki bodo Krko obvarovali pred nadalj- njim onesnaževanjem.

IVICA KIRIK

OBVEZNICO ZA HUMANO AKCIJO!

Vest, da bodo kmalu naročili prve drage medicinske instru- mente, me je razveselila; med zdravljem svoje bolezni sem se prepričal, kako velikega po- mena so lahko nekatere naprave za rešitev človekovega življenja. Te naprave so ponavadi drage, zato jih po bolnišnicah nimajo ali pa so že dotrajane. V mojem primeru se je medicinska sestra pošteno namučila, preden mi je z dotrajanim rentgenom slikala ledvice. Postopek je morala več- krat ponoviti. Kako se ob takem „eksperimentiranju“ počuti bol- nik z visoko vročino in drugimi težavami, ni potrebno napisati.

Z željo, da bi se čim več daro- valcev vključilo v humano akcijo zbiranja sredstev za nakup dra- gih medicinskih naprav, sem se brez pomiselnja odločil ter od- stopil obveznico posojila za ce- ste v korist sklada za nakup.

SLAVKO SMERDEL
Krško

„Trebnje ima vodo pred pragom“

Mnenje k iskanjem dolgoročnih možnosti za preskrbo mesta z vodo

V Dolenjskem listu z dne 13. marca je bilo objavljeno, da bodo razpravljali o preskrbi pitne vode. Res je, da v Trebnjem in okolici večkrat zlasti v sušnem času primanjku- je pitne vode v vodnem omrežju. Temu pomanjkanju pa se ni čuditi, saj obstoječi viri ne zadostujejo za znat- no razširitev vodovodnega omrežja, in to zlasti v občini Grosuplje v okoli- ci Ivančne gorice in Št. Vida. Zra- ven tega pa mora to omrežje napa- jati še v občini Trebnje 43 naselij.

Se večje pomanjkanje pitne vode bo nastalo, ko bo vodovodno omre- žje razširjeno v Suho krajino, Knež- jo vas, Dobrič itd. Zajetje še enega vodnega izvira nekje pri Senteplavu ne bo dobra rešitev za Trebnje, prav

tako ne položitev še enega voda vzporedno z že obstoječim. To rešit- ev menda predlagajo strokovnjaki. Ne oporekam jim strokovne sposob- nosti, njihov predlog pa gotovo izvi- ra iz nepoznavanja že obstoječih na- prav, terena, prečkanja javnih cest, železnice, potokov in raznih ovir pri zemeljskih delih. Vsa ta dela bi bilo isto kot napeljava že obstoječega glavnega voda. Kaj vse je v zvezi s takim polaganjem, ve le tisti, kdor je že sodeloval pri takem delu.

Rešitev je v Trebnjem samem. Tu sta dva neusahljiva studenca pod tre- banjskim gradom. Že pred vojno so se dogovarjali, da bi imelo Trebnje vodovod. Na pobudo takratnega de- kana Tomažiča je neki strokovnjak ugotovil izvir teh studencev nekje sredi Bukovja nad gradom. Četudi tega izvira ne bi našli, bi lahko s črpalko črpali vodo v višje naprave- ni rezervoar. Če bi omenjena stu- denca dajala na sekundo samo 3 l

vode, bi zneslo to na 1 uro 10.800 l ali v 24 urah 259.200 l. Verjetno pa je njihov izvir močnejši. Seveda bi bilo potrebno omenjene studence sanirati, prav tako pa tudi neposred- no okolico. Za izpeljavo tega naj bi imenovali poseben organ pri Komu- nalnem podjetju v Trebnjem. Tako bi odpravili vsa nesoglasja in po- manjkljivosti, ki jih je precej, ker se vsled tega izgubi precej koristne vo- de. S pravilnim razumevanjem občin Grosuplje in Trebnje bi bila po mo- jem mnenju možno doseči rešitev.

HUBERT TOMŠIČ
Rimska c. 19
Trebnje

„ZELENE STRAŽE“ OPOZARJAJO

Novomeško komunalno podjetje opozarjamo, da v Leba- novi ulici že 14 dni stojita zvrha- na kontejnerja s smetmi, prav ta- ko tudi pri šmihelskem pokopali- šču, v Kušljanovem gozdu za Uhanovim kozolcem in pri Kodričevih v Irči vasi. Skrajni čas bi bil, da smeti odstranijo.

Nadaje opozarjamo mimoido- če, da opozorilne table pred šmi- helskim pokopališčem puščajo na miru, hkrati pa pozivamo vse, da nam pomagajo pri odkrivanju tistih, ki delajo škodo na drevju in prometnih znakih.

„Zelene straže“ pri ko- misiji za varstvo naravne- ga okolja Šmihel-Drška

SILVO MAVSAR
Zdole 10

Kaj pravi ta teden „Dolenjc“

– Kako pa kaj kmečki turizem v vaši vasi?
– Odlično, pravkar po kmečko pretepamo dva Ljubljan- čana!
(Branko Babič)

35 let od tragedije v Košučju

Ob prazniku krajevne skupnosti Trebelno: podrobnosti o ustanovitvi II. štajerskega bataljona in o boju v Košučju pri Blatnem klancu 11. aprila 1942

BOLESTEN ODMEV MED BORCI

Poraz naših fantov v Košučju je bolesto odjeknil daleč naokrog. Ivan Mikec-Mitja je v zvezi s tem napisal naslednje:

10. aprila 1942 pozno ponoči je prišla v Zadrage pri Sentrupertu patrolja Dolenjskega odreda po orožje. Orožja, municije in vojaške opreme je bilo razmeroma veliko, zato so pozno ponoči pomagali patrulji nositi vse to tudi Franc Smrke ml., Slavko Golob iz Drage in Ivan Mikec. Ko so proti jutru 11. aprila prišli mimo Rakovnika na Log pod Debencem, so zaslišali močno streljanje v Blatnem klancu. Ker ni bilo mogoče ugotoviti, za kaj gre, je patrulja poslala fante domov. Šele nekaj dni pozneje je prišla patrolja še po ostalo opremo. Tedaj so iz partizanskih ust zvedeli za italijanski uspeh, kar je vse močno prizadelo.

12. aprila 1942 so fašisti v Mokronogu zmetali mrtve partizan-

na tovarnjak in jih odpeljali v Treb- nje. Kamion so spremljali z avtom, iz katrega so na vse strani štrlele puške, spredaj in zadaj pa še po ena minica. Opoldne so prinesli mrtve Italijane iz gradu v cerkev s sprevo- dom, ki je štel okrog 150 fašistov. Krste so ovili z italijanskimi zasta- vami. Popoldne so prinesli fašisti svoje mrtve iz cerkve na pokopali- šče. Zunaj stoječi fašisti so v po- zdrav potegnili bodala in pold- „Giovinezzo“.

12. aprila 1942 je bila nedelja. Ob 10. uri dopoldne so se peljali na dveh kamionih skozi Mirno do zob oboroženi Italijani v Mokronog. Na prvem kamionu je s strojnico para- diral zloglasni marešalo, znan po svojem razbojništvu, ki ga je dokazal 8. septembra 1941 na Klancu, ko je ustrelil dva vaščana. Ob dvanajsti uri sta se kamiona vračala. V prvem je bilo 8 trupel razmesarjenih in ok- tavljenih mladih partizanov, v dru- gem pa sami Italijani, ki so s puškami pretli na vse strani. Zvečer sta se ustavila na Mirni tudi Ivan BAN in „capocentro“, ki sta bila v

Mokronogu na pogrebu padlih Itali- janov.

V Trebnjem so fašisti mrtve parti- zane, ki so padli v Blatnem klancu v Košučju, razstavili pred občinskim poslopjem pod italijansko zastavo. Z bčji so pretepali ljudi, ki niso hoteli pljuvati na mrtve. Zaradi strašnega prizora je Trebnje kmalu nato v trenutku potihnilo, kot bi izumrlo. Nihče ni hotel iti mimo groznega mesta.

12. aprila 1942 so Italijani poro- čali, da so pustili partizani na bojišču v Košučju pri Zabukovju naslednji vojni material: en puško- mitraljez in 2 rezervni cevi, 10 pušk znamke Mauser, 2000 nabojev za puške, 4 polne nabojnike za težko strojnico, 17 ročnih bomb „sipe“, dve ročni bombi nemške znamke, 33 tub želatine z ustreznimi deto- natorji, en magnet za eksplozijo min na razdaljo, 300 m izolirane žice, uniformo italijanske konjenika in kapo za sprehod iz 19. regimenta ter puško italijanske konjenice št. R.D. 777. Identificirali so pet mrtvih upornikov.

Fašisti so se čedalje bolj znašli nad revnim prebivalstvom. Že ob vrnitvi iz Košučja so pretepali vsake- ga Slovenca, ki so ga dobili na poti, zlasti grdo so delali s kmeti v Zabrdju, Praprotnici in na Stari gori. 20. aprila 1942, t.j. na dan, ko je glavno poveljstvo slovenskih parti- zanskih čet ostro kritiziralo štab druge grupe zaradi poraza v Blatnem klancu (v Košučju), je prišlo v Mokronog še več Italijanov, ki so šli z ondotno posadko na Trebelno. Na trgu v Mokronogu so se še poznali krvavi sledovi ubitih partizanov, ki so jih fašisti razstavili 11. aprila. Čeprav je padel dež in je voda izpirala kri, niso mogli odstraniti krvavih lis.

Italijani so šli tedaj spet na Tre- belno. Spotoma so vdirali v hrane, pili vino, ga spuščali iz sodov. Ljudje so ocenili, da so ga tega dne spustili po tleh več kot 15 hl. Zapri- lo vsakogar, ki jim je prišel v roke, in požgali več vinskih hramov. 21. aprila popoldan so bili Italijani tudi

na Debencu, kjer so prav tako spuščali vino po tleh.

Na prizorišču strašne bitke v Košučju, kjer so nudili partizani fašistom nečloveški odpor, so 2. julija 1967 odkrili padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja spomenik v obliki zidu, na katerem je plošča s posvetilom: „Borcem III. bataljona I. štajerske brigade, padlim na tem mestu 11. aprila 1942. Belšak Slavko-Slavko, Bercan Frano-Mizar, Klavs Jože-Jože, Klemenčič Frano-Cas, Košenina Frano-Sergej, Miklič Jože-Donav, Rot Branko-Zdenko, Skubic Avgust-Tomo, Velepčič Anton-Lisjak, Zajc Stane-Stane.“

ZRTVE: Vidmar Anton-Mihatov, Vidmar Jožefa, Mihatova.

Med NOV so Trebelno in okoliške vasi pretrpele mnogo opu- stošenja. Porušena sta bila prosvetni dom in šola ter požganih veliko hiš in gospodarskih poslopjij.

Pod Trebelnim je ob cesti spo- menik na kraju, kjer je bila ustanov- ljena Gubčeva brigada. Na pokopališču pa je postavljen spomenik, posvečen padlim partizanom in žrtvam fašističnega nasilja v l. 1941-1945.

V počastitev na nečloveško borbo 11. aprila 1942 v Košučju imata Trebelno in njegova okolica 12. aprila svoj krajevni praznik.

PRIPOMBE PISCA:

Da bi se pravilno razumeli, zakaj se v tekstu pri napadu na Košučju omenja II. štajerski bataljon, na spo- meniku v Košučju pa je napisano III. bataljon I. štajerske brigade, že- lim pojasniti tole:

Zaradi večjega števila partizan- skih čet je štab II. štajerskega bata- ljona v tem času ustanovil na Krem- enjku prvo slovensko štajersko brigado. Prvi bataljon je nastal iz čet, ki so se nahajale na Štajerskem, II. bataljon je nastal iz čet, ki so bile na Kremenjku in njegovi okolici, III. bataljon pa naj bi bil iz čet II. štaj- erskega bataljona, ki so bile na bojnem pohodu v Temeniški dolini. Brigada je bila ustanovljena 2. aprila 1942 na Kremenjku.

Glavni štab slovenskih partizan- skih čet ni soglašal s tako reorgani- zacijo partizanskih čet, zato je konec aprila 1942 izdal odredbo, da se ustanovljena I. slovenska štajerska brigada reorganizira in preimenuje s 1. majem 1942 v II. grupo odredov. Iz tega je razvidno, da je II. štajerski bataljon obstajal do 1. maja 1942, ko se je združil in preimenoval v III. bataljon II. grupe odredov. Zato je prav, da se omenja v tekstu. Legalno pa je obstajal od 2. aprila do 1. maja 1942 v I. slovenski štajerski brigadi, če upoštevamo njeno ustanovitev.

Bistvo njegovega obstoja ni spremenjeno. Eno in drugo je prav. PAVLE MIKLIČ
Trebnje

pisma in odmevi

Protestiramo

Prizadeti občani, ki stanujemo na območju krajevne skupnosti Majde Šilc, Rago- vo, ostro protestiramo, ker podjetje „Gorjanci“ ni po- skrbelo za postajališče mest- nih avtobusov na tem ob- močju. Prizadeti smo poseb- no tisti občani, ki nimamo lastnega vozila in lahko od- damo otroke v vrtec na Ra- govovo šole ob 5,30, potem pa zelo težko pridemo do naj- bližjih postajališč mestnega avtobusa, ki so pri IMV, bol- nici, na Glavnem trgu in pri gasilskem domu v Ločni, ta- ko da zaradi tega skoraj vsak dan zamudimo službo v Bršljinu.

Prosimo, da se najde ustrezna rešitev, da bi se vsaj zjutraj in ob 14. uri, ko gre- mo v službo in iz službe, mestni avtobusi ustavljali pri trgovini „Dolenjka“ na Ra- govem, kjer je najbolj ustre- zen prostor za postajališče.

Menimo, da podjetje „Gorjanci“ premalo skrbi za razvoj mestnega avtobusnega prometa, posebno v novih naseljih. Mislimo, da če bi bila dobra zveza med službe- nim mestom in stanovanji, ne bi vsak uporabljal svojega vozila, ampak bi se poslužev- al mestnih avtobusov, kar bi zmanjšalo gnečo na cesti ter tudi osnaževanje zraka z izpušnimi plini.

PRIZADETI KRAJANI

Iz hudih in srečnih dni dr. Mihajla Rostoharja

Znani slovenski znanstvenik je še malo pred smrtjo rad obujal spomin na tisti dan leta 1918, ko je z balkona vladne hiše v Ljubljani ob navzočnosti avstro-ogrskih vojaške posadke z mečem v roki vzklikal „Smrt Avstriji!“ in „Živela Jugoslavija!“ — Malo pred koncem druge svetovne vojne je v brežiških zaporih za las ušel smrti, s katero so mu grozili nacisti

Že v zapisu „Iz pesniške zapuščine dr. Mihajla Rostoharja“ smo navedli, da je Rostoharjevo zanimanje veljalo že od njegovih gimnazijskih let v glavnem trem področjih javnega delovanja: kulturi, znanosti in politiki. Svoje kulturne in politične nazore je Rostohar izpovedoval brez ovinkov, kar potrjujejo tudi številni članki v reviji „Napredna misel“, ki jo je v letih pred prvo svetovno vojno sam izdal, pretežno tudi sam pisal, tiskal pa nekaj časa v Krškem in do ukinitve v Pragi.

Med prvimi pri nas je že v času balkanske vojne jasno opredelil tako imenovano „jugoslovansko vprašanje“ in to mu je v svojem znanem predavanju o slovenstvu in jugoslovstvu priznal tudi Ivan Cankar, čeč kako „neki mladi doktor“ vihti meč svojih izostrenih, radikalnih pogledov na to vprašanje. V zvezi s tem lahko v „Napredni misli“ beremo, kakor je Rostohar poudarjal: „Za Jugoslavijo, toda v njej hočem biti predvsem Slovenec.“ Povsem razumljivo je, da je vneto zagovarjal zlasti vse tiste politične in kulturne programe, ki so bili v skladu z njegovimi narodnostnimi idejami in pričanjem.

USTANOVITELJ BREZ PRAVICE DO PROFESURE

Ce bi sledili njegovi življenjski in ustvarjalni poti, bi kaj lahko odkrili, kako mu je bilo napredno politično prepričanje v starih režimih bolj v „napoto“ kot v „oporo“. Na spisku prvih profesorjev na novo ustanovljeni ljubljanski univerzi so njegovo ime prečrtali samo zato, ker je bil „katoliški cerkvi sovražen in komunistično usmerjen socialist“. Nič pa ni tedanjega ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja, sicer znanega slovenskega pisatelja, ter takratne klerikalne vlade motilo, da je prišel predlog za ustanovitev slovenskega vseučilišča prav od „rdečega“ Rostoharja in da se je prav on najbolj razgibal v pripravah. Svoje pedagoško in znanstveno delo je Rostohar zato nadaljeval na Češkem; v Brnu je postal profesor za psihologijo na Masarykovi univerzi, ustanovil inštitut za eksperimentalno psihologijo ter deloval kot profesor eksperimentalne psihologije do Hitlerjevega vdora leta 1939. Takrat so češke vi-

soke šole zaprli, profesorje pa ukonjili.

Usoda čeških profesorjev kolegijev je kajpak zadela tudi Rostoharja, Mihajlo Rostohar pa kljub temu ni bil brez „dela“. O teh časih je ostareli profesor leta 1964, torej dve leti pred svojo smrtjo, pripovedoval Slavku Smerdelu na Goleku, kjer si je sredi vinograda postavil dom. (Ob obisku je pregledoval nastavek na trti in ugotavljal, da bo spet dobra letina.)

PEŠ BEG V DOMOVINO

„Leta 1941 sem deloval v tako imenovani češko-jugoslovanski ilegali“, se je spominjal 86-letni profesor. „Naša naloga je bila skrbeti za jugoslovanske vojne ujetnike, ki so pobegnili iz taborišč in se skrivali po Moravskem, ter jih spraviti k partizanom v Jugoslavijo. Nekaj časa je šlo gladko, saj nam je ponarejene potne liste preskrboval policijski svetnik Kratochvil, ki je delal pri nemški policiji v Brnu. V začetku leta 1942 je bilo naše delovanje po naključju izdano, Kratochvil pa nas je še pravočasno obvestil, da smo se umaknili.“

„Jaz sem seveda bežal v Jugoslavijo“, je po krajšem premolku nadaljeval dr. Rostohar. „Večinoma peš sem prepotoval Avstrijo do jugoslovanske meje, pri Vuhredu pa me je neki mlinar prepeljal čez Dravo. Hodil sem največ ponoči: prek Jurkloštra do Brestanice, kjer so mi pomagali prebresti Savo. V okolici Krškega sem se kmalu povezal s somišljeniki Osvobodilne fronte. Moje delo je bilo zbirati orožje in sanitetni material, kar sem po kurirju pošiljal Kozjanskemu odredu. Fante, ki so pobegnili iz nemškega izseljenstva, sem po skrivnih poteh in z raznimi zvijačami spravil v ta odred. Do

marca leta 1945 se je vsak tak korak končal srečno. Tedaj pa me je nekdo ovidil in moral sem z gestapom v brežiški zapor.“

OBUT IN OBLEČEN PREPLAVAL SAVO

„Zgolj po srečnem naključju sem si rešil glavo“, je povzel osiveli profesor. „Barake, kjer nas je več kot 30 čakalo na smrt, so bile močno zastražene in obdane z bodajo žico. Nekega dne — spominjam se, da je bilo 4. maja, torej nekaj dni pred koncem vojne in osvoboditvijo — se je skozi stražo do barak prihotapil aktivist iz Mrtvic s škarkjami za rezanje žice. S škarkjami smo naredili izhod in pobegnili. Bežali smo na vse strani, kakor je kdo vedel in znal. Jaz sem skočil v Savo obut in oblečen ter jo preplaval. Na drugi

SPOMINSKA SLIKA — Dr. Mihajlo Rostoharja so prijatelji in znanci večkrat obiskali. Eno takih srečanj kaže tudi pričujoči posnetek iz leta 1965. Na sliki so (od leve): pisatelj Jaro Stoviček, dr. Mihajlo Rostohar, akademik Božidar Jakac z ženo Tatjano, kipar Vladimir Stoviček in ravnatelj krške osnovne šole Slavko Smerdel.

strani sem hitro poiskal zavetje v paizanskih enotah, ki so prihajale izpod Gorjancev na Krško polje, zasledujoč Nemce, četnike in ustaše.“ Po osvoboditvi se je Rostohar spet vrnil v Brno na poziv rektorata Masarykove univerze. Na tej univerzi je delal do leta 1948, ko je moral spet bežati v Jugoslavijo. Tokrat zato, ker kot rektor Visoke socialne šole ni hotel podpisati izjave proti Titu in KPJ v sporu z informbirom. Šele zdaj se mu je izpolnila želja, da začne kot profesor delati v domovini. Poleti 1949 ga je rektor ljubljanske univerze dr. France Kidrič le pregovoril, da je sprejel profesuro in na univerzi poučeval do upokojitve leta 1960.

S SABLJO KLICAL SMRT NAD AVSTRIJO

Za najprejnejši trenutek svojega življenja pa je dr. Mihajlo Rostohar vendarle štel dogodek iz leta 1918 v Ljubljani, ko „nas je deset slovenskih častnikov v tovariški zvestobi in požrtvovalnosti opravilo dejanje zgodovinskega pomena“. Ob koncu svojega življenja je pripovedoval: „Opravili smo dejanje, ki mi potrjuje, da v odločilnih trenutkih življenja pomeni pogum več kot logika razuma. Še danes ne morem povsem razumeti, kako sem mogel tedaj, ko je bila na Soči še vedno Borojeviče va armada, v Ljubljani pa nemška vlada z avstro-ogrsko posadko, na balkonu deželnega dvorca potegniti meč, zaklicati smrt Avstriji in izklicati Jugoslavijo, ki smo ji navzoči oficirji in vojaki prisegli zvestobo. Navdušenje, ki je prevzelo množico na ulici, mi je pomenilo več kot vse v življenju.“

I. ZORAN

„INLES“ Industrija stavbnega pohištva RIBNICA na Dol., n.sub.o. TOZD TSP RIBNICA, o.sol.o. KADROVSKI ODBOR

razpisuje prosto delovni mesti:

1. OBRATOVOVODJA ŽAGE (vodilno del. mesto)
2. VODJA BRUSILNICE

POGOJI:

Pod 1.: višja strokovna izobrazba lesne smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu; kandidati morajo izpolnjevati družbeno-politična in moralno etična merila po družbenem dogovoru o temeljih kadrovske politike na območju občine Ribnica. Pod 2.: srednja izobrazba lesne smeri s 3 leti delovnih izkušenj. Poskusno delo pod tč. 1. tri mesece, pod tč. 2. pa dva meseca.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela ter dokazili o izobrazbi (priložite fotokopijo diplome oziroma spričevala) sprejema tajništvo TOZD TSP RIBNICA, Partizanska cesta 3, 15 dni po objavi razpisa. Nepopolnih vlog ne bomo obravnavali. Vsi kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni v 10 dneh po opravljeni izbiri.

Odbor za medsebojna razmerja OBRTNO MONTAŽNEGA PODJETJA „INSTALACIJE“, Grosuplje,

objavlja prosta delovna mesta

- VEČ KV ALI PU MONTERJEV prezračevalnih naprav
- SNAŽILKE

Poskusno delo 1 mesec.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: „Instalacije“, Grosuplje, Adamičeva 51 — 61290 Grosuplje.

Podjetje za ptt promet Ljubljana — TOZD PTT Ljubljana

sprejme na delo

VEČ DELAVCEV ZA PISMONOŠE v Ljubljani in okolici.

Pogoji za sprejem:

1. dovršenih najmanj 6 razredov osnovne šole
2. odslužen vojaški rok.

Samsko stanovanje je zagotovljeno.

Prošnje pošljite na naslov: TOZD PTT Ljubljana, Kadrovska socialna služba, Ljubljana, Tržaška 68 a.

Prometni vozni se končno odvija

Podrobnosti o novem prometnem redu v Novem mestu, potem ko je bil odprt novi most

Odkar smo Novomeščani pod avstrijskim cesarjem Francem Jožefom dobili most čez Krko v Kandiji, smo bili 12. aprila 1977 po 80 letih vnovič priče sicer neuradni otvoritvi novega mostu. O lepotcu v Ločni je bilo že dosti povedanega. Kandijski most, grajen za parizarje, ker takrat avtomobilov še ni bilo, je moral prenesti dosti več, kot smo od njega pričakovali. Čež mero smo ga obremenjevali, dokler ni obnemogel in je zadnjih 45 dni prenašal le vozila do teže treh ton. Gospodarstvo je zaradi tega utrpelo veliko škodo.

Novi most je dobilčasne priključke v rekordnem času in so ga tudi temeljito preizkusili, če je dovolj trden. Metliški kamioni so dokazali, da se most pod težo 280 ton niti malo ni vdal.

ČEZ NOC DRUGAČE

Ker pa je ves težji promet usmerjen čez novi most, se je prometni red na področju mesta v kratkem času že drugič spremenil: najprej ob mostni zavori, zdaj ob odprtju prometa čez novi most. Tudi zdajšnji red je začasen, ker bo prometni vozni dok ončno odpravljen jeseni, ko bo odprta glavna cestna zveza do Ločna-Gotna vas. Medtem pa se glavna prometa pomika skozi Ragovo in naselje ob Ragovski cesti in po Ulici Majde

Šilc do hotela Kandija. Ta smer ima po novem prednost pred vsemi.

Domačini, ki prometnih znakov sploh ne gledajo več, marveč vozijo, kot so navajeni, so prvi dan spet debelo gledali, ko jim je miličnik ali voznik z druge strani mahal in kazal, da ne ravnajo prav. Spremembe so posebno očitne v križišču pri Industriji obutve ter v kandijskem križišču.

Po novem je tako, da imajo prednost vozila, ki prihajajo po Ljubljanski cesti in zavijajo na Cesto herojev proti novemu mostu, medtem ko je bila prej dana prednost vozilom v smeri Bršljin-mesto. Na Cesti herojev čaka tisti, ki zavija v levo proti mestu.

V kandijskem križišču od 12. aprila dalje čakajo vozila, ki prihajajo z mostu iz mesta. Prednost ima smer Partizanska-Zagrebska-Ragovska ulica proti novemu mostu. Z mostu proti Žabji vasi zaenkrat ni dovoljeno zavijati.

ENA SMER SKOZI MESTO OSTANE

Skozi mesto bo potekal promet še vedno le v eni smeri kot v zadnjih tednih in tudi na Glavnem trgu ostane prometni red, ki smo se mu že privadili. Parkirišče je občutno manj, več prostora je namenjenega pešcem. Razmišljajo celo, da bi

Glavni trg šeasoma popolnoma zaprli za promet.

Trenutno je še nekaj zmešnjav, vendar tudi v prvih dneh

ni bilo omembe vrednih karambojov in miličniki so voznike le opozarjali. Kazni pa se bodo kajpak začele.

TRIJE PASOVI Z RAGOVSKO — Promet skozi mesto je ob koncih precej manj gost, odkar je v prometu novi most. Pač pa še občasno zgosti „pločevina“ ob izhodu iz Naselja Majde Šilc, kar je videti tudi na fotografiji.

Stari most čez Krko: razvoj dogodkov

(Branko babič)

Najbolj sta obremenjena s prometom Naselje Majde Šilc in Ragovska cesta. Tu je hitrost sicer omejena, vseeno pa je potrebna previdna vožnja zaradi številne otročadi in tamkajšnje vrta.

KAJ PA STARI MOST?

Kadar se bodo lotili popraviljanja starega mostu, bo potrebno iz Kandije na Glavni trg voziti naokrog čez Ragovo. Odgovorni se zavedajo, da bodo nevarnosti, zato skušajo vse načrte za popravilo in potrebne gradbene elemente pripraviti kar najbolj natančno, da bi obnovitvena dela hitro končali. Predvideno je, da bodo stari most popravljali julija. Usposobljen bo za promet do teže 15 ton, tako da bodo čezenj lahko vozili tudi avtobusi, predvsem v lokalnem prometu. Pločniki bodo za polovico širši in bodo dvignjeni nad voznišče. Razen tega bo most dobil novo ograjo.

Novo izpeljanko z mosta v Ločni skozi naselje Ragovo do Gotne vasi gradijo s polno parca. Dela, ki jih izvaja Pionir in Cestno podjetje, dobro napredujejo. Tiha želja je, da bi široko novo povezavo proti Ločni krajini končali čez poletje in da bi za novomeški občinski svetnik svečano rezali trakove za slavlili delovni uspeh.

Križišče pri vstopu na most v Ločni bo opremljeno s semafori, razširjen in s pločniki ter razsvetljavo bo opremljen tudi del ceste od tovarne zdravil do Ločne. Drugo leto pa bi tako modernizacijo izvedli vse do priključka v Mačkovicu.

Vse prometne spremembe so povzročile, da smo čez noč postali tuji v lastnem mestu, posebno še, ker med spremembami občani o tem niso bili uradno obveščeni. Na srečo pa je voliko ljudi (kot po navadi!) iz dobro počutja pogov izvedelo za te novice, zato večjih nevarnosti ni bilo.

R. BAČER

Posebna osnovna šola Sevnica in osnovna šola Boštanj

razpisujeta prosto delovno mesto

TAJNIKA

za polni delovni čas, za nedoločen čas.

Pogoj: srednja ekonomska šola ali administrativna šola. Prijave sprejema Posebna osnovna šola Sevnica 15 dni po objavi. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Obvestila o izbiri kandidatov bo šola poslala vsem prijaviteljem v sedmih dneh po izbiri kandidata.

Ljubljanska banka

5. redni zbor podružnice krško

Foto: Sandi Mikulan

Nadaljnje vsebinske spremembe v procesu ustavnega preoblikovanja podružnice v posebno samoupravno finančno skupnost združenega dela — Srednjeročni plan podružnice je plan vseh njenih članov oz. upravljalcev, rezultat skupnega načrta vseh delovnih organizacij, ki v njej združujejo svoje delo in sredstva — Bilančna vsota podružnice se je lani povečala že na 152 milijard Sdin oz. v enem letu za 72 odst.

Peti redni zbor upravljalcev podružnice LB Krško je sicer potekel tako kot večina podobnih bančnih zborov te dni po Slovenskem: v intenzivnem dviganju rok delegatov za številne predloge in sklepe, zajete kar v 19 točkah dolgem dnevnem redu zбора. Bil je izrazito delaven zbor, obračun enoletnega dela podružnice in priprava na 20. redni zbor LB, ki bo 26. aprila.

Po uvodnih formalnostih sta delegati upravljalcev seznanila s „sedanjim trenutkom“ podružnice Franc Ogorevc, predsednik izvršilnega odbora podružnice, in Vili Kosirnik, predsednik njenega nadzornega odbora. Prvi je prebral zgoščeno uvodno poročilo o uresničevanju poslovne politike podružnice v 1976 in o prilagajanju LB v samoupravno finančno asociacijo združenega dela v duhu stališč in ocen izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ o aktualnih idejnopoličnih vprašanjih gospodarskih gibanj v letu 1977. Uvodno poročilo je temeljilo na nalogah nove ustave in lani sprejetega zakona o združenem delu, na zaostrovanju uresničevanja zakona o zavarovanju plačil in novega obračunskega sistema, kot tudi na uvajanju novega poslovnega reda v gospodarstvu in celotni družbi.

ENOLETNO POVEČANJE BILANČNE VSOTE PODRUŽNICE: 72 %

Gospodarstvo Posavja po ključnih računih za 1976 nima nepokritih izgub za preteklo leto, nekaj sicer izkazanih izgub pa je zanj takorekoč nepomembno. To potrjuje, da so delovne organizacije v regiji dobro prestale prve preizkušnje uveljavljanja novih zakonskih predpisov o zavarovanju plačil, čeprav seveda s tem še ni rečeno, da ne more priti do novih težav in problemov. Prav zato bo gospodarstvo še bolj zavzeto skrbelo za večjo izkoriščenost vseh svojih zmogljivosti, za dvig produktivnosti, za večjo kvaliteto uslug in izdelkov, s čimer se bo najuspešneje uveljavljalo

na trgu, hkrati pa bo tudi poslovno konkurenčno.

Obsežno poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana podružnice v letu 1976 je na 77 straneh seznanilo upravljalce z vsem lani opravljenim delom v podružnici. Delegati so na zboru izrazili opravičeno zadovoljstvo ob podatku, da se je bilančna vsota v podružnici povečala od konca 1975 do konca 1976 od prejšnjih 88 na sedanjih 152 milijard starih dinarjev ali indekso za 72 %. Podružnica je lani odobrila 14 milijard Sdin novih dolgoročnih kreditov za osnovna sredstva in še posebej 10 milijard Sdin dolgoročnih kreditov za trajna obratna sredstva. Kaj pomeni gospodarstvu v regiji priliv 24 milijard Sdin v obliki teh kreditov, ni treba posebej poudarjati.

Omeniti je treba še, da je podružnica lani izvršila konverzijo kratkoročnih kreditov v kredite za trajna obratna sredstva v višini 7 milijard Sdin. Porasli so tudi kratkoročni plasmani v gospodarsko dejavnost regije za dodatne nove 2,4 milijarde Sdin. Potrošniški krediti so se lani povečali za 7,3 milijarde Sdin, večje je bilo kreditiranje serijske opreme, medtem ko so v stanovanjskem gospodarstvu zabeležili v podružnici 858 novih kreditnih pogodb in odobrili za gradnjo novih stanovanj skoraj 6 milijard Sdin.

Vse naštetu (in še precej drugega, o čemer govori zelo pregledno in izčrpno že omenjeno letno poročilo) potrjuje, da se je gospodarska aktivnost v Posavju tudi s sodelovanjem regionalne banke lani znatno povečala, kakor je spet res, da so tudi občani dobili najrazličnejše kredite za zadovoljevanje svojih potreb. Tako glede doseganja dohodka kot racionalne porabe sredstev za potrebe delovne skupnosti v podružnici LB je regijska bančna institucija zadovoljivo poslovala. Skupni dohodek članov podružnice LB je lani znašal 19,431.464,95 din in bo razdeljen med njene upravljalce.

Da sta gospodarstvo, z njim vred pa seveda tudi celotna družbenopolitična skupnost treh občin Spodnjega Posavja lahko zadovoljna s poslovanjem podružnice LJUBLJANSKE BANKE v Krškem, so znova potrdili njeni upravljalci na 5. rednem zboru podružnice, ki je bil 14. aprila dopoldne v Čateških Toplicah. 47 delegatov izmed 61 ustanoviteljev podružnice je nedvoumno jasno spet potrdilo, da so delavci združenega dela tako kot občani regije zadovoljni z uspešnostjo poslovanja podružnice LB Krško, da podpirajo njeno delo in priprave na reorganizacijo bančnega in kreditnega sistema. Oblikovanje internih bank kot temeljnih celic bančnega sistema v OZD v regiji in oblikovanje sedanje podružnice LB v temeljno banko bosta zato imela vso podporo združenega dela v Posavju.

O ODPRTIH, ŠE NEREŠENIH VPRAŠANJIH

Na zboru so v poročilu in razpravi opozorili na več odprtih zadev, glede katerih sodijo, da je nadaljnje odlašanje njihove rešitve škodljivo. Gre za nerešena vprašanja dekoncentracije kapitala, ki prizadeva združeno delo v regiji. Pri tem so pokazali na naslednje:

- odliv znatnih finančnih sredstev iz socialnega in zdravstvenega varstva, ki so osredotočena v Celju in Novem mestu, izvirajo pa iz posavske regije;
- nedograjzen sistem žiro računov tistih TOZD, katerih sedeži so v regiji, vsa sredstva teh temeljnih organizacij pa so še vedno vključena tam, kjer so sedeži njihovih OZD (takih primerov je 10 v brežiški in krški občini, medtem ko je občina Sevnica to vprašanje že ugodno rešila v korist svojih TOZD);

— odliv znatnih sredstev na račun zavarovalnih premij za nepremičnine TOZD v regiji, ki jih zavarujejo skupne službe teh TOZD na sedežih OZD. Tako vplačane premije niso evidentirane v korist sredstev področne zavarovalne skupnosti Krško, temveč tam, kjer so sedeži OZD.

— Niti osebni dohodki vseh TOZD v regiji še ne tečejo prek računov podružnice LB za Posavje, čeprav njihovi delavci živijo in ustvarjajo na področju podružnice.

Delegati so v razpravi o gornjih odprtih vprašanjih opozorili, da smo v letu, ko se delavci odločajo, kje bodo imeli svoja sredstva. Zbor sicer nima pravne moči, da bi to sam uredil, priporočil pa bo skupaj z vodstvi medobčinskih svetov SZDL in ZK kot s strokovnimi organi medobčinskih služb, da bodo prizadete delovne organizacije te upravičene pripombe združenega dela iz Posavja upoštevale in prenesle ustrezne kapitalne v sedež podružnice LB v Krškem.

Zavest, da se je podružnica LB za Posavje v tako kratkem času uvrstila s svojo poslovno močjo približno v sredino podružnic LB v Sloveniji, prijetno in spodbudno deluje med upravljalci v regiji. Hkrati pa doseženi poslovni uspehi za zadnje poldruge leto potrjujejo, da je bila odločitev posavskega gospodarstva, da ustanovi svojo poslovno banko, pravilna in potrebna. Naj le mimogrede omenimo, da je podružnica LB v Krškem s 1. 9. 1976 uvedla tudi devizno poslovanje.

OCENA OPRAVLJENEGA DELA IN NOVE NALOGE

Potem, ko so delegati upravljalcev sprejeli vrsto poročil in sklepov (o zbirnem ZR banke za 1976, o ZR podružnice za 1976, o višini obrestnih mer, o dopolnitvi srednjeročnega plana LB za obdobje 1976–1980 itd.), so med drugim sprejeli tudi predlog srednjeročnega plana razvoja delovne skupnosti podružnice ter predlog sklepa o zagotovitvi sredstev za širjenje mreže poslovnih enot LB. Posebej so podprli tudi sklep, da se uresniči zamisel o novogradnji poslovnih prostorov podružnice LB v skupnem poslovnem objektu banke, zavarovalnice in pošte v sklopu mestnega centra v Krškem. Brez ustreznih večjih in nujno potrebnih prostorov je podružnici LB v Posavju vsak nadaljnji razvoj docela onemogočen. Nova stavba naj bi bila gotova do konca 1978. V sevn-

ški ekspozituri bodo odpravili nekatere tehnične pomanjklivosti, do konca 1980 pa bodo adaptirali in razširili tudi poslovne prostore brežiške ekspoziture LB. Hkrati bodo proučili potrebo o ustanovitvi posebne bančne agencije v Dobovi.

Med naloge, ki so zdaj pred upravljalci poslovne banke v Posavju, štejejo priprave na ustanovitev internih bank v sklopu OZD in preobrazbi sedanje podružnice v temeljno banko, kar mora biti uresničeno do konca tega leta.

Razgibana razprava delegatov na zboru je večkrat ugotovila, da velja za letošnje poslovanje delovne skupnosti podružnice LB naslednja ocena:

— dober sistem poslovanja, ažurno delo, razvito samoupravljanje, izredno povečanje bančnega potenciala (ki je tudi za sluga prizadevne dejavnosti delavcev banke) ter znatno prizadevanje podružnice in njenega kolektiva za nadaljnji dvig bančnega potenciala v regiji.

Dokončno so odpadli tudi zadnji redki dvomi, ali bo nova podružnica sposobna samostojnega življenja. Z delom se je krepko uveljavila in danes si ne bo težko razvoja gospodarstva Posavja brez njenega aktivnega deleža sploh ne bi mogli več predstavljati. Zadovoljstva nad temi dejstvi delegati 5. rednega zbora upravljalcev podružnice LB v Krškem tudi tokrat niso skrivali.

DELEGACIJA ZA 20. ZBOR LB

Upravljalce krške podružnice LB bo na 20. zboru Ljubljanske banke 26. aprila 1976 v Ljubljani zastopala delegacija, ki so jo izbrali 14. aprila v Čateških Toplicah: Edo Verstovšek, Jože Zvegljč in Jože Kragl.

DOHODEK ČLANOV: 19,431.464,55 DIN

Upravljalci podružnice LB v Krškem so na 5. zboru sprejeli tudi naslednji

SKLEP

o ugotovitvi zaključnega računa podružnice, ugotovitvi prihodkov in skupnega dohodka ter njegovi razporeditvi za leto 1976

1. Ugotovi se, da znaša zaključni račun Ljubljanske banke, podružnice Krško, za leto 1976 v skupni aktivi in pasivi 1.572.190.020,42 dinarjev.
2. Ugotovi se, da je po obračunani realizaciji v LB, podružnici Krško, doseženo po zaključnem računu za leto 1976:
  - celotni prihodki: 76,093.956,35 din
  - poslovni stroški: 56,662.491,80 din
  - skupni dohodek članov: 19,431.464,55 din
3. Ugotovi se skupni dohodek članov banke v znesku 19,431.464,55 dinarjev, ki se razporejujejo v skladu s statutarnim sklepom o razporejanju skupnega dohodka na:
  - del na podlagi združenih sredstev — 50 %: 9,715.732,27 din
  - del na podlagi uporabe sredstev — 50 %: 9,715.732,28 din
4. Ugotovi se, da so člani banke skupne dohodka za leto 1976 združili in namenili za:
  - rezervni sklad: 5,342.764,50 din
  - sklad osnovnih sredstev: 6,801.415,70 din
  - od tega:
    - za razvoj materialne osnove dela: 5,475.000,00 din
    - za obvezne izločitve: 1,326.415,70 din
    - za izplačilo članom: 7,287.284,35 din

IZVRŠILNI ODBOR PODRUŽNICE

Trebnje pesniku

V Galeriji likovnih samorastnikov počastili spomin na Pavla Golio ob 90-letnici njegovega rojstva

Pred osemnajstimi leti umrla pesnikinja in dramatikinja Pavel Golio je v slovenski literaturi zgodovini zapisan kot poet-artist, bohem - upornik proti lažni morali, filistrstvu in vsakdanji stvarnosti ter kasneje proti fašističnemu nasilju. Bil je mojster igrivega, lahkega pesniškega izraza, oblikovno izbrušenih, duhovitih, muzikalnih verzov.

Goliov pesniško delo je zbrano v zbirkah „Pesmi o zlatolaskah“, „Večerna pesmarica“, „Pesmi“ in „Izbrane pesmi“. Od dram sta znani „Kulturna prireditelja v Črni mlaki“ (satira) in „Dobruža“. Trajnejša dela je napisal za mladino - to so igre: „Petrčkove poslednje sanje“, „Triglavska bajka“, „Jurček“, „Princeska in pastirček“, „Snežuljčica“ in druge. V teh igrah je spretno povezal pravljico in sodobno snov.

„Blodni in nemirni Pavel Golio“, kakor se je pesnik sam imenoval, je bil sprva poklicni vojak, a velik patriot, ki je vojaško suknjo po prvi svetovni vojni za vselej odložil. Postal je dramaturg in direktor v ljubljanski Drami. Na svoji nemirni življenjski poti pa je okusil tudi kruh časnikarja, urednika in prevajalca. Slovenska akademija znanosti in umetnosti mu je pomembno kulturno delo priznala z izvolitvijo za svojega člana.

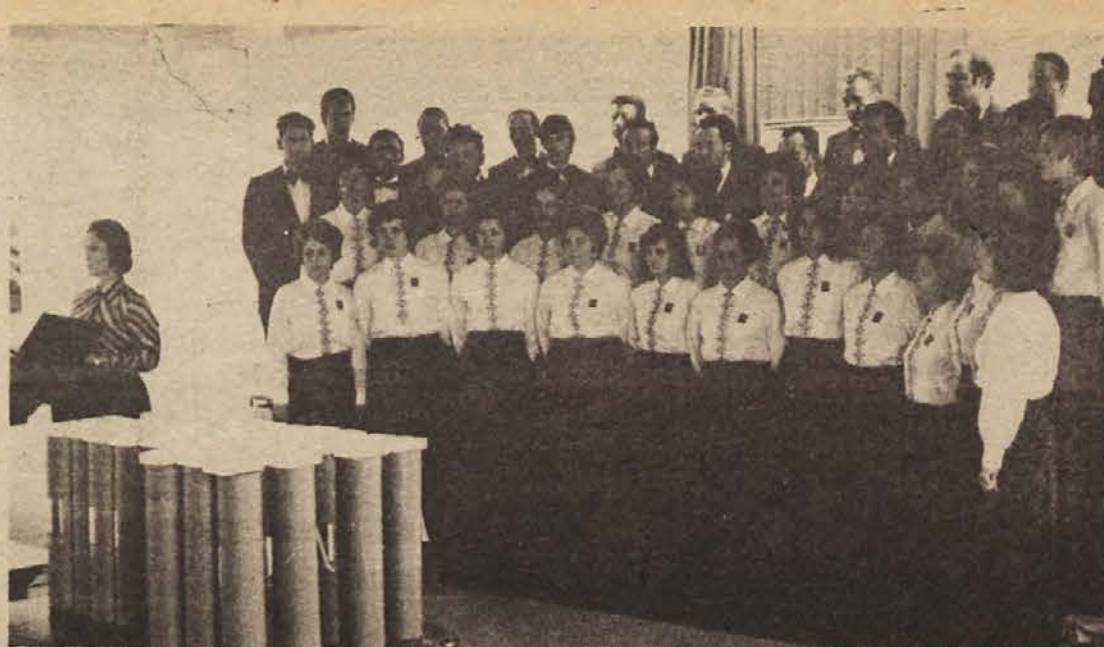
Danes Pavel Golio ni po-

zabljen, za kar še posebej skrbi njegov rojstni kraj - Trebnje, kjer se je rodil leta 1887. Ob desetletnici njegove smrti so v trebnjski občini uvedli po njem imenovano bralno značko, 15. aprila pa je bila v Galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem slovesnost, na kateri so počastili devetdesetletnico Goliovega rojstva.

Po krajšem sporedu, v katerem so sodelovali mlada pianistka in recitatorka Zvonka Falkner, dekliski sekstet, je življenjsko in umetniško pot Pavla Golio opisal eden najboljših poznavalcev Goliovega življenja na Dolenjskem Bogo Komelj, ravnatelj Študijske knjižnice Mirana Jarca iz Novega mesta. Ob tem je poudaril, da šteje Golio med najpomembnejše osebnosti, kar jih je dalo Trebnje slovenski literaturi, kulturi - znanosti in umetnosti.

Bogo Komelj je tudi odprl knjižno-slikovno razstavo, ki so jo trebnjski kulturni delavci priredili v galerijskih prostorih ob 90-letnici Goliovega rojstva. Razstava obsega eksponate, ki bodo kasneje imeli življenjski prostor v Goliovi spominski sobi, ki jo imajo Trebnjani v načrtu. Dodamo naj še, da bo 90-letnici Goliovega rojstva posvečena tudi letošnja „Samorastniška beseda“, literarno-likovna publikacija, ki bo izšla za dneve kulture in umetnosti v trebnjski občini.

I. ZORAN

GOSTJE „DANICE“ - Mešani pevski zbor novomeške tovarne zdravlil Krka bo 23. in 24. aprila gostoval pri Slovencih onkraj Karavank. V soboto bodo Novomeščani nastopili v Šentvidu v Podjuni, kjer bodo vrnili obisk kulturno-prosvetnemu društvu „Danica“. Predvidena sta najmanj dva nastopa za koroške Slovence. Z zborom bo odpotoval na koroško gostovanje tudi narodnozabavni ansambel „Matiček“.

„Teh naših štirideset let“

Jutri zvečer v novomeškem domu JLA akademija, posvečena zaključku akcije „Človek, delo, kultura“ in partijskim jubilejem - Nastopili bodo domači zbori in recitatorji ter dramski igralci

Jutri ob 19.30 se bo v osrednji dvorani novomeškega doma JLA začela akademija, posvečena zaključku akcije Komunistična „Človek, delo, kultura“, štiridesetletnici ustanovnega kongresa KPS, štiridesetletnici Titovega prihoda na čelo KPJ in njegovemu petinosemdesetemu rojstnemu dnevu. Zamišl, vsebina (izbor gradiva), scenarij in organizacija zanj so delo prof. Jožeta Škufce.

Na prireditvi, ki bo skozi odlomke partijskih in drugih zgodovinskih dokumentov, literarnih besedil slovenskih pesnikov in pisateljev od napevu revolucionarnih pesmi, filmskih posnetkih in diapozitivnih govorila o prebujanju slovenskega naroda in drugih jugoslovanskih narodov do dokončne osvoboditve iz „sužnjnih dni“, bodo nastopili domači izvajalci in gostje.

V programu bodo sodelovali: moški pevski zbor „Dušan Jerreb“ in moški pevski zbor iz Dolenjskih Toplic pod taktirko Franceta Mileka, mešani pevski zbor tovarne zdravlil Krka pod vodstvom Mira Kokola, dramska igralca Štefka Drolčeva in Miha Baloh, člana novomeškega amaterskega gledališča Staša

Vovk in Jože Falkner, učenki grmske osnovne šole in vojaški orkester iz Zagreba z dirigentom Josipom Škorjancem.

I. Z.

Noč na Čebinah v dveh knjigah

Ob 40-letnici ustanovnega kongresa KPS na Čebinah sta pri Komunistu izšli dve knjižni novosti: sodelavci instituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani so pripravili „Zbornik ob 40-letnici ustanovnega kongresa KPS“, revirski muzej delavskega gibanja in NOB v Trbovljah pa knjigo „Desetletja boj in zmaga“.

Zbornik obravnava nekatera vprašanja slovenskega zgodovinskega raziskovanja, kot jih nakazuje raziskovalni načrt za zgodovino Slovencev v letih 1918 - 1945. Pisci so poskušali na kratko povzeti izsledke dosedanjih razprav in raziskav in osvetliti s širših vidikov. Dr. Miro Stiplošek je prispeval pregled značilnosti družbenopolitičnega razvoja na Slovenskem in vlogu partije pri tem, dr. France Kresal se je razpisal o delavstvu in njegovem ekonomskem položaju v Sloveniji med obema vojnama, France Filipič je zbral podatke o partijski organiziranosti v času ustanovnega kongresa KPS, Alenka Nedog je avtorica razprave o ljudskofrontovskem gibanju. Nadalje razpravlja dr. Milica Kacin-Wohinz o tematični gladi na Slovence v Italiji, dr. Tone Zorn pa o protifašističnem gibanju na avstrijskem Koroškem. Dr. Janko Pleteršek je objavil pregled stalšč jugoslovanskih komunistov do nacionalnega vprašanja, Ante Novak značilnosti mladinskega gibanja, dr. Tone Ferenc pa se je razpisal o fašistični nevarnosti za obstoj slovenskega naroda, Zorka Tribušon je razčlenila partijske kanale čez mejo na Gorenjskem, Marko Čelebić pa je dal pod drobnogled arhivske vire in časopisje v zvezi s proučevanjem ustanovnega kongresa KPS. Zborniku so dodani dokumenti iz tega obdobja.

Knjiga „Desetletja boj in zmaga“ obravnava zlasti zgodovinsko noč na Čebinah, gradivo pa je popestrjeno s spomini udeležencev tega kongresa. Nadalje je govor o pomenu revolucionarnega boja jugoslovanskih komunistov, o mestu KPS v slovenski zgodovini, pa tudi o samih Čebinah štirideset let po pomembnem pomniku revolucije in svobode.

kultura in izobraževanje

V NOVEM MESTU OD JUTRI RAZSTAVA SKUPINE SOLT

Jutri ob 17. uri bodo v Dolenjski galeriji odprli veliko razstavo, na kateri se bo 22 članov fotografske skupine SOLT iz Ljubljane predstavilo z okoli 170 fotografijami. Razstavljali bodo nekateri znani avtorji umetniške fotografije (Joco Znidaršič, Jendo Stoviček, Milan Pajk, Janez Pukšič, Tone Stojko in drugi). Prireditelje bo svojevrsten prerez stanja na področju mlajše slovenske umetniške fotografije. Razstava bo odprta do 15. maja.

JOŽE PETERNELJ BO SPET RAZSTAVLJAL V TREBNJEM

Pod pokroviteljstvom letališča Ljubljana - Pulj bo njegov glavni direktor Franc Sever v Galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem v soboto ob 18. uri odprl razstavo slikarskih del Jožeta Peternelja. Umetnika iz Zirov bo obiskovalcem predstavil dr. Mirko Juteršek. Razstava 40 slik, pretežno olj na platnu in steklu, bo odprta do 5. maja. Jože Peternelj se je udeležil šestih taboriskih srečanj, v galeriji pa je samostojno razstavjal že leta 1971.

RAZSTAVA V DOMU JLA

V soboto, 16. aprila, so v domu JLA v Brežicah odprli amatersko likovno razstavo, ki jo prireja Društvo likovnikov iz Brezice. Društvo deluje od 1964. leta, vodi pa ga likovni pedagog Vlado Čedilnik. Člani vsako leto predstavijo svoja dela občinstvu v domači občini, pa tudi na razstavah v drugih krajih. V okviru društva razstavlja ročna dela še skupina žensk, ki je že več let vključena v društvo likovnikov. Razstava bo odprta do 25. aprila.

KUHARSKÉ KNJIGE

Ob strokovnem posvetu gostinskih šol je pripravila novomeška študijska knjižnica razstavo literature o kuharski in gostinski dejavnosti. Razstavljeno je bilo 375 knjig, med njimi tudi znamenita Vodnikova kuharska knjiga.

MENCINGERJEV VEČER

V počastitev 500-letnice svojega mesta so priredili Krčani 15. aprila v Valvasorjevi knjižnici Mencingerjev večer. O življenju in delu pisatelja Janeza Mencingerja, ki je zadnjih trideset let preživel v Krškem in umrl pred petinšestdesetimi leti, je govoril prof. Janez Plestenjak. Odlomke iz Mencingerjevih del sta brala Marija Učkar in Bojan Umek. Večer so popestrili učenci krške glasbene šole.

I. S.

V VELENJU: JAKI S SINOM

Danes so v kulturnem centru Velenja zaprli razstavo Sandija Leskoveca in Konrada Peternelja, članov trebnjskega tabora likovnih samorastnikov. Njun nastop v Velenju je požel izredno zanimanje in priznanje; razstavo jima je odprl generalni direktor SOZD GORENJE Ivan Atelšek po koncertu Koroškega akademiskega okteta. Jutri zvečer bodo v istih prostorih odprli novo razstavo: najnovejša dela bo predstavil slikar Jože Horvat-Jaki, z njim pa bo razstavljali tudi njegov sin Zoran.

Mali kulturni barometer

LOŠKI ZBOR BO NASTOPILO - Pevski zbor PD Primož Trubar, ki šteje 24 članov, se že pripravlja za naslednji nastop. Sodeloval bo v kulturnem sporedu prireditve, ki jo pripravljajo pri Lovrencu v počastitev dneva OF in praznika dela.

STRAŠKI GODBENIKI V DOLENJSKIH TOPLICAH - Novolevski pihalni orkester je priredil ob koncu minulega tedna celovečerni koncert v Dolenjskih Toplicah.

RAZSTAVA OB PARTIJSKIH OBLETNICAH - V Muzeju ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani so minuli petek odprli razstavo, posvečeno 40-letnici ustanovnega kongresa KPS in 40-letnici Titovega prihoda na čelo KPJ.

RECITALI ZA DELAVCE - Brežiški amaterski odred bo letos pripravil več recitalov za nastope v delovnih organizacijah. Sklep o tem so člani sprejeli na nedavnem občnem

zboru. Menili so, da so recitali potrebni in sodobna oblika pri širjenju kulture in umetnosti med delavci.

RAZSTAVA PARTIJSKE LITERATURE - V novomeški študijski knjižnici bodo ta teden pripravili knjižno razstavo v počastitev 40-letnice ustanovitve KPS in 40-letnice Titovega prihoda na čelo KPJ. Razstavili bodo okoli 330 knjig in brošur, iz katerih so črpali teoretično znanje predvojni in povojni komunisti.

SLOVESNOST, POSVEČENA NAHTIGALU - Ob stoletnici rojstva znanega slovenskega jezikoslovca, literarnega teoretika in prvega predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Rajka Nahtigala je bila prejšnji teden v prostorih SAZU slovesnost, na kateri je Nahtigalovo človeški in znanstveni lik orisal podpredsednik SAZU dr. Bratko Kreft.

Slikar Krke v Kostanjevici

V Lamutovem likovnem salonu razstavlja Janez Kovačič tudi na Dolenjskem ustvarjena dela

V Kostanjevici se nadaljujejo imenitne likovne prireditve. Od sobote, 16. aprila, je v Lamutovem likovnem salonu odprta razstava krajin, tihožitij, portretov, grafik in risb Janeza Kovačiča, akademskega slikarja in pedagoga iz Ljubljane.

Pričujoča razstava je do zdaj najobsežnejša predstavitev mladega umetnika. Za Dolenjce, ki smo do zdaj poznali predvsem njegove zelene krajine s Krko - Kovačič se je udeleževal Dolenjskih slikarskih ko-

lonij in Zlatega oktobra - so njegovi portreti in grafični listi pozornosti vredno odkritje. Ob tem ni skrivnost, da je umetnik predvsem krajinar - slikar življenja, „žuborečega“ v zelenju.

Na otvoritvi je o njegovi umetniški poti in iskanjih govoril umetnostni zgodovinar Franc Zalar. Posebej je opozoril, da pomeni zelena barva Kovačiču stičnico z življenjem.

Obiskovalci so z zanimanjem prisluhli tudi recitalu dveh glasbenih umetnikov iz Ljubljane. Tenorist

Mitja Gregorčič je ob klavirski spremljavi pianista Acija Bertončija zapel več pesmi in samospelov, ki so jih uglasbili Franz Schumann, Maurice Ravel in Uroš Krek.

Razstava bo odprta do 10. maja. Lamutov likovni salon je odprt vsak dan od 10. do 12. ter od 14. do 18. ure.

NOVOMEŠČAN REŽIRAL V STRAŽI

Igralska skupina DPD Straža je spet oživela in bo v nedeljo, 24. aprila, na svojem odru predstavila občinstvu delo Hansa Friedricha Kuehnelta „En dan z Edvardom“. Igro je režiral Vladimir Bajc iz Novega mesta, iz Novega mesta pa so tudi nekateri drugi sodelavci.

Janez Kovačič: PORTRET, svinčnik, 1977. Z umetnikove razstave, ki je odprta v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici.

Na knjige ne lega prah

Bralska „armada“ osnovnošolcev in srednješolcev srkbi, da knjig na policah šolskih knjižnic ne prekrije prah

Med knjižnicami, ki ne sodijo v vrsto splošnoizobraževalnih (javnih), zavzemajo šolske posebno mesto. V novomeški občini jih deluje 35, ki premorejo več kot 141.000 knjig. Lani so ob 139.141 obiskih izposodile 224.481 knjig, kar pomeni, da je šla poprečno skoraj vsaka knjiga dvakrat s police.

Knjižnice v osnovnih šolah se dele na učiteljske in pionirske. Učiteljske štejejo 30.933, pionirske pa 70.801 knjigo. Srednješolske knjižnice delujejo v Novem mestu in so imele ob koncu minulega leta 39.856 knjig.

Deset osnovnih šol ima manj kot 500 učencev. Minimum 3.000 knjig dosegajo le Dolenjske Toplice (13 knjig na učenca), Skočjan (10,8 knjige) in Smarjeta (12,3). Od večjih šol le Šmihelska (s 6,86) in Šentjernejska (7,34) ne dosegata normalitativa 8 - 10 knjig na učenca. Za občino pa je poprečje zadovoljivo, saj pride na učenca 9,38 knjige. Podatki nadalje kažejo, da je knjižnice obiskovalo 85,5 odstotka vseh

osnovnošolcev, pri čemer je vsak učenec obiskal knjižnico poprečno osemimpolkrat ter si izposodil 16 knjig.

Učiteljski oddelki teh knjižnic so na slabšem: normalitativa 1000 knjig ne dosegajo tri osnovne šole in vse njihove podružnice. Najbogatejša je učiteljska knjižnica grmske šole, najrevnejša (le 477 knjig) pa ajdovska podružnica.

Na srednjih šolah so dijaške in učiteljske knjižnice skupne. Daleč največja je gimnazijska, ki z 18.726 knjigami premore skoraj polovico vsega srednješolskega knjižnega fonda. Po njeni zaslugi je tudi poprečje ugodnejše in na občinski ravni zadovoljivo. Pod 10 knjig na dijaka imajo namreč kar tri šole (zdravstvena, gostinska, kovinarska). Po tej primerjavi ima npr. dijak gostinske šole na voljo kar šestkrat manj knjig od gimnazijca.

Najmarljivejše bralce imajo dijaški dom, ekonomska šola, šola za zdravstvene delavce in druge. Gimnazijsko knjižnico obišče vsak dijak skoraj šestkrat, v šolskem centru za kovinsko stroko pa poprečno vsak dijak komaj enkrat.

PEDAGOŠKI KOTIČEK

TEŽKA JE POT DO ZNANJA ...

V šolo se vozim z avtobusom peto leto iz Ivanjkovec do Ljutomerja, to je 10 km. Doma sem v Cerovcu. Do avtobusne postaje grem peš vsak dan še 4 km. Dnevno prehodim 8 km dolgo pot, a z avtobusom se vsak dan vozim 20 km.

Zivim pri starih starših v Cerovcu, ki so že onemogli in bolelni. Oče je zaposlen v tujini že 12 let. Starši so ločeni. Zjutraj moram vstati ob peti uri. Zbudi me budilka. Včasih si pripravim topel zajtrk. Pred odhodom v šolo navadno še pomolzem kravi.

V zimskem času me je nekoliko strah, ko grem zjutraj na avtobusno postajo. Mama mi je kupila žepno baterijo, s katero si svetim po poti. Nekajkrat se mi je zgodilo, da sem preslišala budilko. Izostala sem od pouka. Na avtobusni postaji me pozimi zebe, ker postaja ni pokrita in zaščitena. Večkrat sem mokra in se prehladam.

V šolo se pripeljem ob sedmi uri zjutraj. Do pouka sem v varstvu, hodim k planinskemu krožku in dopolnilnemu pouku. Sodelujem v ŠSD; rada igram roketi in košarko.

V šoli imam malico in kosilo, ki mi ga plača oče. Domov pridem ob 15. uri.

Vozim se rada, le vstati je zjutraj težko ... Iz zapisa učenke 7. r. posebne osn. šole v Ljutomeru (Naš zbornik 1977, št. 1, str. 28)

O UČENCIH-VOZACIH

Razpoloženje, sposobnost in zmogljivost učencev, ki pridejo k pouku naspain in po toplem zajtrku, težko primerjamo z učenci, ki morajo iz postelje v zgodnjih jutranjih urah, potem pešajo 5-6 km do avtobusne postaje v dežju ali snegu in nato se peljejo še 20-30 km do šole. Vse to ne vpliva le na učno-vzgojni uspeh, ampak tudi na njihov telesni razvoj, še posebej, če so brez kosila vse do vrnitve domov. Martin Mencelj v Našem zborniku 1977, št. 1, str. 4

Na 4. rednem zboru podružnice Ljubljanske banke Novo mesto je 13. aprila dopoldne 43 delegatov izmed 50 ustanoviteljev podružnice predstavljalo 86 odst. udeležbo na letnem obračunu podružnice, ki je bil v garni hotelu na Otočcu. V ospredju zanimanja delegatov je bilo zgoščeno uvodno poročilo z razpravo o poslovnem poročilu banke in zlasti še njene novomeške podružnice. O razpravi velja tokrat poudariti, da je bila ena izmed najbolj razgibanih in plodnih, odkar se srečujejo upravljavci podružnice.

Ljubljanska banka
podružnica novo mesto
4. redni zbor upravljalcev

KRITIČNA OCENA GOSPODARSTVA V 3 OBČINAH

Na zboru, ki so ga v delovnem predsedstvu vodili Jože Cvitkovič, Marija Vesel in Franc Zidar, so upravljavci podružnice slišali tudi poročilo nadzornega odbora in sprejeli statutarni sklep o razporeditvi skupnega dohodka, doseženega v LB v letu 1976, med člane banke.

Sprejeli so ZR podružnice za 1976 in razporeditev neporabljenih sredstev popravka finančnega rezultata v sklad upravljalcev, prav tako pa so dali tudi soglasja k odpisom neizterljivih terjatev centrale LB, soglasja o zbirnem zaključnem računu banke za 1976 in sprejeli višino obrestnih mer ter tarife plačil za bančne storitve za 1977. Sprejeli so rokovnik, po katerem bodo teklo priprave za preoblikovanje podružnice LB v Novem mestu v temeljno banko Novo mesto, ki naj bi začela letos v oktobru ali novembru. Pravtako so sprejeli srednjeročni program razvoja delovne skupnosti podružnice LB v Novem mestu za obdobje 1976-1980, pri čemer so hkrati posebej dopolnili tudi srednjeročni plan LB za isto obdobje. Ker sproti izvolitvi novih organov upravljanja v bodoči temeljni banki z iztekom mandatne dobe polovici članov izvršilnega odbora, je zbor podružnice med ostalim sprejel tudi sklep, da bo 8 članom izvršilnega odbora podružnice mandat podaljšal do konstituiranja podružnice v temeljno banko. V soglasju z Medobčinskim svetom SZDL za Dolenjsko in s koordinacijskim odborom za kadrovske zadeve je zbor tudi sklenil, da bo od 1. 9. 1977 do konstituiranja bodoče temeljne banke v.d. direktorja podružnice LB Novo mesto njen sedanji direktor Sergej Thorževskij, dipl. ekonomist, Stirična mandatna doba direktorja podružnice mu poteče v septembru 1977, vse delo okoli priprav na ustanovitev temeljne banke pa se mora medtem nemoteno razvijati.

OB POTRĐITVI TUDI OCENA NUJNIH NALOG

Jože Cvitkovič, predsednik izvršilnega odbora podružnice, je v uvodnem poročilu med drugim poudaril vsestransko aktivnost organov upravljanja v podružnici in vsebino njihovega

dela, ki opredeljujejo razvejanost sodelovanja in odločanja. Zbor podružnice se je v letu dni sestel trikrat, 11-krat izvršilni odbor podružnice, 25-krat kreditni odbor, na dveh zasedanjih zbor varčevalcev in 9-krat izvršilni odbor zbor varčevalcev. Delegacije in delegati v organih LB so prav tako aktivno sodelovali pri delu in odločanju v banki kot celoti. Delo je potekalo nemoteno kljub dejstvu, da člani organov podružnice aktivno sodelujejo tudi na številnih drugih področjih samoupravljanja in ostalega javnega delovanja. Tudi delovna skupnost v podružnici izpričuje ob uspešno opravljenih številnih nalogah zadovoljiv napredek, ki ga pravtako prepleta samopravnost njenega celotnega delovanja v okviru danih pravic ter pooblastil.

Izvršilni odbor podružnice v celoti sprejema in podpira program vključevanja LB v uresničevanje stališč in ocen izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ in predsedstva CK ZKS. Nekaj teh nalog je konkretno rešil in sprejel tudi 4. zbor podružnice, še več dela v tej smeri pa čaka na uresničitev v bližnjem obdobju. Vse to bo pospešilo preobrazbo banke v finančno asociacijo združenega dela. Spremenjene nižje in selektivne obrestne mere bodo učinkovale že letos. Delitev dohodka po ZR za 1976 med upravljavce banke po novih načelih je prelovnica v dosedanjem gledanju na banko in njeno vlogo v združenem delu. Hitreje pa bo treba zlasti uveljaviti tisti del programa, ki pomeni kvalitetno uveljavljanje združenega dela in sredstev na dohodkovnih temeljih.

SKROMNO POVEČANJE BRUTO AKUMULACIJE

Izvršilni odbor podružnice, ki stalno spremlja in analizira poslo-

vanje OZD v luči splošnih gospodarskih gibanj, je med drugim ugotovil, da se je v letu dni

— povečal celotni dohodek gospodarstva v regiji za 16 % in da je znašal 11.208.175.000 din,
— za 36 % je večja skupna amortizacija,

— za 17 % pa je večji doseženi dohodek, ki je znašal 2.303.199.000 dinarjev.
Iz dohodka je namenilo gospodarstvo na območju podružnice 18 % več za pogodbene obveznosti, 32 % več za zakonske obveznosti in 25 % več za osebne dohodke ter prejeme. V sklade skupne porabe je bilo namenjeno nekoliko več kot leto dni prej, prav tako v rezervne sklade, za poslovni sklad pa kar 45 % manj kot leta 1975. Nepokrita izguba je večja za 75 % in znaša 22.728.000 din; od tega odpade glavni del na DO Novoteks, ki je v sanaciji.

Pri porastu celotnega dohodka za 16 % so se zaloge povečale za 28 %, reproduktivna sposobnost pa se je zmanjšala tudi zaradi stalnega primanjkljaja trajnih obratnih sredstev. Bruto akumulacija se je lani povečala samo za 9 % — Krediti za obratna sredstva so se v podružnici povečali za 35 %; poročilo poudarja, da bi bila potrebna podrobnejša analiza za ugotovitev, kje sredstva za obračunje zadržujejo preko pametnih mer in zaradi tega nastajajo stroški, ki jih dosežena rast proizvodnje ne opravičuje.

Izvršilni odbor je opozoril tudi na odstopanja v produktivnosti dela in delitvi OD ob zahtevah po dodatnih kreditnih virih za razne naložbe. Vse to bo podružnica še skrbneje obravnavala, ko bo reševala zahtevke za naložbe v osnovna in obratna sredstva delovnih organizacij.

NEPRIČAKOVANI IN IZREDNI REZULTATI

Na zboru so med drugim ugotovili, da je lani porasla bilančna vsota v banki za 45 %, v podružnici pa celo za 64 %. Vsa sredstva prebivalstva so se v letu 1976 povečala v banki za 7.083 milijonov dinarjev ali za 47 %, v podružnici pa za 141 milijonov dinarjev oz. kar za 55 %. V zadnjem podatku se znova zrcalijo uspehi naporov, vloženih v program za povečanje sredstev prebivalstva. Tako je podružnica

začela spreminjati strukturo virov, kar je bilo mogoče dosežati tudi spričo velike pripravljenosti delavcev v delovnih organizacijah, ko so se odločali za izplačevanje osebnih dohodkov prek podružnice.

Ponovno skokovito naraščanje poslovanja s prebivalstvom seveda pogloblja neusklajenost s sedanjimi kadrovske in tehničnimi zmogljivostmi v banki, predvsem pa v podružnici. Skrb za širjenje teh zmogljivosti je nenehno navzoča; dograditev nove bančne hiše LB v Novem mestu še pred koncem leta 1977 bo veliko olajšanje za znatno izboljšanje razmer.

Likvidnost podružnice je bila lani dokaj ugodna. Kratkoročni krediti so se na njenem območju povečali za 40 %, srednjeročni za 46 % in dolgoročni za 4 %. Skupno povečanje kreditov za obratna sredstva znaša 389.398.000 din oz. 35 %. Podružnica je odobrila 37 investicijskih kreditov v skupnem znesku 203.008.000 din. Znatno se je lani povečal devizni plačilni promet. Predlanskim je dosegel 342.374.000 din, lani pa že 867.244.000 din, kar pomeni povečanje za 153 %.

Stanovajska izgradnja doživlja spet nov razmah. Povečuje se delež naložb za komunalno opremljanje zemljišč, gradnjo stanovanj za trg ter gradnjo komunalnih naprav. Skupna odobrena posojila so se povečala od 76.530.000 din na 155.512.000 din ali za 103 %. Lani se je število sklenjenih pogodb za stanovajsko varčevanje občanov podvojilo v primerjavi z letom dni prej.

Nepričakovano velik skok v rasti bilančne vsote in danih kreditov je močno vplival na povečanje prihodkov LB. Še pred delitvijo je zato banka vrnila gospodarstvu obresti v znesku 218 milijonov dinarjev, podružnica pa v tem okviru za 8.062.000 din.

PRIPOMBE IN KRITIKA UPRAVLJALCEV

Delegati na zboru so tokrat tvorno posegali v razpravo s predlogi, ocenami in kritiko. Ciril Jarnovič je med drugim poudaril, da so na zboru varčevalcev ugotovili vedno večje zanimanje občanov za namensko stanovajsko varčevanje. Jože Umetič je želel v bodoče krajša, še bolj zgoščena poročila o poslovanju

podružnice, kritiziral pa je neenakomeren razvoj posameznih panog v pokrajini. Tako je med drugim poudaril, da gre kar 95 % vseh kreditov s področja podružnice LB v korist razvoja industrije, samo 5 % pa vsem drugim panogam, čeprav je industrija v pokrajini udeležena v skupnem gospodarstvu samo s približno 62 %. Želi spremembe v razdeljevanju kreditov za enakomeren razvoj različnih panog, kakršna so tudi stališča medobčinskega odbora Gospodarske zbornice za Dolenjsko in usklajenost ukrepov občinskih skupščin dolenjskih občin.

Marjan Pureber je razpravjal o močni odvisnosti gospodarstva od bank, zlasti kar zadeva vračanje anuitet. V regiji smo lani vložili v obratna sredstva 6,9 milijard Sdin, kar 13,7 milijard Sdin pa je bilo aktivnih obresti za kredite. Predvideno znižanje obrestne mere je prvi korak pri razbremenjevanju gospodarstva, prav gotovo pa ne zadnji. — Stane Šulc je govoril o skrbi DO za lastna obratna sredstva, ki pa jih spričo daleč prebikihi virov v lastnih vrstah in zaradi ogromnih obveznosti (anuitet za investicijska in obratna sredstva) ne morejo ustvarjati v zadovoljivih višinah. — Slavko Kržan, predsednik Obs Trebnje, je ugotovil napredek podružnice v zadnjem letu, opozoril pa je na različne pripombe glede enotnega bančnega delovanja v regiji, kjer je zdaj dostikrat čuti, kot da bi imeli dve politiki v uresničevanju nalog. Spriti in skrbneje naj LB v pokrajini obravnava vsa gospodarska gibanja in v okviru svojih pristojnosti tudi ukrepa.

Direktor podružnice S. Thorževskij je dal vrsto dodatnih pojasnil ter razložil mnoge ukrepe podružnice glede uresničevanja njenega programa. Hotenje naprej pomeni aktivno vključevanje v vsa znana prizadevanja, ki so zdaj pred nami in na katera nas še zlasti opozarjajo stališča IK predsedstva CK ZKJ in predsedstva CK ZKS. Med vrsto konkretnih odgovorov je poudaril, da nas v sklopu problemov glede dopolnjevanja srednjeročnega programa ta hip čakajo zlasti obveznosti, da podpremo tiste dane zmogljivosti, ki se lahko najhitreje vključijo v proizvodnjo. Do 30. 6. 1977 mora biti gotov načrt programov za nadaljnjo

konverzijo kreditov. Priznal je, da obstaja trajno zaostajanje razvoja raznih gospodarskih vej (obrtni, trgovina), ker industrija v regiji resnično dobiva od 80 do 90 % kreditnih sredstev.

Franc Vrvišar, predsednik skupnosti dolenjskih občin, je razpravjal o odnosih med občinami in bankami glede razvoja nekaterih delovnih organizacij. Menil je, da je v LB dovolj samoupravljanja, da pa v regiji vseh 4 občinah ne bo zadovoljstva, če ne bo ustvarjeno v praksi tudi dobro sodelovanje vodilnih delovnih organizacij. Opozoril je na problem zaostajanja nekaterih območij v dolenjski regiji, kot na vprašanje dobrih projektov, načrtov in dogovorjenih načrtov razvoja dolenjskih občin. Načel je tudi vprašanje, ali sta na območju dolenjske regije potrebni ena ali dve podružnici LB; menil je, da imajo delegati pravico dobiti odgovor na to vprašanje.

V razpravi je sodelovalo 5 delegatov. Branko Paš, direktor inštituta za ekonomiko investicij LB, ki je na zboru zastopal centralno banko, je ocenil razpravo kot zanimivo predstavljajo stališča. Sorazmerno nagel razvoj regije je prinesel s seboj tudi razne neusklajenosti v panogah in področjih, kar je seveda posledica prejšnje nerazvitosti. Govoril je tudi o nalogah upravljalcev in delavcev banke pri postavljanju temeljev internih, temeljnih in združenih banke, pri čemer moramo upati na plodne rezultate tudi takih vprašanj, na katere so opozorili delegati 4. zbora novomeške podružnice LB.

V 7-člansko delegacijo podružnice za 20. zbor LB so bili izvoljeni: Stane Camloh, Jože Cvitkovič, Štefan Galič, Ciril Jarnovič, Miro Štimac, Franjo Svent in Lojze Urbanč.

Pogled na eno izmed trenutno največjih gradbišč v Novem mestu: med poslopjem občinske skupščine in bencinsko črpalko pri osnovni šoli bo zrastle nova poslovna stavba podružnice Ljubljanske banke. Številni problemi v poslovanju z občani bodo omiljeni, ustvarjeni pa bodo tudi pogoji za nadaljnji razvoj bančne službe v občini in pokrajini. Na sliki: gradbena jama bodočega objekta. (Foto: Sandi Mikulan)

UPRAVLJALCEM: 85% VEČ

Dohodek Ljubljanske banke, podružnice v Novem mestu, je bil v letu 1976 dosežen takole:

- celotni prihodki so znašali 146.263.606,20 din,
- poslovni stroški 113.467.253,61 din,
- skupni dohodek po znaša 32.796.352,59 din.

Delegati na 4. zboru podružnice so potrdili naslednji delitev skupnega dohodka v podružnici:

- v rezervni sklad 10.109.942,20 din,
- v sklad osnovnih sredstev: za razvoj materialne podlage dela 7.229.000 din, za obvezne izločitve 1.930.586,60 din, za izplačilo upravljalcem pa 13.526.823,79 din.

Za povečanje sklada upravljalcev (sklad solidarne odgovornosti) ter za izplačilo članom, ki so prejeli riziko za poslovanje podružnice, je torej določeno 13.527 tisoč dinarjev. Če mu prištejemo še vrnjene obresti (ristorno) v višini 8.062 tisoč din ter neporabljena sredstva popravka finančnega rezultata v znesku 2.995 tisoč din, znašajo letos skupna sredstva za sklad upravljalcev ter za izplačilo članom — upravljalcem podružnice skupno 24.584 tisoč dinarjev. To pa je 85 odst. več kot je bilo izplačano članom v letu 1975.

V zadnji tekmi slovenske košarkarske lige reprezentanca zmagala brez težav in potrdila naslov vice prvakov — Dobra igra obeh ekip

Derbi slovenske košarkarske lige med reprezentanco Dolenjske in vrsto Domžal se je končal s pričakovanim izidom. Dolenjci so v zelo pomembni tekmi — spodbujalo jih je blizu 1000 gledalcev — po zelo lepem srečanju premagali letošnjega republiškega prvaka in se uvrstili na dobro drugo mesto, na katerem so bili večji del prvenstva.

DOLENJSKA — DOMŽALE 93:82 (47:41)

Bolj izkušena dvanajsterica Domžal v Novem mestu ni imela kaj izgubiti, medtem ko so morali Dolenjci, če so hoteli osvojiti drugo mesto, zmago. Bržkone so se zato sproščeni gostje v prvih minutah važnega prvenstvenega srečanja bolje znašli, vendar so navzlic temu natančni meti Petra Seničarja in odlična Svingerjeva obramba napovedali lepo tekmo. Gostje so vodili le do 10. minute, nakar so pobudo prevzeli do-

mači košarkarji. Njihove lepe in uspešne akcije, ki jih minulo soboto ni bilo malo, so gledalci lepo nagradili. In domačim reprezentantom, ki so jim vsi podpora nudili številni obiskovalci, republiški prvaki tokrat niso bili kos. V drugem delu drugega polčasa so se jim sicer nevarno približali na točko, kar pa je bilo vse, kar so lahko naredili. S svojo dobro igro niso mogli ogroziti zmage Dolenjcev, pač pa so poskrbeli za res kakovostno košarkarsko prireditev, v kateri je bil najboljši mož na igrišču Peter Seničar. Odlično je ponovno igral Plantan, pohvalimo pa lahko tudi natančnega Bajta, vedno boljše Slavka Seničarja ter Ljuba Muniha, ki je nad vse uspešno zamenjal Svingerja.

Dolenjska: Plantan 22, Muniha 8, S. Seničar 13, P. Seničar 24, Bajt 18, Svinger 2, Ivančič 6.

OBUTEV — MIRNA 80:71

V povratni prijateljski tekmi sta se v telovadnici bršljinjske osnovne šole pred približno petdesetimi gledalci pomerili vrsti novomeške Obuteve in Mirne. V dokaj raztrgani in za gledalce nezanimivi tekmi so bili boljši domači igralci, ki so zmago predvsem po zaslugi zelo dobrega Tavčarja. Pri gostih se je izkazal z natančnimi meti Podržaj.

OBUTEV — LOKA 102:98

Člani dolenjske košarkarske lige, igralci Obuteve, so se v prijateljski tekmi pomerili z mestnim tekmečem Loko, ki bo letos nastopila v nižji ligi. V izenačeni in dokaj zanimivi tekmi, ki se je odlikovala predvsem po številnih zadetkih, so zasluženo zmago mlajši igralci. Najboljši na igrišču je bil „Ločan“ Kopač.

man 1, Longo 2, Mlakar 1, Nagode 3.

KRKA — ISKRA 33:29 (18:16)

Novomeščani so v 15. kolu dosegli dragoceno zmago. Tekma je bila ves čas izenačena, obe vrsti pa sta dosegli 62 zadetkov, kar dokazuje, da sta povsem zanemarili obrambo. Dvajset minut pred koncem srečanja, ki je bilo v boju za obstanek v ligi važno za obe ekipi, so domači igrali nekoliko bolje v obrambi, hitro so povedli s štirimi zadetki in si tako zagotovili pomembni točki.

Krka: Marn, Grabrijan 3, Petančič 3, Turk 1, Ristič 7, Hudelja 2, Kopač 5, Pungercič 12, Gorjup, P. J.

KRKA — PREDDVOR 16:15 (9:6)

Derbi kola si je ogledalo nekaj več kot sto gledalcev. Pričakovali so dokaj lahko zmago, vendar so borbene gostje v drugem delu favorizirano domačo ekipo presenetili. Mlade Novomeščanke so se lahko v minuli tekmi še enkrat prepričale, da se podcenjevanje lahko močno maščuje.

Krka: Golob, Kastelic 4, Hodnik 2, Brajer 3, Molan 2, Kostanjšek 1, Mršnik 4, Kobe, Strukelj.

POLET — BREŽICE 25:24 (11:10)

Najbrž so Brežičani v petnajstem kolu republiške lige zamudili lepo priložnost, da bi osvojili vsaj točko, če pa bi sodnika v zadnjih minutah sodila pošteno, bi bil rezultat lahko tudi drugačen. V razburjenem in izenačenem srečanju bi gostje lahko tudi slavili.

Brežice: Jurkas, Bršec 2, Buzančič 11, Vervega 1, Zavadlav 3, Rož-

SEVNIČANI GREDO NA REPUBLIŠKO PRVENSTVO

Na ekipnem šolskem prvenstvu v šahu za Zasavje in Posavje so v skupini mlajših pionirjev zmagovali Sevničani in se tako uvrstili na republiško prvenstvo. Pri starejših pionirskih so bile Krmeljčanke druge, pri mlajših pionirskih Sevničanke tretje in pri starejših pionirjih Sevničani četrtri.

Tudi v Novi Gorici Novomeščani boljši

Pred kratkim je bilo v Novi Gorici povratno srečanje občinskih pionirskih reprezentanc v atletiki. Kljub dežju je bilo doseženih nekaj odličnih rezultatov, mladi Dolenjci pa so dokazali, da se nahajajo v dobri formi.

Rezultati — pionirji: 80 m obire: 1. Dobravec 12,37; 60 m: 1. Sega 7,70; 1000 m: 1. Jurekovič 2:48,37, 2. Bajt 2:48,91; višina: 1. Zoran 180 cm, 2. Berger 160; daljavanja: 1. Zadnik 532 cm; kroglja: 1. Mlakar (Nova Gorica) 12,66, 2. Podržaj 11,65; štafeta 4 x 100 m: 1. Novo mesto (Zoran, Dobravec, Skubej, Sega) 48,26.

Pionirke, 60 m: 2. Kastelic 8,46, 3. Tekstor 8,57; 80 m ovire: 1. Kralj 14,68, 2. Pavlin 14,78; 600 m: 1. Kastelic 1:49,15, 3. Marc 1:55,89; višina: 1. Suštaršič 151, 2. Hribar 148; daljava: 1. Anderlič (Nova Gorica) 483, 2. Teršar 470; kroglja (3 kg): 1. Zavadlav (N. G.) 9,52, 2. Romšek 9,31; štafeta 4 x 100 m: 1. Novo mesto (Kastelic, Tekstor, Pavlin, Kralj) 54,08.

ŠALAMUNOV MEMORIAL: USPEH DOKLOVE

Na veliki gimnastični prireditvi (Šalamunov memorial) v Mariboru so nastopile tudi novomeške telovadke. V konkurenci članic je lep uspeh dosegla Jasna Dokl, ki je zmagovala na bradlji, gredi in v parterju, ter je osvojila prvo mesto. Kavškova je bila šesta, Kočvarjeva deseta, Požarjeva enajsta in Morojeva šestnajsta.

DVE ODOBJKARSKI ZMAGI?

V zadnjem kolu slovenske odbojkarke lige igra ta novomeški vrsti doma. Novomeščani se bodo pomerili s Polskavo in morali bi zmago, dekleta pa bodo imele v gosteh dobro vrsto z Jesenic. Nedvomno se ljubiteljem odbojke obetata zanimivi tekmi, in prav bi bilo, ko bi na obeh dokaj pomembnih srečanjih igralcem pomagali tudi gledalci.

MIRNA — PARTIZAN 4:2

Minulo nedeljo sta se v prvenstveni tekmi dolenjske nogometne lige pomerili enajsterici domačega nogometnega kluba in gostov iz Straže. Polčas se je končal z nedoločenim rezultatom (2:2), v nadaljevanju pa so bili domači boljši in so zasluženo zmagovali. Zadetek za Mirno so dosegli Brodnik (2), Skufca (1), enega pa so si dali gostje.

RIBNICA — GROSUPLJE 1:7

V Ribnici sta se v prvenstveni tekmi dolenjske nogometne lige pomerili moštvi domačega kluba in Grosuplčani. Gostje so bili ves čas boljši, domači pa kljub porazu niso razočarali. Pomlajena vrsta je zadetek dobila na začetku in koncu srečanja. Gole so dosegli Knap (2), Ignjatović (2), Reboj, Sever in Erevec (vsi po enega), za Ribnico pa je dosegel gol Zagar.

ELAN — BELA KRAJINA 3:0

V važni prvenstveni tekmi dolenjske nogometne lige so domači igralci povsem nadigrali tekmece iz Črnomlja. V derbiju lige so videli gledalci lepo prvenstveno srečanje in tri zadetke, ki sta jih dosegla Bradac (1) in Bojan Avbar (2).

Klonili na pragu zmage

Novomeške odbojkarice v minulem kolu tesno zmagale, moška vrsta pa je tik pred zmago popustila — V zadnjem kolu igra ta obe vrsti pred domačimi gledalci

V predzadnjem kolu slovenske odbojkarke lige sta novomeški vrsti dosegli polovičen uspeh. Moški vrsti namreč v Šempetru pri rezultatu 2:2 v setih in 14:9 zanje ni uspelo zmagati, dekleta pa so se v boju z Mislinjo pošteno namučila.

ŠEMPETER — NOVO MESTO 3:2 (8, -12, -7, 7, 14)

Gostje so dobili drugi in tretji set, v odločilnem petem nizu pa je kazalo, da bodo prišli do nove zmage, ki bi jih prinesla na četrto mesto. Začeli so zelo dobro, knalu povedli in

pri vodstvu 13:8 je bila podoba, kot da je vse odločeno. Domači so dosegli točko, nato tudi gostje in bilo je 14:9. Navzlic temu pa gostom ni uspelo dobiti seta.

Novo mesto: Cotič, Vernig, Primc, Goleš, Babnik, Graberski.

MISLINJA — KRKA 2:3 (-8, 17, -13, 13, -7)

Domače odbojkarice so Novomeščanke v predzadnjem kolu republiškega prvenstva presenetile. Krkine igralke so pričakovale, da bodo zmagovali s polovično močjo, ob koncu prvenstvenega srečanja pa so se morale potruditi, da so dosegle zmago. Gostje so igrale vse preveč mlajčno,

in če bi v drugem setu, ki so ga izgubile na razliko, igrale malo bolj borbeno, bi lahko zmagale s 3:0.

Krka: Fila, Rajer, Boh, Pilič, Zevnik, Finc, Gorjanc, Furlan, Ivanetič.

Na divjih valovih Kolpe

Na Kolpi pod vasjo Srobotnik (med Brodom na Kolpi in Osilnico) je bilo v nedeljo, 17. aprila, kajakarsko tekmovalno za memorial Branka Drogenika-Fune, ki ga je organiziral Kajak klub Ljubljanskega brodarskega društva. Tekmovalci so morali na okoli 400 m dolgi progi prevoziti skozi 20 vratc na deročem delu Kolpe.

Rezultati: K-1 seniorji: 1. P. Kauzer (Hrastnik) 134,2; K-1 ženske: 1. Branka Satler (Celovec) 189,4; K-1 — mladinci: 1. D. Stra-

CUJNIKOV USPEH

Na minulem velikem medklubskem atletskem mitingu v Celju so nastopili tudi novomeški atleti. V konkurenci članov je pri metu kopja nastopil obetajoči metalec kopja Cujnik in, navzlic temu da se je sezona šele pričela, kopje zalučal 68 metrov daleč ter presenetljivo osvojil prvo mesto. Nedvomno je dosegel mladega Novomeščana zelo obetaven in kaže, da je novomeška atletika v njem dobila vrednega naslednika enega najboljših slovenskih metalcev kopja Marjana Spilarja.

TURK TRETJI

Minule memorialne kolesarske prireditve v Varaždinu so se udeležili tudi novomeški kolesarji. Mladinci so vozili na 75 km dolgi progi in v konkurenci 65 tekmovalcev je bil Turk tretji, Mijajlovič enajsti, Zrimšek pa se je na dirki poškodoval. Na 85 km se je pomerilo tudi 35 članov. B. Mijajlovič je bil šesti, Novak pa enajsti.

V FINALU VOJAKI IN ČLANI

V tekmah za jugoslovanski pokal je ribniški klub pripravil tekme, na katerih je nastopilo 8 ekip z 32 šahisti. V polfinalu so igralci Jelenovega žleba izgubili z vojaki 1,5:3,5, mladinci pa s člani šahovskega kluba. V finalu se bodo pomerili najboljši ribniški šahisti z ekipo JLA.

Kaj, kje, kdo?

V 15. kolu II. zvezne rokometne lige se obeta izredno mikavno srečanje v Sevnici. V goste prihaja močna vrsta Kvarnerja, ki je v jesenskem delu Sevnice premagala 30:17. Navzlic temu domači rokometiški obetavo dobro igro, saj se prav ta čas nahajajo v dobri formi. Vseka kor računajo tudi na pomoč gledalcev, ki do sedaj v važnih tekamah niso nikoli odrekli.

Dokaj težko srečanje čaka tudi Ribničane, saj se jim bodo rokometiški Industri montaze poskušali maščevati za poraz v prvem delu lige. Glede na to, da Inlesovi rokometiški igrajo v zadnjem času dokaj dobro, lahko Industri montaze že enkrat užejejo.

V slovenski ligi novomeška Krka gostuje: moški pri Trčiču, kjer bodo poskušali dosegiti novo zmago, za kar imajo velike možnosti, ženske pa se bodo pomerile s Slovanovimi igralkami in bi se morale vrniti z zmago iz Ljubljane.

Brežičanke igrajo doma s „Savo“. Ponuja se jim lepa priložnost, da dosežejo novo zmago, saj je „Sava“ ena izmed slabših ekip v ligi. Pred domačimi gledalci se bodo pomerili tudi rokometiški Brežič. Igrali bodo s Pirančani, ki so se na drugi tekmovalni del resno pripravili in so že poskrbeli za presenečenje. Zaradi tega se obeta zanimiva tekma, v kateri pa bodo prav gotovo slavili Brežičani.

BOJ ZA OBSTANEK — Sobotna tekma s Kvarnerjem v Sevnici bo odločilna za sevniske rokometiške. Pred domačim občinstvom so se ponavadi izkazali z borbenostjo, lep primer je bila tekma z Jelovico (na sliki). Posebno trojica Trbovc, Ganc in Guček v napadu ter vratar Možic so „orožje“, s katerim mora računati vsak nasprotnik. (Foto: Železnik)

Krka izven nevarnih voda?

Nesrečen poraz Ribničanov, Sevnice in Brežic — Lepa zmaga Novomeščanov in Brežičank — Krkine igralke dosegle trinajsto zaporedno zmago

Minulo kolo v rokometnih ligah ekipam z Dolenjskega ni bilo najbolj naklonjeno. Nesrečno so izgubili Ribničani, še bolj Sevničani, lepe možnosti za zmago pa so imeli tudi Brežičani. Trinajsto kolo bi lahko prineslo poraz Krkinim igralkam, zmagale so tudi Brežičanke, ponovno pa so razveselili novomeški rokometiški, ki pa bržčas še niso izven nevarnih voda, saj bodo morali v boju za obstanek premagati še nekaj ekip.

SLOVAN — INLES 24:22 (11:12)

Rokometiški iz Ribnice so v minulem srečanju povsem nadigrali moštvo, ki bo ob koncu prvenstva osvojilo prvo mesto. Inles je igral nad vse prizadevno in okoli 800 gledalcev je videlo lepo srečanje, po katerem bi morali gostje, ki so vodili vse do 57. minute, osvojiti vsaj točko.

Inles: I. Kersnič, Ponikvar 4, Abrahamsberg 7, Ilc 4, Šilc 6, Putre 1.

RUDAR — SEVNICA 17:16 (8:8)

Iz Labina so se Sevničani vrnili s tesnim porazom, čeravno bi se morali z dvema osvojenima točkama. Pet minut pred koncem so gostje namreč vodili 15:16, ko so domači izenačili, so imeli Sevničani žogo, jo po nepotrebnem izgubili in šest sekund pred koncem srečanja so Labničani dosegli zmagoviti zadetek.

Sevnica: Možic, Ganc 3, Guček 3, Stojs 2, Novšak 3, Trbovc 5, Sirk, E. R.

Bratož vodi, Dalmacija zmagala

Minulo soboto in nedeljo se je začelo prvenstvo Dolenjske za kegljace, in sicer v disciplini 3 x 200 lučev. Prva dva nastopa je 42 tekmovalcev že opravilo na novomeških kegljiščih. Na tem prvenstvu ni take množičnosti, ker tega ne dopuščajo pravila.

Po dveh nastopih vodi Krkin tekmovalac Bratož, ki se je izkazal predvsem na Loki. Podrl je 921 kegljev, kar je nov rekord Dolenjske za plastiko. Prijeto sta presenetila Barbič (Novo mesto) in Rovani (Krkko), ki sta na 3. oziroma 5. mestu.

Trenutni vrstni red: Bratož 1787, Vesel (oba Krka) 1778, Barbič (Novo mesto) 1747, Jarc (Krka) 1739, Rovani (Krkko) 1738, Turk (Krka) 1732, Zupančič (Novo mesto) 1701, Goleš (Trebnje) 1695 itd.

Končalo se je tudi prvenstvo za dekleta, prvo mesto pa je osvojila Dalmacija. Nastopilo je 22 članic, ki so se pomerile na kegljiščih v Krškem in na Loki. Ponovno se je pokazala premoč „Krkke“, saj so njene članice osvojile šest prvih mest.

Izidi: 1. Dalmacija 808, 2. Baško-voč 795, 3. Soško 792, 4. Tratar 783, 5. Poljak 775, 6. Zagar 762 itd.

KOČEVJE — OLIMPIJA 6:8

V okviru republiške mladinske lige za mladinke sta se pred kratkim pomerili vrsti Kočevja in ljubljanske Olimpije. Tekma je bila odigrana po dežju in na spozkem igrišču so se gostje bolje znašli.

M. G.

SPORTNI KOMENTAR

Korak pred drugimi

Letošnje slovensko košarkarsko prvenstvo, ki je deloma potekalo po novem tekmovalnem sistemu (sistemu košarkarskih medobčinskih reprezentanc), je sklenjeno. Bržkone imajo sedaj besedo strokovnjaki. Oceniti namreč morajo, ali je novi način tekmovalja dober. Vsekakor lahko že sedaj zapišemo, čeravno so bile nekatere ekipe neresne, da je novi tekmovalni sistem, vsaj kar se tiče dolenjske košarke, v celoti uspel.

V lanskem sezoni sta namreč v slovenski košarkarski ligi nastopili dve vrsti z Dolenjskega: Beti in Novoteks. Medtem ko je prvo moštvo komajda ostalo v ligi, se je morala močno pomlajena novomeška vrsta od najboljših posloviti. Novomeški košarkarji pa so se navzlic izpadu, računajo na reorganizacijo, vestno pripravljali na nove prvenstvene boje pod vodstvom trenerja Jožeta Splichala. In z uvedbo novega sistema je postala reprezentanca medobčinske košarkarske zveze Novo mesto izredno močna. Vrsti z dna slovenske

lige sta združeni obetali naskok na najboljša mesta. In že pred pričetkom tekmovalja so nekateri poznavalci slovenske košarke (prof. Janez Drvarič in drugi) napovedali, da bodo imeli v novi sezoni Dolenjci veliko vlogo. Pravkar minulo prvenstvo je dokazalo, da se niso zmotili: osvojili so drugo mesto in v kratkem se bo zvedelo, ali gredo v II. zvezno ligo ali ne.

Vsekakor se je novi tekmovalni sistem na Dolenjskem obnesel. Zavoljo tega so novomeški košarkarski delavci sklenili, da ga bodo podpirali. Njihova zavzetost je v kratkem času pokazala sadove. Košarkarski aktivisti so se povezali z večino osnovnih šol in vpeljali košarkarsko šolo. Najboljše pionirje in pionirke čakajo v Novem mestu trenerji reprezentance „občinske šole“. Tako gre novomeška košarka ta čas za korak pred ostalimi podobnimi mestnimi šolami, in če ne bo krenila z začrtane poti, se za „drugoligaški“ kader ni bati.

JANEZ PEZELJ

Marčevske nesreče so imele manj hude posledice, še vedno pa so najbolj nevarni osebni avtomobili s prehitro vožnjo in pa vinjeni vozniki

ŠE VEDNO SE LOVIJO! – V križišču v Straži, ki je sicer označeno s prednostnimi smermi, rado pride do karambolov. Ne bi se čudili, če bi se ne znašli v križišču tujci, ampak dogaja se, da domačini ob nepravem času zavijajo. Cesta pa je včasih tudi onesnažena z blatom in zemljo. (Foto: R. Bačer)

Dežurni poročajo

TAKOJ SO GASILI – 16. aprila popoldne je začele goreti gospodarsko poslopje Ludvika Lavriča v Gor. Polju pri Straži. Pod kozolcem so se igrali otroci, nato se je vnelo seno, dim pa je opozoril domače in gasilce, da so pritekli hitro na pomoč. S takojšnjim gašenjem so preprečili večjo škodo.

ROBANTILA NA VEČ KRAJIH – 17. aprila zvečer so novomeški miličniki pridržali do iztreznitve 20-letnega Antona Blažiča in 22-letnega Jožeta Blažiča, oba iz Mirne vasi. Blažiča sta se prepirala in razgrajala v gostilni Rotovž, ko pa so ju pregnali, sta nadaljevala v ekspresni restavraciji Metropol. Pretepla sta tudi nekoga občana in se upirala miličnikom.

TEPEŽ PRI KARTAH – 14. aprila popoldne so miličniki v Dol. Toplicah pridržali do iztreznitve Draga Bibiča iz Novega mesta in Ismeta Pehiča iz Dol. Toplic. Ta dva sta v bifeju zdravilišča kartala za denar in se pri tem sprla pa tudi strela. Tepež sta nadaljevala še na cesti. Miličniki so ju odvedli, odvzeli pa so jima tudi priigrani denar in karte. Zadržjo besedo bo rekel sodnik za prekrške.

SMRT PRI PADCU – 14. aprila zvečer se je v domači hiši smrtno poškodovala 67-letna Lucija Zupančič iz Črnošnjic. Zupančičeva je v veži padla na betonska tla, udarec v glavo pa je bil tako hud, da je takoj nastopila smrt.

SONJI NI HUDEGA
 Jože Mede iz Jurke vasi je 15. aprila okrog poldneva pripeljal z avtomobilom v Zabjo vas in pri zadržanju trgovini zavil na parkirišče, na cesto pa je hotel iz parkirnega prostora drugo avto. Voznik Mede je zmanjšal hitrost, takrat pa je kot blisk pritekla na cesto 6-letna Sonja Kastelic iz Zabje vasi. S prednjim odbijačem jo je Medetov avto zadel, puncčka pa je dobila le nekaj odrgnin in prask.

AVTOMOBILIST KAR DALJE
 12. aprila popoldne se je Franc Bergant iz Srebrnič peljal na kolesu z motorjem po Ljubljanski cesti od Bršlina proti mestu. Pri železniškem predoru ga je neki osebni avto tesno prehitel, da je kolesar zapeljal na skrajni desni rob, pri tem pa je tudi padel. Avtomobilist je odpeljal, kolesar pa je bil ranjen.

Pravica do obrambe spada k temeljnimi človekovim pravicam. To je vsota pravnih opravil oziroma uveljavljanje dejstev in pravnih razlogov, da se pobije kazenski zahtevek države ali doseže milejša kazen. Obdolženec ima pravico do obrambe v vsakem stadiju postopka in za vsa kazniva dejanja. Zato ga mora sodnik že pri prvem zaslišanju ali takrat, ko se mu sporoči sklep o priporu, poučiti o pravici, da si sme vzeti zagovornika. Smoter kazenskega postopka je lahko

radi kaznivega dejanja, za katero je v zakonu predpisana kazen strogega zaporu 10 let ali hujša kazen, ali če se obdolženec sodi v nenavzočnosti. Če si obdolženec v teh primerih obvezne obrambe ne vzame zagovornika sam, mu ga postavi predsednik sodišča po uradni dolžnosti. Za zagovornika se postavi odvetnik; če pa na sedežu sodišča ni zadosti odvetnikov, pa lahko tudi kdo drug, ki ima pravniško izobrazbo in je zmožen pomagati obdolžencu pri obrambi.

Obdolženec si lahko namesto postavljenega vzame drugega zagovornika; v tem primeru se postavljeni zagovornik razreši. Ni treba, da si vzame obdolženec odvetnika, ki živi na sedežu sodišča; lahko si vzame odvetnika, ki je vpisan v seznam katerekoli odvetniške zbornice v državi. Za zagovornika pa se sme vzeti le odvetnik, ki pa ga lahko nadomestuje odvetniški pripravnik; pri okrožnem sodišču ga lahko nadomestuje le odvetniški pripravnik, ki ima odvetniški izpit.

Zagovornik v kazenskem postopku

dosežen le ob enakopravnosti strank; stranki v kazenskem postopku pa sta obdolženec in javni tožilec oziroma zasebni tožilec, če gre za kazniva dejanja, za katero se obdolženec preganja po zasebni tožbi. Javni tožilec je vešč prava, obdolženec pa ne. Zakon mu mora dati nekoga, ki je po strokovni izobrazbi in pravni izkušnosti javnemu tožilcu enak; to pa je zagovornik. Zakon določa, da si obdolženec praviloma izbere zagovornika sam; le izjemoma mu ga postavi sodišče po uradni dolžnosti. Obdolženec mora imeti zagovornika (obvezna obramba), brž ko se uvede preiskava ali po izpovedbah vložiti obtožnica, če je mladoleten, nem, gluhi ali sicer nezmožen, da se uspešno sam brani; po vložitvi obtožnice pa, če teče zoper njega postopek za-

Kadar ni pogojev za obvezno obrambo, postopek pa teče za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen strogega zaporu, se obdolžencu, če po svojih gmotnih razmerah ne more plačati stroškov za obrambo, na njegovo zahtevo lahko postavi zagovornik (zagovornik siromasnih). Postavitev zagovornika se sme v takem primeru zahtevati le po vložitvi obtožnice. O zahtevi odloča predsednik senata, zagovornika pa postavi predsednik sodišča. Pri presoji, ali naj se obdolžencu postavi zagovornik siromasnih, je treba poleg premoženjskih razmer upoštevati tudi zapletenost kazenske zadeve in možnost obrambe glede na obdolženčevo izobrazbo, nevednost, neizkušnost in bolezen, ki ni take vrste, da bi bila pogoj za obvezno obrambo.

Pred vrhovnim sodiščem pa sme biti zagovornik le odvetnik. Zagovornika smejo najeti obdolžencu tudi njegov zakoniti zastopnik, zakonec, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rednik. Če je zagovornik postavljen po uradni dolžnosti, plača njegove stroške in nagrado obdolženec, če je obsojen. Če pa bi bilo zaradi tega ogroženo vzdrževanje obdolženca, ali oseb, ki jih je ta dolžan vzdrževati, se izplačajo nagrada in stroški zagovornika iz proračunskih sredstev. Če pa si obdolženec vzame sam zagovornika, plača nagrado in stroške zagovornika na podlagi pogodbe. Nagrada in potrebni izdatki zagovornika spadajo med stroške kazenskega postopka. **JANEZ KRAMARIČ**

Na območju štirih dolenskih občin je bilo letos marca v prometu občutno manj hudo kakor v tem času lani. Sončno in suho vreme je precej pripomoglo k temu. Podatki kažejo, da smo imeli marca letos 103 nezgod, kar je sicer le ena manj kot marca lani, vendar so bile posledice teh nesreč manj hude. Imeli smo eno smrtno žrtev, razen tega pa 12 huje in 32 laže poškodovanih. Lani smo imeli v tem času 7 smrtnih žrtev prometa, 15 hudo ranjenih in 40 laže poškodovanih. Neprimerna hitrost je po vzrokih nesreč še vedno na prvem mestu; bilo je 24 takih primerov. Sledijo pa: izsiljevanje prednosti (13), prekratka varnostna razdalja (11) in vpliv alkohola pri vožnji (12 primerov). V nasejih in na mestnih

ulicah je bilo 36 nesreč, na magistrali 24 ter na ostalih cestah 31. Pri vseh marčevskih trčenjih je bilo udeleženih 154 osebnih avtomobilov, 26 tovornjakov, 4 avtobusi, 4 traktorji ter še nekaj motoristov in kolesarjev. Lep kup razbite pločevine! Vozniki osebnih avtomobilov so povzročili kar 81 nesreč, med ranjenimi pa je bilo 6 potnikov, 7 pešcev, 15 voznikov osebnih avtov, 3 kolesarji, 2 motorista in 1 šofer kamiona. Marca smo imeli tudi 5 nesreč s

pobegi, vendar so vse krivce izsledili. Pri kontroli prometa so miličniki minuli mesec odvzeli 56 voznikov dovoljenj, med temi 6 poklicnim voznikom. Kar 33 voznikov dovoljenj je bilo odvzetih zaradi vinjenosti, 6 zaradi odklonitve preizkusa, 14 voznikov je nepravilno prehitelo, 2 sta vozila čez železniški prehod, ko so spuščali zapornice, 1 pa se ni ustavil pred prehodom ceste čez progo, ko so začeli goriti rdeče luči. S področja kršitve varnosti cestnega prometa je 770 kršiteljev plačalo denarno kazen, zoper 397 pa so predlagali uvedbo postopka.

S premestitvijo vse v redu

Osnutek sporazuma je eno, sprejet in podpisan dokument pa drugo – to je topliški modelir spregledal

Sodišče združenega dela v Novem mestu je nedavno tega zavrnilo zahtevek Ivana Turka iz Dol. Toplic 65. Ta je menil, da so mu v podjetju storili krivico, vendar se je izkazalo drugače. Ko sta se lani združila topliški Bor in Industrija obutve iz Novega mesta, so organizirali za oba nova tozda skupne službe. Ivan Turk je bil čevljarški modelir v topliškem Boru, 3. februarja letos pa so ga razporedili na delovno mesto modelirja v skupnih službah. Zoper ta ukrep je Turk ugovarjal. Predstavniki združenega dela tovarne obutve TOZD Bor iz Dol. Toplic so na sodišču dokazovali, da je bilo z organizacijskimi ukrepi določeno, da se mesta modelirjev združijo v skupnih službah podjetja in da je to razvidno iz samoupravnih

aktov. Tudi v samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev, sprejetem še lani, so navedene sistemizacije v skupnih službah. Ker pa je prišlo do dejanskega dela skupnih služb po združitvi šele januarja letos, so tudi šele po tem datumu razporejali delovna mesta. Na podlagi dokaznega gradiva je sodišče ugotovilo, da je bil Turk prerazporejen na enako delovno mesto, da je bil tudi v pritožbenem postopku v kolektivno zakonito obravnavan, zato je njegov predlog zavrnilo. Nesporazum je bil v glavnem v tem, ker se je Turk skliceval na osnutke samoupravnih sporazumov, ki pa so se do podpisa spremenili, ko so ugotovili, da bi bilo bolj smotno modelirje dati v skupne službe. Odločba še ni pravomočna.

NA MESTU MRTEV

Na lokalni cesti Podgorje – Pišce se je 12. aprila malo pred 16. uro zgodila nesreča, v kateri je umrl pešec, 70-letni Ludvik Varlec iz Podgorja 33. Vzrok nesreče? Nepravilno prečkanje ceste. Pripetilo se je, ko je Milan Štrucel iz Pišec 41 vozil kolo z motorjem in v desnem nepreglednem ovinku na sredi ceste zagledal možaka, ki se je z nekom pogovarjal. S kolesom je bil že skoro mimo, ko je možak Ludvik Varlec nenadoma naredil usoden korak naravnost proti kolesarju.

VERIŽNO TRČENJE

Kar za 50.000 dinarjev materialne škode je nastalo 13. aprila okrog 12.30 na Cesti krških žrtev v Krškem. Pred gostilno Šinkovec so cestni delavci popravljali cesto, ob desni strani pa so imeli parkiran traktor. Za njim je ustavilo več vozil, ki so čakala na sprostitvev prometa. Zadnji je pripeljal s kamionom Ivan Pisanski, star 36 let, doma iz Veniš, in zaradi prekratke varnostne razdalje ni mogel ustaviti. Trčil je v avto pred seboj.

Domačini ga lomijo...

Ko so obdelali statistične podatke o lanskih nesrečah v novomeški občini, so prišli strokovnjaki za promet tudi do zanimivih ugotovitev: pri 795 nesrečah na naših cestah (izvzemi magistralske) je bilo 67,8 odst. udeležencev nesreč iz domače občine. Pri skoro vseh smrtnih nesrečah, prav tako izven magistralske, so bili vozniki pod učinkom alkohola in vsi domačini.

Posledice nesreč so bile hude: 31 mrtvih, 82 hudo poškodovanih, 225 laže ranjenih in za 6.804.600 din materialne škode na razbitih vozilih. Če bi zraven šteli še bolniško in kot posledico te izpad iz proizvodnje, bi prišli do številke, ki bi nas spravila v osuplost. V primerjavi z letom 1975 so posledice lanskih nesreč znatno hujše, tako glede števila žrtev (leta 1975 samo 19), kot glede gmotne škode. Morda še ta domača zanimivost: prehitra vožnja je bila kriva 245 nesrečam, nepravilno prehitvanje so ugotovili pri 99 trkih, vinjenost voznika pa je kot vzrok 40-krat napisana v lanskih poročilih. Podatki nam povedo še, da so bile kot kraj nesreče najbolj nevarne regionalne ceste, za njimi pa magistrala čez Gorjance in ulice v mestu. Iz lanskih ugotovitev lahko potegnemo nauk, da je letos še toliko bolj potrebna previdnost, ker imamo v prometnem redu novosti.

Pijan ga je zgrabil v hlevu

Vid Potrbina s Čateške gore bo dve leti odsedel v strogem zaporu, ker je oropal gospodarja Bregarja – Ves razkurjen bi ga bil skoro zadavil...

„Znanec me je nagovoril, naj si premalo plačan zaslužek pri Bregarju vzamem sam,“ je na razpravi pred novomeškim okrožnim sodiščem povedal 25-letni Vid Potrbina iz okolice Velike Loke, ko je odgovarjal za rop. Potrbina je lani večkrat pomagal pri kmečkih delih 70-letnemu Antonu Bregarju s Čateza, ki živi sam na posestvu. Gospodar mu je za pomoč dajal hrano, pijačo in nekaj denarja. Na lepem pa je 4. januarja letos Potrbina prišel na Bregarjevo domačijo, poiskal gospodarja, ki je imel ravno takrat opraviti v hlevu, ga zgrabil za vrat, podrl na tla in ga davil do nezavesti. Potem mu je iz hlačnega žepa vzel denarnico, v kateri je bilo

56.700 dinarjev. To je bil denar, ki ga je Bregar tiste dni dobil od kupcev za živino in ga je imel slučajno pri sebi, toda Potrbina za to ni vedel. Ropar je zatem pobegnil, denarnico odvrnil na poti proti Razboram, čez nekaj ur pa se je vrnil. „Šel sem pogledat, če ga nisem preveč...“ je izjavil na sodišču. Napadeni Bregar pa se je medtem zavedel, poklical pomoč in tako je Potrbina naletel ob vrnitvi na Bregarjevega brata in sestro. Roparja sta spravila v hišo in poklicala miličnike, ti pa so pri njem našli še ves denar. Manjkalo je le okrog 200 dinarjev.

zaslužek sam vzame. Sodišče ga je spoznalo za krivega in mu prisodilo 2 leti strogega zaporu, kot olajševalne okoliščine pa so upoštevali psihiatrovo mnenje, kesanje in povrnitev škode. Do pravno-močnosti sodbe bo Potrbina ostal v priporu. Z izrečeno sodbo pa mu je naložen tudi ukrep obveznega zdravljenja proti alkoholizmu med prestajanjem kazni.

NEVARNEJE ZA PEŠCE

Kar 107 pešcev je bilo lani v štirih dolenskih občinah poškodovanih ali udeleženih v prometnih nesrečah. Med temi je bilo tudi 14 otrok. Nesreče z udeležbo pešcev so imele tudi hude posledice, saj je bilo med njimi 10 smrtnih žrtev, medtem ko so bile leta 1975 samo 3. Največ nesreč z udeležbo otrok se je zgodilo v trebanjski občini, zatem v črnomajski, metliški in v novomeški občini.

KRONIKA NESREČ

MEDVEDJEK: NA SREČO PASOVI – 11. aprila popoldne je Ksenija Jazbec iz Hrušice pri Sevnici, časno na delu v Nemčiji, vozila avto proti Ljubljani. Pri vožnji po klancu navzdol v Medvedjeku je prehitela osebni avto, naproti je prihajalo drugo vozilo, zato je zdomka zavila desno. Pri tem jo je zaneslo, avto je v loku zapeljal prek leve bankine po nasipu navzdol, kjer je obstal ob robu gozda. Pri nesreči sta se ranila voznica in sopotnik Franc Jazbec; oba sta bila med vožnjo pripeta s pasovoma. Gmotne škode je za 100.000 dinarjev.

MOKRONOG: OBA BREZ DOVOLJENJ – 15. aprila popoldne je Franc Majcen iz Sentruperta vozil neregistriran osebni avto od doma proti Trebelnemu. Pri šoli v Mokronogu je naproti pripeljal mopedist Franc Polanc iz Ljubljane in pred srečanjem z avtom zavil v levo. Takrat je osebni avto zadel sopotnika na mopedu Stanka Obšteterja iz Ljubljane. Pri trčenju sta mopedist in sopotnik padla in Obšteter je bil ranjen. Ugotovili so, da sta Majcen in Polanc vozila brez voznikov dovoljenj. Gmotne škode je bilo za 1.000 dinarjev.

STRAŽA: PRIPELJAL PO LEVI – 12. aprila popoldne sta na industrijski cesti tovarne Novoles pripeljala naproti avtobusa Gorjanci, ki sta ju vozila Stane Kumelj iz Poljan in Jože Svašnik iz Dol. Toplic. Med srečanjem je Kumelj vozil po sredi, tako sta se oplazila in imata za 7.000 dinarjev škode.

ZILJE: IZGUBIL RAVNOTEŽJE – 15. aprila se je Jože Balkovec z Zilj peljal na motornem kolesu proti Vinici. Med vožnjo po strmeh klancu navzdol je izgubil ravnotežje in padel, pri tem pa se je tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

STARE ŽAGE: BANKINA SE JE UDRILA – 14. aprila popoldne je Božidar Kolenc iz Češče vasi vozil tovorni avtomobil, naložen z opeko, iz Zaloga v Semic. Med Starimi Zagami in Črnošnjicami je na ozki cesti pripeljal naproti osebni avto, zato je tovornjak zapeljal v desno. Bankina se je pod težo vozila udrla, tovornjak pa se je prevrnil. Gmotno škodo cenijo na 16.900 dinarjev.

DRSKA: NEPRAVILNO PREHITEVANJE – Dane Puc iz Novega mesta je 16. aprila dopoldne vozil osebni avto od Broda proti Novemu mestu. Na Drski je zavil v levo, za njim vozeči avtomobilist Jože Pugelj iz Meniške vasi pa ga je ravno takrat prehitel. Prišlo je do trčenja. Škode je za 7.000 dinarjev.

NOVO MESTO: KOLESAR JE RANJEN – Franc Krnc iz Zabje vasi je 15. aprila dopoldne vozil traktor iz Zabje vasi proti Kandiji, v križišču s Kandijsko cesto pa je pripeljal kolesar Anton Brule z Vel. Slatnika in trčil v prikolico traktorja. Pri padcu se je Brule hudo poškodo-

OTOČEC: NEPREVIDNO NA CESTO – 17. aprila dopoldne je Marjan Kos iz Smarjete vozil osebni avto iz Kronovega proti mestu. Na Otočcu je z leve strani zapeljal na cesto avtomobilist Ivan Vidic z Otočca in zavil proti Kronovemu. S Kosom sta trčila in imata za 5.000 din škode.

„Množica problemov...“

Franc Udovč, vodja proizvodnega okolisa v Mirni peči, predsednik sveta krajevne skupnosti, funkcionar na več koncih in krajih, je eden tistih preudarnih mož, ki ne rinejo z glavo skozi zid. Ko pa sva govorila o mirnopeških težavah, kar ni vedel, kje bi začel. „Sto in sto problemov bi lahko naštel, pa vemo, da so nekateri le po-božne želje, nekaj pa je nujnih zadev, s katerimi se ne da več odlašati.“

— K vam je pravzaprav težko priti: iz mesta morate mimo Žabjeka, tam pa ni ravno prijetno, ker razen neznoznega smradu iz smetišča lahko izkupiti še kak kamen. Kaj je s to cesto?

„Cestna povezava z Novim mestom je v občinskem planu, upajmo, da se bo delo letos začelo. Prej pa bomo prišli do asfaltne ceste na trebanjsko stran. Ceste so nasploh problem številka ena v naši krajevni skupnosti. Imamo na grbi 32 kilometrov vaških cest, zanje dva cestarja in premalo materiala, medtem ko je promet vsak dan hujsi. Vrh vsega še vreme nagaja. Vse ceste so izredno slabe.“

France Udovč: „Vse ceste so slabe in vode nimamo.“

— Najmanj deset let je tega, kar so vaši krajevni dopisniki pisali v Dolenjski list, da se borite za vodovod — pa ga še zdaj nimate. Je trenutno več možnosti za pitno vodo?

„Mirnopečani si ne samo 10, marveč 20 let prizade-

vamo dobiti vodovod. V krajevni skupnosti je 30 naselij, od tega jih je polovica še brez vode. Pijejo kapnico, ko te zmanjka, pa Temenico. Toliko smo napredovali, da bomo letos zgradili črpališče in rezervoar za vodovod v Mirni peči, v letu 1978 pa bomo gradili glavni vod do Mirne peči.“

— Katere so še vidnejše težave pri vas?

„Slabo električno omrežje. Manjka transformatorjev, posebno za Biško vas, Globodol, Vrholo, Hmeljčič. Občani so pripravljene prispevati kot pri vsaki akciji. Povedati moram, da smo si naložili hudo breme leta 1975, ko smo zbrali 800.000 dinarjev za asfalt na republiški cesti, ki pelje iz Mirne peči do Jablana. Prostovoljno delo je še vedno vsakdanja stvar naših občanov, vendar imajo tudi obremenitve neke meje. Kljub vsemu so vaščani Globodola, Ivanje vasi in Jablana pripravljene ponovno sprejeti polovico stroškov za asfaltiranje naselij. To smo zapisali v program za leto, ni pa še sprejet.“

— Kaj pa delegatski sistem in delo delegatov?

„Čez delegacijo krajevne skupnosti v skupščinskih zborih nimamo prigovorov, pač pa je premalo stikov in dela z delegati v raznih samoupravnih interesnih skupnostih. Na tem področju smo šibki, vendar računamo na izboljšanje, ker bo prišlo do sprememb v organiziranju.“

France Udovč, ki so mu med pogovorom v zadrugi pisarni močno pritrdjevali kmetje, slučajno navzoči zaradi opravkov, je omenil še eno željo krajanov. „Imamo dolg do 60 padlih tovarišev, katerim bi radi postavili spomenik. Osnutek je v delu, o njem bomo razpravljali, ampak... Denar zbiramo, samo ne vemo, če ga bo dovolj.“

V GLAVO PO ODGOVOR — Naloge Vesele šole so vse prej kot lahke. Potrebno je dobro premisliti, preden je obkrožen pravičen odgovor. Posnetek je s šolskega tekmovanja pionirjev bršljinske šole. (Foto: J. Pavlin)

Pionirska vesela šola

523 tekmovalcev na bršljinski osnovni šoli

Na vseh slovenskih osnovnih šolah so v preteklem tednu končali z najbolj množičnim pionirskim tekmovanjem Vesele šole, ki ga že šesto leto zapored organizira Pionirski list. Letos je naloge reševalo že nad 71.000 pionirjev iz vse Slovenije.

Bršljinska osnovna šola je ena redkih šol, kjer so se za tekmovanje pripravljali prav vsi pionirji (523) od tretjega do osmega razreda. Mentorica Vesele šole na bršljinski šoli Marica Šramelj je ob tem povedala: „Naši pionirji se na tekmovanje pripravljajo samostojno in zavzeto. V šaljivo napisanem tekstu se skriva veliko

snovi, ki jo tako hitro osvojijo. Tisti, ki so za reševanje še posebno zavzeti, rešujejo dodatne naloge Vesele šole še pri krožku.“

Pionirji bršljinske šole so že imeli republiškega prvaka in več občinskih prvakov. In kako bo letos? Med posameznimi razredi so zmagali: Majda Dular (8. r), Ksenija Zmavc (7. r), Sandi Kastelic (6. r), Milena Miklič (5. r), Mojca Osolnik (4. r) in Tanja Aš (3. r).

Občinsko tekmovanje bo na eni dolenjskih šol, republiško pa kot vsako leto v Ljubljani.

UČNE URE NA PROSTEM — Šentjernejska osnovna šola je med tistimi, ki so nove ostale nedograjene. Ker ni telovadnice, imajo pouk telesne vzgoje na prostem. Kadar je pač lepo vreme... (Foto: R. Bačer)

Kaj, če bi „Dolenjko“ omožili?

Investicijsko bi bili sposobnejši in dohodkovno povezani s proizvodnjo — to so glavni razlogi za razmišljanje v Dolenjki o priključitvi k SOZD Emona

V „Dolenjkinem“ programu za leto 1978 je zgraditi na Novem trgu v Novem mestu blagovnico s 6.000 m² površine, za katero bi morali imeti po zdajšnjih cenah vsaj 80 milijonov dinarjev. Tolikšne naložbe kolektiv ne zmore, prav tako ni sposoben sam uresničiti še drugih obsežnih načrtov v srednjeročnem obdobju.

Negotova je predvsem investicijska sposobnost, ki vselej daje prednost močnejšim in večjim. Po besedah Lojzeta Urbanča, direktorja „Dolenjke“, je to eden glavnih razlogov, da so se začeli pogovarjati o priključitvi k SOZD Emona. Te organizacije združenega dela niso izbrali po naključju, ampak je doseženo močno in dolgotrajno sodelovanje tako

rekoč samo privedlo do zamisli, ki jo ponuja tudi zakon o združenem delu.

Novomeška „Dolenjka“ je trgovski kolektiv s 450 zaposlenimi. Ima 62 prodajalnih in novomeških, trebanjskih in črnomaljskih občin. Povsod se občani pritožujejo, da trgovina zaostaja za potrebami, občinskim mozem pa je žal, da denar naših kupcev odhaja v druge občine. Naložbe v nove lokale so torej nujne.

Po drugi strani je ljubljanska Emona v reorganizaciji. Nastaja 10 delovnih organizacij, ki se povezujejo v SOZD. Ime bodo obdržali po Emoni, ker ga poznajo že po vsem svetu. V tem sozdu bodo predvidoma Hotel Union, Posavje iz Brežic, Indov (industrija ovitkov) Ljubljana, Dolenjka in še drugi.

Razen tega da bi bili z združenimi sredstvi za uresničevanje programov sposobnejši, bi bili tudi dohodkovno povezani s proizvodnjo. V sestavu Emona bo tudi proizvodnja v precejšnjem obsegu. V načrtu je lastna interna banka, gotovo pa si bodo manjši kolektivi, kakršen je naš, kadrovske opomogli. V skupnih službah in v posamez-

nih sektorjih SOZD Emona bo pravcarata armada univerzitetno izobraženih ljudi.

Pri Dolenjki so trenutno v pripravi na razpravo v kolektivu, kjer bodo prikazali ekonomsko upravičenost priključitve k SOZD Emona z vsemi potrebnimi podatki in analizami. Računajo, da bo do srede maja že izveden referendum. Trenutno je razpoloženo v novomeškem kolektivu ugodno, ker imajo z Emono dobre izkušnje.

R. BAČER

Ni lahka pot do zmage

Pred kratkim so na občinskem tekmovanju Klubov OZN za zmagovalce iz znanja o neuvrčenosti, vojaških blokadi in 5. konferenci v Colombu razglasili ekipo iz Mirne peči. Na pogled skromnim deklicam Mojci Muhič, Jelki Markež in Danici Drenik nihče ne bi prisodil, da se ukvarjajo s politično vedo, pa vendar so bile prve.

Na osnovni šoli Ivana Kovačiča-Efenke v Mirni peči je Klub OZN eden najbolj delavnih, sicer pa imajo kar 10 vrst zunajšolskih dejavnosti. Mentorica pionirske organizacije na šoli in hkrati mentorica Kluba OZN je Slavka Rupena. O delu s pionirji je povedala tole:

„Kljub temu da imamo slabe možnosti za zunajšolsko delo, ker je med 350 učenci veliko vozačev in krožkov ni moč organizirati drugače kot po rednem pouku (zaradi dela na šoli v dveh izmenah), skoro vsak učenec sodeluje vsaj v enem od krožkov. Naši učenci se ukvarjajo z namiznim tenisom, folkloro, delujejo v Klubu OZN, v dramskem in lutkovnem krožku, organizirano igrajo šah, imajo prometni in strelski krožek ter delajo kot mladi člani Rdečega križa in v šolskem športnem društvu.“

Kot je dejala mentorica Rupena, ti krožki ne obstajajo le na papirju in v poročilih, marveč je njihova dejavnost del vsakdanjosti v Mirni peči. Zmagati na občinskem tekmovanju, kjer so tekmovalce ekipe iz petih klubov, pa tudi ni bilo lahko. Veliko truda, učenja in prostega časa je bilo porabljenega, da so tri skromne vaške deklice dosegle prvo mesto.

R. B.

Mentorica Slavka Rupena z zmagovalkami na občinskem tekmovanju Klubov OZN

VEČ ZA VZDRŽEVANJE HIŠ

Za investicijsko vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov, bo v letošnjem letu na razpolago znatno več denarja kot lani. V novomeški samoupravni stanovanjski skupnosti računajo, da bomo letos glede tega za 61 odst. na boljšem. Za investicijsko vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj je letos predvidena poraba 5.500.000 dinarjev, vendar so bila od te vsote že v letu 1976 odobrena popravila za nad 1 milijon dinarjev, niso pa bila izvršena. Potrebe, ugotovljene v blokadi, hišah in stanovanjih, kažejo, da bo potrebno letos investicijski dinar usmeriti predvsem v popravilo streh in dimnikov ter v pleskanje oken in ograj.

JUTRI O ZDRAVSTVU

Za petek, 22. aprila, je sklicana skupna seja obeh zborov skupščine občinske zdravstvene skupnosti v Novem mestu. Razpravljali bodo o predlogu samoupravnega sporazuma o skupnih temeljih planov zdravstvenih skupnosti v Sloveniji za srednjeročno obdobje ter o predlogu samoupravnega sporazuma o osnovah plana občinske zdravstvene skupnosti. Dnevni red obsega še obravnavo in sprejem finančnega načrta za letošnje prvo polletje in nekaj organizacijskih zadev.

ODPRTIH ROK

V novomeški občini je bilo do 10. marca 1977 zbranih za Posočje 5.900.553 dinarjev ali 13 odst. denarja več, kot smo ga po solidarnostnem ključu izračunali. Razen prispevkov delovnih ljudi in organizacij združenega dela pa smo prizadetim v potruhu prispevali še za 1.119.000 dinarjev pomoči, in sicer s 15 prikolicami, blagom, lesom za ostrežje, 3 avtobusi, prevozi. Poudariti pa moramo posebej, da so nekateri posamezniki v tej humani akciji dali tolikšne prostovoljne prispevke, da pomenijo deset let njihovega dela.

Na poti k poživiljenju

S spremenjenimi in dopolnjenimi zakoni in sporazumi k boljšemu delovanju skupnosti socialnega varstva

Tretjo sejo skupščine novomeške skupnosti socialnega varstva, ki je bila 15. aprila v Novem mestu, so delegati začeli z zajetnim kupom gradiva pred seboj. Obravnavali so vrsto osnutkov zakonov, sprememb in dopolnil, nekatera sistemska vprašanja ter samoupravni sporazumi o ustanovitvi Skupnosti socialnega varstva Slovenije. Skupščina je glede zakona o varstvu žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala sprejela sklep, naj se pri predlogu zakona bolj upoštevajo zahteve in pripombe Zveze civilnih invalidov vojne.

Pri obravnavanju predloga samoupravnega sporazuma o opredelitvi nalog in obveznosti v telesnem in

duševnem usposabljanju in izobraževanju otrok in mladostnikov je skupščina sklenila, da se predlog v taki obliki ne potrdi, ker nalaga skupnosti socialnega varstva nove obveznosti, ki bi jih lahko izvrševala le ob ustrezno spremenjeni prispevni stopnji.

Poročilo s posveta o vprašanju Romov je spodbudilo skupščino, da je sprejela sklep o reševanju tega vprašanja na najširši fronti in ob podpori cele slovenske skupnosti. Posamezne interesne skupnosti, katerih delo naj SSV usmerja in koordinira, morajo v svoje programe vključiti tudi reševanje romske problematike.

M. MARKELJ

Prej začnemo, prej bomo imeli

Kolektivom se ponuja možnost organizirane gradnje počitniških zmožljivosti

Zelo slabe možnosti, da bi naš delavec letni dopust izkoristil za pravi oddih, so spodbudile občinski svet Zveze sindikatov v Novem mestu, da je začel širšo akcijo.

Komisija za počitniško dejavnost, ki ji predseduje pravica Marjeta Potrč, je že v letu 1975 zbirala podatke pri naših delovnih organizacijah o letovalnih možnostih za zaposlene in ugotovila tako rekoč porazno stanje. Takrat je bilo v naši občini za okrog 17.000 zaposlenih komaj 750 ležišč v počitniških domovih ali turističnih kampih. Računa-

Imamo 12.000 vozil

V novomeški občini je bilo ob začetku letošnjega leta registriranih okrog 12.000 vozil. Zadnja leta je število motornih vozil naraščalo vsako leto za 12 odst., tako da je naša občina po številu vozil na 11. mestu v Sloveniji, po vozno tehničnih razmerah pa smo med zadnjimi. Strokovnjaki ugotavljajo, da so na naših cestah nastale take razmere, da ne zagotavljajo varnega prometa; posebno velja to za samo mesto. Razen tega, da imamo slabo cestno omrežje, je občutno pomanjkanje parkirnih in prostora namenjenega pešcem. Vpadnice v Novo mesto so slabo osvetljene, talne označbe na cestah niso vzdrževane, voznišča so zaradi pogostih gradenj in malomarnosti onesnažena, pešci pa so nedisciplinirani. Vrh vsega se v gostem prometu gnetejo še vprezna vozila in traktorji.

Z novim prometnim režimom, ki bo te dni uveden, se bo pločevinasta gneča na mestnih ulicah predvidoma ublažila, za dokončno ureditev varnega prometa pa bo potrebna še vrsta drugih ukrepov.

jo, da smo medtem nekaj napredovali, še vedno pa z zmožljivosti ne dočajajo potrebam.

Prek pionirjevcev, ki dodobra poznajo vso našo obalo, se je najprej pokazala možnost organizirane gradnje v bližini Pulja. Kraj je bil videti idealen, toda ob konkretnih pogovorih se je zataknilo. Občina Pulj je tisti konec namenila za gradnjo okrog 12.000 turističnih ležišč in gradnja bi se izplačala le, če bi bilo vsaj 5.000 ležišč zgrajenih v prvi fazi. Toliko bi jih mi ne zmogli.

Pionir je nakazal tudi drugo možnost, in sicer odkup garsonjer, stanovanj in hiš v naselju Červar pri Poreču, kjer nastaja turistično mesto. Poprečna cena za meter zgrajene stanovanjske površine bi tu veljala 8.315 dinarjev.

Tretja možnost — morda za naše razmere še najbolj sprejemljiva — pa je gradnja na otoku Braču, kjer je Pionir že odkupil 4 hektare zemljišča. Del tega bi bilo namenjenega za kampiranje, del pa za gradnjo počitniških hiš. Razen Novomeščanov bi tu lahko sodelovali tudi kolektivi iz sosednjih dolenjskih občin.

Komisija pri sindikatih je predvidela tudi, kako priti do denarja, ki bi pomenil vsaj začetek na tem področju. Pri razdeljevanju regrosov za počitniške namene naj bi v masi povsod predvideli največji znesek (če jim dohodek to dopušča) 1400 din na zaposlenega. Od tega naj bi vsak zaposleni dobil 1.000 dinarjev v gotovini, delavcem z nizkimi dohodki,

TURISTIČNE

INFORMACIJE

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

od 650 do 2.060 din v 37 hotelih ob obali

- ANKARAN
- PORTOROŽ
- SAVUDRIJA
- UMAG
- POREČ
- VRSAR
- ROVINJ
- PUNAT na otoku KRKU
- KALI na otoku UGLJANU
- VODICE pri Šibeniku
- MAKARSKA RIVIERA
- HERCEGNOVI

To in še več vam je na voljo v Viatorjevem počitniškem programu „MORJE 77“.

Prijave in informacije:
VIATOR
Turistična agencija
Trdinova 3, Ljubljana
Telefon: (061) 314-544,
int. 007 in (061) 316-871

Z VIATORJEM IZ NOVEGA MESTA V BENETKE

V organizaciji turistične agencije Viator iz Ljubljane smo iz Novega mesta krenili na izlet v Benetke. Spremljala sta nas dež in sneg. V Benetkah pa nam je le zasijalo pravo beneško sonce.

Vodič tov. Stjenka Fras nas je sproti seznanjal z zanimivostmi tostran in onstran meje. Vse, ki potujete na ozemlje republike Italije, moramo opozoriti, da so v obtoku bankovci po 50 in 100 lir, ki jih tiskajo lokalne oblasti. Ta denar je v Jugoslaviji neveljaven. Kovanec za 50 in 100 lir na veliko tihotapijo v Hong-Kong, kjer izdelujejo iz njih pokrovice za ure, zato je veliko pomanjkanje takih kovanecv.

V Benetkah smo se pripeljali do Rimskega trga, do kamor lahko prispejo motorizirani zemljani. Naprej pa smo po Velikem kanalu nadaljevali pot z vodnim „tramvajem“—vaporettom do Markovega trga. Spetoma smo si ogledali številne

stavbe in beneške vodne ulice. Ne smemo pozabiti omeniti, da ležijo Benetke na 117 otočjih in na številnih lagunah. Pravzaprav stojijo na milijonih debel iz slovenskih in hrvaških gozdov, ki so jih Benečani izsekali. Tako smo mi dobili svetovno znani Kras, benečani pa svetovno znane Benetke. Naša vodna pot se je končala na Markovem trgu, kjer smo si ogledali številne znamenitosti bazilike sv. Marka, doževne palače, steklaro muranskega stekla in drugo. Da bi videli čimveč zanimivega, smo krenili peš od Markovega trga nazaj na Rimski trg. Mimogrede smo opazili barvni signal jugoslovanskega televizijskega studia Capodistria. Ali res ni prostora še za 5 slovenskih črk KOPER? Pa pravimo, da so v Jugoslaviji jeziki enakopravni. Iz Benetk smo odšli zadovoljni proti domovini z željo, da se še vrnemo na krajši obisk.

Besedilo in fotografija: Janjo Saje

Benetke iz ptičje perspektive

YUGOTOURS

LENINGRAD – MOSKVA: 8 dni
12./26. maj in 16. junij, cena: od 4.250 din dalje

SAMARKAND – BUHARA – TAŠKENT:
8 dni 4. in 11. maja, cena 5.590 din

Grška klasična tura:

3., 10., 17., 24. in 31. maja, cena 4.590 din

KØBENHAVN:

27. maja, 10. in 24. junija, cena 3.150 din

PARIZ: 3 dni

27. maja, 1. in 8. julija, cena 2.450 din

Počitnice na **Črnem morju** 10 dni, 29. junija,
9., 19., in 29. julija

Indija – Singapur: 14 dni, 24. maja

Varšava – vikend:

29. aprila, 4 dni, cena 2.390 din

LETNI

ODDIH DOMA: 32 krajev z lastnim prevozom ali z letalom iz Ljubljane in Zagreba.

LETNI ODDIH V TUJINI: tedenski odhodi.

RODOS od aprila do novembra

PORTUGALSKA od aprila do oktobra

ŠPANIJA – KANARSKI OTOKI,
MALLORCA COSTA DEL SOL,
COSTA BRAVA:
od aprila do novembra

TUNIS: od aprila do oktobra 1977.

Izleti za 1. maj

BOVEC, PORTOROŽ, POREČ, ROVINJ, PULJ,
MEDULIN, NJIVICE.

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

Titova 25 (v kozolcu), tel. (061) 320-852,
327-792

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV Območna skupnost Krško

Razpisna komisija

po sklepu zbora delegatov temeljnih rizičnih skupnosti območne skupnosti Krško

razpisuje
delovno mesto

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo strokovno izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj ali: da ima srednjo strokovno izobrazbo in najmanj 10 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v zavarovalstvu;
  - da ima organizacijske sposobnosti za opravljanje nalog individualnega poslovnega organa;
  - da ima moralno-politične in etične lastnosti.
- Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. Ponudbo pošljite v zaprti ovojnici z oznako „Za razpisno komisijo“: Zavarovalna skupnost TRIGLAV, Območna skupnost Krško, Cesta krških žrtev 51.

letovanja za mlade

- PORTOROŽ NOVIGRAD POREČ
- ROVINJ PULA MEDULIN
- TROGIR SOLARIS KORČULA
- BAŠKA VODA DUBROVNIK HVAR
- KOTOR BUDVA ULČINJ

Naš nedeljski izlet

Tokrat vam priporočamo obisk Taborske jame pri Grosupljem, ki je ena najlepših slovenskih podzemnih jam. Do jame pridemo skozi Grosuplje in Ponovo vas. Sredi gozda je glavni vhod v prvo dvorano, imenovano Ledenica, nato pa navzgor skozi umetni rov, ki vodi v vzhodno brezno. Nato se spustimo skozi ozek rov, bogat z belimi stalagmiti, zastori in „orglami“. V Veliki dvorani bomo videli „baldahin“ in „spomenik“ in množico stalaktitov.

Na povratku bomo videli še šentjurski tabor, ki je eden najbolje ohranjenih turških taborov pri nas. Na kraju davnega gradišča stoji gotška cerkva iz 15. stoletja, okrog nje visok zid s strelnimi linami in enim

obrambnim stolpom. Legenda pravi, da so branilci dva stolpa podrla, da so lahko metali kamenje na Turke.

Preden zavijemo proti domu, se lahko še osvežimo v bazenu Motela Turist v Grosupljem in okusimo tamkajšnje res dobro kuhinjo. Člani ACI kluba imajo tam 10-odstotni popust.

Ker nekaterim ni povsem jasno, kaj predstavlja „Nedeljski izlet“, moramo pojasniti, da so to le informacije, kam lahko gremo na izlet s svojim avtomobilom. Res pa je, da bo že v maju „Nedeljski izlet“ postal avtobusni izlet v organizaciji Turistične agencije Viator iz Ljubljane z odhodi iz Novega mesta. O tem pa vas bomo pravočasno obvestili.

Taborska jama (Foto: Inž. A. Zubović)

Odbor za medsebojna razmerja, socialno varstvo in nagrajevanje ELEKTRARNE BRESTANICA

razglašuje
prosto delovno mesto:

VODJA GRADBENEGA VZDRŽEVANJA

Pogoji za sprejem so naslednji:

- dipl. gradbeni inženir
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj.

Poskusno delo traja 3 mesece.

V jeseni bo na razpolago družinsko stanovanje.

Prošnje z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah je treba poslati v 15 dneh po objavi razglašene naslov: Elektrarna Brestanica, Kadrovska služba, 68280 Brestanica.

PRIHRANITE SI SKRBI - ODLOČITE SE ZA JELOVICO

NUDIMO VAM:

- okna in balkonska vrata
- JELOBOR 76
- notranja vrata
- vhodna in garažna vrata
- senčila (polkna, rolete, žaluzije)
- montažne objekte

**KREDIT DO
30.000 DIN**

PRODAJNA MESTA:

Posavje-Brežice, Mercatorjeve poslovalnice v Sentjerneju, Trebnjem in Metliki

JELOVICA, Škofja Loka, tel. (064) 61-361

JELOVICA

VOZNIKI!

ZAŠČITITE SVOJE VOZILO PRED KOROZIJO. ZUNANJI IN NOTRANJI PREMAZ Z „VALVOLINE TECTYL“ VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHNIK
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372
GARANCIJA ZA
OPRAVLJENO DELO!

TECTYL CENTER

Svet KS Šentjernej

išče:

1. najboljšega ponudnika za
NAKLADANJE GRAMOZA v peskopu „Camberk“
2. najboljšega ponudnika za
PREVOZ GRAMOZA (za vzdrževanje vaških poti na območju KS Šentjernej)

Podrobnejše informacije do-
bite na KS Šentjernej, tel.
85-350.

OBRTRNIKI

Nudimo vam trajno so-
delovanje v proizvodnji
panjev za čebele in dru-
gega čebelarkega pribor-
ra.

MIZARJI, LIVARJI, KLE-
PARJI in KLJUČAVNI-
ČARJI, ki želite sodelovati
na tem področju izdelo-
vanja, se pisмено ali osebnó
zglasite na upravi MEDEX,
Ljubljana, Miklošičeva 30.

OBVESTILO!

KDO SME GRADITI SPOJNE KANALE IN
OPRAVLJATI PRIKLJUČKE NA KANALIZACI-
JO

Komunalno in gradbeno podjetje „Novograd“ Novo mesto,
TOZD Vodovod in kanalizacija, še vedno ugotavlja, da posa-
mezni graditelji brez dovoljenja in osebno ali po drugih
nestrokovnih osebah gradijo spojne kanale in opravljajo pri-
ključke na kanalizacijo brez posebnega dovoljenja.

Po členu 11 odloka o upravi, uporabi in vzdrževanju kanalizacije v občini Novo mesto (Glasnik št. 18/64) in spremembah odloka z dne 27. 9. 1966 sme spojne kanale graditi delovna organizacija, ki izpolnjuje pogoje nizkih gradenj, ali obrtnik, ki ima ustrezno obrtno dovoljenje.

Po členu 4 istega predpisa mora lastnik stavbo ali stavbno zemljišče na območju kanalizacije priključiti na kanalizacijo, čim je ta zgrajena, najkasneje pa v 6 mesecih od dneva, ko je dana možnost za priključek spojnega kanala.

Priključek na kanalizacijo opravi praviloma TOZD Vodovod in kanalizacija. Če ga opravi druga delovna organizacija ali obrtnik, se morajo taka dela opraviti pod strokovnim nadzorstvom že imenovane TOZD.

Pri nepravilnih gradnjah in priključkih se pojavljajo napake, ki otežujejo brezhibno delovanje naprav za odplakovanje fekalij in odpadnih voda. Nasprotno ravnanje, kot ga določa predpis, pomeni prekršek, ki se kaznuje.

Vsi lastniki zgradb, ki so že opravili priključke na kanalizacijo brez dovoljenja, so dolžni priključitev najkasneje v 15 dneh po tej objavi priglasiti TOZD Vodovod in kanalizacija, ki skrbi za vzdrževanje spojnih kanalov.

Da se izognejo vneveščostim, ki bi sledile, naj poslej občani zadeve pravočasno urejajo pri pooblaščen temeljni organizaciji.

**KGP „NOVOGRAD“
TOZD Vodovod in kanalizacija**

SKUPNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI NOVO MESTO

RAZPISUJE

po sklepu sveta skupnosti krajevnih skupnosti Novo mesto
prosta delovna mesta:

1. REFERENTA ZA LO IN DS
2. RAČUNOVODJE
3. ADMINISTRATORJA

Razpisni pogoji:

Pod 1: najmanj srednja šolska izobrazba; da kandidat izpolnjuje pogoje, ki so določeni v odloku o delovnih mestih, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo; 5 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih.

Pod 2: srednja ekonomska šola; najmanj 3 leta delovnih izkušenj v finančno-knjigovodskih poslih.

Pod 3: administrativna šola.

Pod 1 in 2 poskusno delo 3 mesece.

Pod 3: delo za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) s polnim delovnim časom oz. po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo pisnene vloge z dokazili o šolski izobrazbi v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Skupnost krajevnih skupnosti Novo mesto, Glavni trg 7, Novo mesto.

ISKRA - AVTOMATIKA,
Ljubljana, n.sub.o.

TOZD ELA

NOVO MESTO, n.sub.o.

objavlja prosta delovna mesta:

1. VIŠJI PROJEKTANT
2. SAMOSTOJNI PROJEKTANT
3. KONSTRUKTER
4. VODJA KNJIGOVODSTVA
5. FINANČNI KNJIGOVODJA
6. HONORARNI SODELAVEC ZA PODROČJE FINANAC

Pogoji za zasedbo delovnih mest so:

Pod 1: visoka izobrazba strojne ali elektro smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece, zaželeno znanje nemškega jezika

Pod 2: višja izobrazba strojne ali elektro smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece, zaželeno znanje nemškega jezika

Pod 3: strojna tehniška šola, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece, zaželeno znanje nemškega jezika

Pod 4: višja izobrazba ekonomske smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece ali ekonomska srednja šola, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece

Pod 5: ekonomska srednja šola, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca

Pod 6: ekonomska srednja šola, 10 let delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi kadrovske službi na naslov: ISKRA - TOZD ELA, Novo mesto, Ragovska c. 7a.

GRADITELJI,

**IGM »SAVA« KRŠKO
ZA VAS !!!**

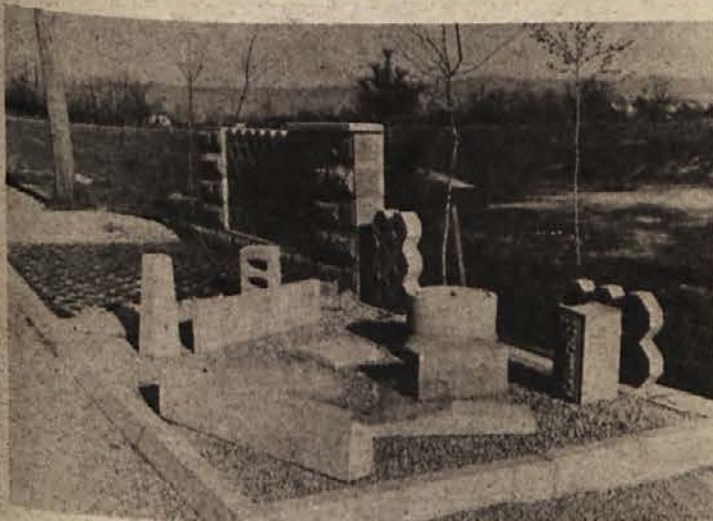
- Vrtni robniki dimenzij 5 x 25 x 100 cm so izdelani v enem kosu, so lahki in so izredno uporabni za urejanje poti na vrtovih, dvoriščih itd.

VSE ELEMENTE NUDIMO FCO NALOŽENE NA KAMION!

Nudimo vam tudi ostale storitve našega podjetja, od načrta za hišo, materiala in izdelkov do prevoza in montaže.

INFORMACIJE:

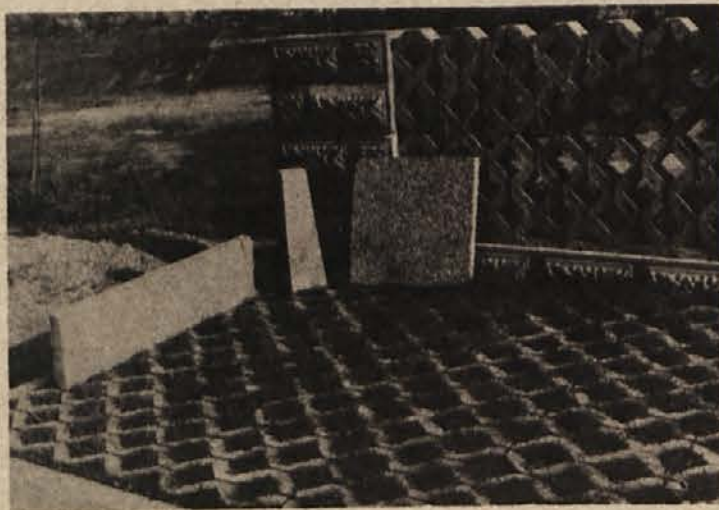
Po telefonu na upravi podjetja: (068) 71-035 in 71-733 ali v obratu cementnin, Brege.

TRAVNATE PLOŠČE dimenzij 60 x 40 x 10 cm so po svoji obliki skonstruirane tako, da omogočajo čim večjo ozele-
nitev tlakovane površine. Prenašajo vse obtežbe vozil, zato so primerne za tlakovanje dvorišč, dovoznih poti v garaže, parkirnih prostorov in za oblaganje brežin.

TLAKOVALNE PLOŠČE dimenzij 50 x 50 x 5 cm izdelujemo v zaribani in v kulir izvedbi ter služijo za tlakovanje raznih površin: dvorišč, poti, za oblaganje spodnjega dela fasade ...

CESTNI IN VRTNI ROBNICI - Cestne robnike izdelujemo v dveh dimenzijah: veliki - 15 x 25 x 100 cm in mali 12 x 20 x 100 cm. Namenjeni so za obrobo cestnišč, ureditev pločnikov, ureditev uvoznih poti na dvorišča in za zaključke dvorišč ...

Premalo pospeševalcev za strokovne nasvete — Klic po interesni skupnosti za kmetijstvo

Vse tisto, kar smo tehtnega slišali na problemski konferenci o kmetijstvu in gozdarstvu v Krškem, ni mogoče zajeti v enem samem kratkem sestavku. Kljub temu se najbrž ne bomo zmotili, če povedano strnemo v splošno ugotovitev, da kmetijskih problemov nikakor ne morejo več reševati samo kmetijci, družbeni in zasebni, in da se tega iz dneva v dan bolj zaveda tudi najširša družbena skupnost.

In če ima zasebni sektor v svoji lasti še vedno skoraj 94 odstotkov obdelovalnih površin, potem je razumljivo, da bo treba prav razvoju tega dela kmetijstva posvetiti največ skrbi. Ta skrb že dalj časa niti ni tako majhna, nič več samo moralna, marveč vse bolj tudi denarna, pa seveda tudi strokovna. Da daje družba zasebne kmetijstvu iz leta v leto več kreditnega denarja ne glede na to, ali so obrestne mere sprejemljive, so zatrjevali kmetovalci sami. Hkrati pa so se spraševali, ali so vedno sami sposobni tako pomoč tudi s pridom uporabiti.

Posodabljanje proizvodnje z novimi hlevi, traktorji in priključki in tako naprej pravzaprav ni pravo posodabljanje, če ne vključuje v proizvodnjo tudi nove tehnologije, novega znanja. Prav za to pa so kmetijski proizvajalci marsikaj in marsikje še prikrajšani. Četudi nimajo očitkov glede pospeševalne službe pri krškem Agrokombinatu, pa se tudi ta delovna organizacija zaveda, da je pospeševalcev dosti premalo.

Ob tem, ko nameravajo v okviru temeljne organizacije združenega dela za kooperacijo slej ko prej ustanoviti na območju občine pet proizvodnih okolišev, že danes vedo, da vsak med njimi ne bi smel imeti le enega pospeševalca, marveč bi bila potrebna najmanj dva. Kje zagotoviti denar zanje, je vprašanje, ki bi ga morali čimprej rešiti.

Za te in številne druge probleme, ki jih poslušamo že vrsto let in ki smo jih slišali tudi na problemski konferenci, bi morali čim prej ustanoviti samoupravno interesno skupnost za kmetijstvo, v kateri bi z denarjem sodelovali seveda tudi prodajalci, predelovalci in potrošni-

ki kmetijskih produktov. Da bi jo kmetijci še kako potrebovali, če bi hoteli uresničiti vse načrte za povečano proizvodnjo

hrane, je več kot očitno, vse bolj pa njeno potrebnost dojemajo tudi vsi drugi našeti.

Z. SEBEK

SODOBNEJŠE ZBIRALNICE

Kmetje v krški občini odajajo mleko v 72 zbiralnicah. Za sedaj je le ena sodobno opremljena, kar se nujno odraža tudi pri kakovosti mleka, zlasti v poletnem času. Letos nameravajo zgraditi deset bazenov do konca junija in pet do izteka leta. Bazene bodo postavili najprej v tistih naseljih, kjer zberejo največje količine. S tem bodo izboljšali kakovost mleka, ker bo pravilno ohlajeno.

O OBRAMBI VSAJ ENKRAT NA LETO

V prihodnje bodo morale družbenopolitične organizacije v krški občini, krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela najmanj enkrat v letu oceniti obrambne priprave in obenem dajati pobude za hitrejšo podružljanje ljudske obrambe. Pri tem se morajo povsod zavedati, da bo imela politična odgovornost za izvajanje obrambnih priprav vedno večje razsežnosti in da bo uresničevanje obrambnih nalog zahtevalo trajno usposabljanje kadrov.

PREVEČ ZEMLJE?

Za krško občino smo zvedeli, da ima neobdelanih še kakih deset odstotkov plodne zemlje. Razen tega za poljedelstvo primerne površine še vedno krčijo z urbanizacijo, z gramoznicami in vedno pogosteje tudi s smetišči. Obe dejstvi pri sedanjih prizadevanjih, da bi povsod pridelali čimveč hrane, nikakor nista razveseljivi, zato bi se ob tem morali najbrž resno zamisliti in tudi kaj ukreniti.

SVEČANO V LESKOVCU — Pred osnovno šolo Milke Kerin se je v soboto, 16. aprila, zbralo nekaj sto pionirjev, drugih občanov in gostov iz sosednjih občin, kjer so navdse slovesno pričakali zvezno Titovo štafeto in prisostvovali otvoritvi nove športne dvorane. (Foto: J. Teppey)

SVEČANO V LESKOVCU — Pred osnovno šolo Milke Kerin se je v soboto, 16. aprila, zbralo nekaj sto pionirjev, drugih občanov in gostov iz sosednjih občin, kjer so navdse slovesno pričakali zvezno Titovo štafeto in prisostvovali otvoritvi nove športne dvorane. (Foto: J. Teppey)

Krške novice

SE MENCINGER — Po tem, ko je Valvasorjeva knjižnica in čitalnica v marcu pripravila predstavitev del književnic in publicistik, ki so kdaj živele v Krškem, so drugo prireditve v jubilejnem programu mestne 500-letnice posvetili literarnemu delu Janeza Mencingerja, ki je umrl v Krškem pred 65 leti. Izbor njegovih del sta minuli petek predstavila Marija Učakar in Bojan Umek, v programu literarnega večera pa so nastopili še gojenci domače glasbene šole.

KMALU BOLJE? — Delegati občinske skupščine so na eni izmed sej imeli precej pripomb o urejenosti trgovske mreže, predvsem glede preskrbe s sadjem in zelenjavo. To vprašanje naj bi rešili z načrtovano gradnjo nove tržnice v delu Krškega na levem savskem bregu, trgovsko podjetje „Preskrba“ pa je v srednje-ročni program vključilo nekaj večjih novosti: blagovnico v Krškem, trgovino v Leskovcu, na Sutni, Senovem in v Brestanici.

ZA VEČJI RED — Zveza posavskih lovskih druženj je pred dnevi zaključila poseben tečaj, ki ga je obiskovalo 27 kandidatov za lovske obiskovalce. Med njimi so bili seveda tudi člani zelene bratovščine iz krške občine, ki so poltretji mesec poslušali strokovna predavanja, za katera je kader zagotovila republiška Lovska zveza.

KJER SO SMETI, SO PODGANE — Pri ureditvi naselij so občani še vedno premalo pazljivi. Ne zavedajo se, da s kršenjem higienskih predpisov škodujejo sami sebi. To velja predvsem za odlaganje smeti in drugih odpadkov ob tekočih vodah in pogosto na območjih zaščitene podtalnice. Divja smetišča so leglo podtalnice. Divja smetišča so leglo podtalnice. Divja smetišča so leglo podtalnice. Divja smetišča so leglo podtalnice.

KRŠENE PRAVICE

V zadnjem letu so se v krški občini razširila kaznivá dejanja s področja gospodarskega kriminala in samouprave. Postaja milice v Krškem je ugotovila zlasti veliko prekrškov pri obrtnikih iz drugih republik, ki imajo kooperacijske odnose s podjetji na območju krške občine. To velja predvsem za kooperante podjetja Pionir — tožd Krško. Pri teh kooperantih so odkrili med drugim primerke grobega izkoriščanja delavcev, kršitve pravice iz socialnega zavarovanja, neplačevanje osebnih dohodkov, prekoračevanje dovoljenega števila zaposlenih in podobno.

MLADINI V LETU JUBILEJEV

Nova športna dvorana, ki so jo v soboto, 16. aprila, odprli pri osnovni šoli Milke Kerin v Leskovcu, je veljala 6,5 milijona dinarjev, zunanja igrišča pa 2,3 milijona dinarjev. V kratkem bodo ob dvorani dokončali tudi plavalni bazen. V športni dvorani so gostje prisostvovali nastopu učencev in si ogledali dve tekmi. Prireditve v tem prostornem objektu si bo vsakič lahko ogledalo po 700 obiskovalcev. Dvorana in igrišča pa niso namenjena le mlademu rodu, ampak tudi starejšim generacijam v krajevni skupnosti in občini.

POMANJKLJIVE OZNAKE

Lani je bilo veliko prometnih nesreč v mesejih krške občine, predvsem pa v občinskem središču. Vozniki so premalo pazljivi, delno krivdo pa pripisujejo prometni strokovnjaki tudi pomanjkljivi prometni signalizaciji. Zaradi tega so pogosto ogroženi pešci, ker v večini primerov pred prehodi za pešce ni znakov, ki bi voznike opozarjali na večjo pazljivost.

Priznanja OF in srebrni znaki

Na svečani seji družbenopolitičnih organizacij, ki je bila 15. aprila v Brežicah, so podelili občinska priznanja Osvobodilne fronte. Prejeli so jih Posavski muzej Brežice in sedem posameznikov: Ivan Germovšek, Franc Glogovšek, Mirko Gregorič, Jože Zorčič, Danilo Blanuša, Jože Kovačič in Janez Dejak.

Na svečanosti v počastitev 40-letnice ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije in Titovega prihoda na čelo te revolucionarne organizacije so nato podelili srebrne znake sindikatov 1977. Za uspešno delo so s srebrom odlikovali konferenco osnovne sindikalne organizacije v Tehničnem remontnem zavodu v Bregani, osnovno organizacijo sindikata v Posavju Brežice — tožd trgovina na malo, ter osnovno organizacijo sindikata osnovne šole bratov Ribarjev v Brežicah. Z dolgoletnim poštvovalnim delom v sindikalnih vrstah so si prislužili srebro tudi tile posamezniki:

Franc Hotko, Vera Požar, Gvido Kostevc, Alojz Krušec, Jože Žabkar, Viktor Kostevc, Josip Meglič, Drago Novoselec, Franciška Kranjc, Marija Knez, Ivan Bogovič in Jože Deržič.

Za tridesetletnico članstva in dela v Zvezi komunistov pa so na svečani seji prejeli priznanja: Mirko Kambič, Janez Dejak, Ivan Gričar, Ciril Rupert, Karl Godler, Milan Rožac, Stane Meglen, Mira Pečnik, Andrej Stermečki, Rudi Bukošek, Nikola Marinkovič, Minka Mišič, Silva Kljajčič, Jože Željko, Stanoje Ilič, Martin Zupančič, Ivanka Pečnik in Angela Škalcer.

932 MLADIH TEKMOVALO

V tekmovalce za znak slovenskih partizanskih enot so se lani vključili vsi pionirski odredi brežiške občine. Obiskali so tri kraje s partizanskimi obeležji, Silovec, Dobravo in letališče v Cerkljah. Za tekmovalce so se prijavilo 932 pionirjev in vsi ti so osvojili bronasto značko slovenskih partizanskih enot ter si pridobili pogoje za naslednje tekmovalce, ki jim obeta srebrno značko.

POČASTITEV JUBILEJEV ZK — Gostje na svečani seji družbenopolitičnih organizacij 15. aprila v Brežicah. Udeleženci so v drugem delu prisluhnili impresivni pesmi Slovenskega okteta, čigar nastop je dal prireditvi pečat enkratnega umetniškega doživljanja.

Številke nam ne prizanašajo

Statistika je neprizanesljiva, saj govorica števil ne pozna olesav, če so podatki zanesljivi. Številke nas tudi prisilijo, da ostajamo na realnih tleh, da ne delamo načrtov v oblakih, pri tem pa vseeno ne izgubljam optimizma.

Čas je težko dohitevati in celo prehitevati. Tako je na primer brežiška občina zdaj na 46. mestu med šestdesetimi slovenskimi občinami. Tam se vrtili že vrsto let, kljub temu da so bili cilji v dolgoročnem razvojnem konceptu Posavja zahtevnejši. Ne bo jih mogoče tako hitro uresničiti, kot je bilo to sprva zamišljeno, zato so vse tri občine sklenile načrt dopolniti s srednjeročnimi programi.

Zdaj, ko so znani rezultati lanskega gospodarjenja, menimo, da občina Brežice ne bo bistveno spremenila položaja, ki ga zavzema na slovenski lestvici. Delovne organizacije so tudi pri planiranju zelo previdne in včasih kar preveč skromne.

Preteklo leto je bilo kritično tudi zaradi nenormalnega povečanja zakonskih obveznosti (48 odst.) in pogodbenih obveznosti (25 odst.). Ob tem so se še osebni dohodki povečali za 25 odst. in tako se je to moralo poznati pri naložbah v razširjeno reprodukcijo

Število zaposlenih v gospodarstvu se je od predlanskega do lanskega decembra povečalo za 4,2 odst., v gospodarstvu pa samo za 1,5 odst., saj so na primer v Tovarni avtomobilskih prikolic IMV celo zmanjšali število delavcev.

Ob tem velja pripomniti, da je bila investicijska dejavnost lani v občini zelo skromna, kar pomeni, da je bilo malo naložb v moderno tehnologijo, ki utira pot večji produktivnosti in hitrejšemu razvoju. Gospodarske naložbe so dosegle 115 milijonov dinarjev ali za devet odstotkov manj kot leto poprej. Povečale so se le investicije v promet in obrti, več kot polovico vseh investicij predstavlja tudi letos gradnja tovarne silikatne opeke, ki bo v kratkem dokončana. Pomembnejše naložbe smo lani zasledili pri PPV v Dobovi, pri Prevozu v Brežicah, pri Kovinoplastu na Jesenicah, pri Dekorlesu in pri Livarstvu v Dobovi.

J. T.

ZA ENAKOST PRI SOLIDARNOSTI

V republiki predvidevajo izpad solidarnostnih sredstev za potrebe male šole, podaljšanega bivanja učencev in celodnevne šole. Ko so to informacijo posredovali svetu posavskih občin na zadnji seji, so člani sklenili predlagati delegatom posavskih občin, naj v skupščini republiške skupnosti za izobraževanje glasujejo le za tako obliko solidarnosti, ki bo omogočila vsem slovenskim otrokom enake možnosti za šolanje.

KRI ZA SOČLOVEKA — Pozivu Rdečega križa se je 14. in 15. aprila odzvalo nad 400 občanov in delovnih kolektivov in krajevnih skupnosti v brežiški občini. (Foto: J. Teppey)

Novo v Brežicah

SKRIPAJOČI ODER — Za nastope kvalitetnejših kulturnih skupin oder v brežiškem Prosvetnem domu že dolgo ni primeren. Tak kot je, pa, ne ustreza zahtevnejšim uprizoritvam, pa tudi ne množičnim nastopom pevcev ali plesnih skupin. Za ureditev odra v Brežicah se zlasti zavzema Zveza kulturnih organizacij brežiške občine, ki je to javno področje in se zavzela tudi za graditev večnamenskega prostora v Pišecah. Z ureditvijo takih objektov bodo imeli tudi amaterske skupine boljše možnosti za svoje delo.

PREMALO SODNIKOV — Na občinskih sodišču so predvidena le tri sodniška delovna mesta. Trenutno delajo trije sodniki, lani pa je bila zasedba izredno pomanjkljiva, saj je v prvi polovici leta delala samo ena sodnica. Tudi ob sedanjih zasedbi sodniki ne bodo kos obsežnemu delu. Čeravno zdaj zadeve pospešeno rešujejo, lani je sodišče izreklo 90 obsodilnih, 11 oprostilnih in 11 za-

vrnilnih sodb. Zaporno kazen je pri obsodbah izreklo v 49 primerih, denarno pa v 41 zadevah.

MLADI PLANINCI — Petnajst pionirjev planincev iz brežiške občine si je lani pridobilo bronasti znak „pionir-planince“, osem pa jih je izpolnilo pogoje za srebrni znak. Pionirji planinci so lani sodelovali na enajstih izletih po Sloveniji, na pohodu po poteh Kozjanskega odreda in pohodu ob žici okupirane Ljubljane, na planinskem taboru v Kamniški Bistrici in na orientacijskih tekmovanjih.

DIVJE GRAMOZNICE — Gozdarska, vodnogospodarska in rudarska inspekcija bodo letos na predlog javnega tožilstva poostrele nadzor nad gramoznicami in ukrepale proti vsem tistim, ki odpirajo gramoznice in peskokope brez dovoljenja. S tem namreč marsikje povečujejo nevarnost za okužbo talne vode.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Sevniški val še ne seže do vseh

Dosti govora o tem, kako izboljšati opremo sevniškega radia, a malo storjenega

Lokalna radijska postaja Sevnica ima skoraj še isto opremo kot ob ustanovitvi leta 1965. Lani je morala zaradi okvar sedemkrat prenehati z oddajanjem. Koordinacijski odbor za obveščanje pri občinski konferenci SZDL je o teh vprašanjih že večkrat razpravljala, a brez posebnega uspeha. Pred nedavnim je to vprašanje prišlo tudi na sejo predsedstva občinske konference SZDL.

Sevniški radio je v času svojega obstoja v mnogočem izboljšal obveščanje občanov. Oddaja trikrat na teden. Šibek oddajnik z improvizirano anteno z enega grajskega stolpa na drugega pa je slišen le na dokaj ozkem območju. Predvsem v krajevnih skupnostih Krmelj in Sentjanž oddaj sploh ne morejo poslušati.

Razvojni načrti sevniškega radia omenjajo več možnih rešitev. Predvsem je vabljiv prehod na ultrakratkovalovno območje. Odpadle bi sive lise, kjer sprejem ni mogoč. Vse več ljudi tudi že premore takšne sprejemnike. Delavci radia tudi opozarjajo na nujnost izboljšav v študijski

SPORTNIKI V POČASTITEV JUBILEJEV

Tudi telesnokulturni delavci v Sevnici se vključujejo s svojimi dejavnostmi v počastitev visokih jubilejev naše partije in predsednika Tita. Tako so na Hrastih nad Sevnico v soboto, 2. aprila, izvedli spomladanski kros, ki se ga je udeležilo nad 70 udeležencev različnih starosti. Med pionirkami je zmagala Hedvika Cesar iz sevniške osnovne šole, ekipno pa je bila najuspešnejša osnovna šola Krmelj. Med pionirji je zmagal Jože Plazar iz Boštanj, ekipno pa ravno tako šola iz Krmelja. Med mladinkami je ekipna zmaga pripadla Poklicni oblačilni šoli, med posameznicami pa Martini Zavri. Med mladinci je zmagal Franc Vilčnik z OS Blanca, ekipno pa mladinska organizacija z Blance. Med člani so najboljšo pripravljenost pokazali delavci sevniške postaje milice. Med posamezniki do 30 let je zmagal Alojz Zabašek, med člani nad 30 let pa Tone Uranjek. Pri članicah je bila najhitrejša ekipa Jutranjke, ravno tako med posameznicami, kjer se je najbolje odrezala Darinka Marin.

tehniki. Razen malo boljšega reporterskega magnetofona je vse iztrošeno in v glavnem tudi že zastarelo.

Nekatere osnovne organizacije ZK, npr. Sevnica II, so vprašanje razvoja lokalne radijske postaje že obravnavale. Predsedstvo občinske

BOŠTANJSKI FANTJE NAVDUŠILI

Sobotni koncert okteta Boštanski fantje v Lutrovski kleti na sevniškem gradu je bil doživljaj za številne gledalce, ki so do zadnjega kotička napolnili to izredno akustično dvorano. Oktetov mentor prof. Kunej iz Celja je po koncertu pohvalil napredek zboru. Kot strokovnjak je sicer opozoril na manjše pomanjkljivosti, ki jih bodo pevci v svojem razvoju prav gotovo odpravili. Hkrati prisojta oktetu še obetaven vzpon. Laskavo priznanje za pevce je tudi obljuba prof. Kuneja, da jim je pripravljen pomagati tudi vnaprej. Občinstvo ni skoparilo z aplavzom ob vezni besedi dramskega umetnika Janeza Rohačka.

Komunalna še vedno na uzdi?

Lahko Sevnica ostane brez vode?

Sevniško Komunalno stanovanjsko podjetje je pričelo obnavljati vodovodno omrežje že leta 1973. Dela so bila razdeljena na devet etap. Izvedene so šele štiri, preostane jih torej še več kot polovico. Prvotni predračun je znašal 1,8 milijona dinarjev, sedaj velja že tri milijone.

Cene gredo svojo pot. Napeljava novega vodovoda izpod Lisce, predvidena leta 1973, bi stala tedaj 4,8 milijona dinarjev, po sedanjih cenah pa bi bilo treba odšteti že kar 100

konferenci SZDL predlaga razširitev koordinacijskega odbora za obveščanje, da bi bil le-ta dovolj močan za korenitejšo rešitve. Do 30. junija naj bi bil nared program o možnostih razvoja sevniškega radia. Rešiti je treba tudi vprašanje sprotnega financiranja, kajti računi se niso izšli lani niti se ne bodo letos, če bo šlo vse po starem. Ob primerjavi podatkov, koliko zbere postaja od ekonomske propagande v primerjavi z drugimi, je očitno, da bi sevniški radio lahko koreniteje podprlo tudi gospodarstvo. Zaplete se spet pri preveč omejeni slišnosti — znanem začaranem krogu.

A. ŽELEZNIK

USPEL OBRAMBNI DAN

V soboto so na Poklicni oblačilni šoli v Sevnici uspešno izvedli obrambni dan. O partizanskem bojevanju je učenkam spregovoril borec in sekretar občinske konference SZDL Slavko Štrukelj. Zatem so učenke krenile še v pohodu na Lisco, kjer so se pridružile ostalim udeležencem ob sprejemu zvezne Titove štafete.

TOPEL SPREJEM — Okrog 1.000 Mirenčanov je v soboto pozdravilo zvezno Titovo štafeto s pozdravi tovarišu Titu za 85. rojstni dan. Nosilec štafete na slavnostni prostor je bil delavec v Dani in nogometaša Miran Ajdišek (v sredini).

Športu mesto tudi na vasi

Pri telesnokulturni skupnosti v Trebnjem — seja skupščine je bila zadnji torek — štejejo minulo leto v marsičem za prelomno.

V minulem letu so si zastavili višje cilje glede množičnosti. Predvidevanja so izpolnila šolska športna društva z aktivnostjo v celi vrsti športov. To je dobra osnova za nadaljnje delo. Med najbolj množične akcije v minulem letu štejejo kolesarjenje ob občinskem prazniku (157 udeležencev); podobne akcije pri mirenškem Partizanu se je udeležilo 107 članov. Razveseljivo je, da se v nekatere športne vrste vse bolj vključujejo tudi po krajevnih skupnostih v manjših krajih. Tako mladi nogometaši na Čatežu ponavadi prirejajo turnirje v malem nogometu. Na lanskem je sodelovalo sedem moštev. Glede množičnosti prednjačijo v Velikem Gabru. Iz te krajevne skupnosti je lani sodelovalo na po-

hodu ob žici okupirane Ljubljane nad 200 ljudi.

Vrednost programov občinske telesnokulturne skupnosti do 1980. leta znaša 5.778.000 dinarjev (po predlanskih cenah). Za prihodnje leto imajo v načrtu gradnjo športnega objekta v Šentrupertu (v velikosti 20 x 40 metrov), telovadnico pa naj bi gradili leta 1979. Telovadnica v Velikem Gabru bi prišla na vrsto leta 1978. Telesnokulturna skupnost bo pri obeh naložbah sodelovala s 120.000 dinarji. Ob koncu tega planskega obdobja, leta 1980, si lahko obetajo sodobnejše nogometno igrišče mirenške nogometaši. Da bo vse zgrajeno po načrtu, se bodo morale vključiti v financiranje krajevne skupnosti, delovne organiza-

cije, druge samoupravne interesne skupnosti, ravno tako bo treba vključiti sredstva, zbrana s samopri-spevkom.

A. ŽELEZNIK

„PRESEŽKI“ ZA LETOS

Ne, ker ne bi bili rabili denarja, temveč zaradi dogovorjene politike financiranja samoupravnih interesnih skupnosti s strani gospodarstva, morajo pri občinski telesnokulturni skupnosti v Trebnjem vnesti v letošnji finančni načrt lanskih 140.806,65 dinarjev. To naj bi bil tako imenovani „presežek“ lani zbranega denarja. Ta vsota se mora upoštevati tudi pri dogovarjanju za višino letošnje stopnje.

TUDI MILAVEC HRANI SPRICEVALO

Člani občinskega odbora ZZZB so ugotovili, da hrani spričevalo o udeležbi na politični šoli okrožnega komiteja KPS iz Novega mesta na Trebeljanskem tudi najstarejši član ZK v trebanjski občini Franc Milavec iz Trebnjega. Milavec ima spravljen tudi Titovo sliko, ki so jo običajno imeli pri sebi borci, s podpisni udeležencev. Med drugim hrani tudi več listin o ustanovitvi narodne zaščite in čekov.

Vodo do 1. maja?

Vaščani Čužnje vasi že tretje leto gradijo vodovod

Čužnja vas je eden od redkih krajev, ki ima vso električno napeljava kablirano. To je že uspeh, povezan z gradnjo vodovoda, čeprav po skoraj treh letih gradnje tekoče vode še vedno nimajo.

„Vaščani so spravili skupaj 280.000 dinarjev, lastniki vikendov so prispevali po pet tisočakov, ostali pa od 10.000 do 12.000 dinarjev,“ pove duša te velike akcije za ta kraj Lado Kotnik. To je velik prispevek za domačije v trebeljanskih hribih. Vse skupaj še vedno ni dovolj, računajo še na pomoč krajevne skupnosti in komunalnega sklada.

V glavnem so preostala še nekatera zaključna dela. Narediti je treba priključke in druge drobnjarije. Vaščani se zavedajo, da so daleč v hribih, zato so vgradili v vodovodno omrežje pet hidrantov. Voda, če je ob morebitnem požaru takoj pri roki, je veliko vredna.

Lado Kotnik se kot dosti ljudi iz teh krajev vozi na delo. Kot marsikje je tudi tod zmrzal prizadela vinograde in sadovnjake. Upajo, da bo vsaj zaključ-

nim delom pri vodovodu vreme naklonjeno. Želijo, da bi za 1. maj slednjič le pritekla voda iz pip.

A. Ž.

S ČOLNOM POD KOZOLEC? — Takole in še bolj si utre pot mirenska voda pod Redenškov kozolec v Bruni vasi. Redenškovi so prepričani, da vsega tega ne bi bilo, če bi Vodna skupnost očistila strugo Mirne.

Kmetija na vodi

Pri Redenškovih v Bruni vasi imajo domačijo blizu Mirne. Pravzaprav se vije blizu hiše opuščeni rovak struge. Pred dobrima dvema desetletjema je namreč Vodna skupnost Dolenske uredila novo, manj vijugavo strugo.

Vsa ta leta je tod preteklo že mnogo vode. Rast in razni nanosi so storili svoje. Gospodar Franc Redenšek pravi, da se je na nekaterih mestih „nova“ struga že toliko zožila, da bi jo človek lahko brez težav preskočil. Mirna je znana hudourniška rečica. Ze ob malo izdatnejšem dežju se struga napolni. Kadar je padavin več, marsikje prestopi bregove. Pri Redenškovih pride prav do hiše, kot se je primerilo tudi v soboto, 9. aprila. Stroji, deske in vse, kar je pod kozolcem, je bilo v vodi. Pri tej domačiji so svoje čase imeli mlani na vodo, zato so sicer vode vajeni, vendar se jezijo na vodno skupnost, ker se, kot trdijo, ne briga za strugo. Voda zato zastaja bolj, kot bi bilo treba. Da bi se je ubranili vsaj v hiši, so že pred časom dvignili prag, prav tako pod. Odtlej jim vsaj v hišo več ne vdira.

Iz kraja v kraj

SEJMARSKI VIDEZ — Sejmi v Mokronogu vnašajo svoj utrip v samo trško jedro. Živino in vse kar je okrog tega sicer res spravijo na za to predvideni sejmski prostor, ki so ga pred nedavnim tudi na novo posuli, kramarji pa razstavljajo svoje blago tudi na robu ulic. Nekateri tudi kar ob trgovinali, kar očitno potrjuje, da v njih ni mogoče dobiti vsega, zakaj kramarji prav gotovo ne delajo z izgubo.

OGRAJA LE PO IMENU — Na železniškem prelazu v Slovenski vasi, kjer pelje čez cesta za na Dob, že dolgo kilče po strokovni roki mostna ograja, ki bolj lebdijo posebno na eni strani (na sliki). Padec kakšnega nesrečnika bi bil prav gotovo usoden zaradi precejšnje višine že brez vlaka na progi.

TRENERJA NARED — Pri mirenškem Partizanu je začela z delom nova namiznoteniška sekcija, ki jo vodi Tomaž Pavšič in Borut Ogrin. Društvo bo sekcijo registriralo po redni poti, če bo uspešno prestala trimesečni poskusni rok. To pomeni z drugimi besedami, če si bo pridobila dovolj prizadevnih igralcev, s čimer prav gotovo ne bo težav.

V AKCIJI ZA ČISTOCO — Mladinske organizacije v tovarnah in na terenu na Mirni so se že v dnevih pred prihodom zvezne Titove štafete obvezale očistiti kraj navlake in tudi po tej plati prispevati k še bolj slavnostnemu vzdušju. Tudi hišni sveti stanovanjskih blokov so opozorili stanovalce, da očistijo okolico blokov.

TREBANJSKE NOVICE

Sevniški paberki

SPORTNO BODRITI — V odločilni tekmi za obstoj v drugi zvezni rokometni ligi se zvestim navijačem sevniškega moštva v soboto ob 18. uri na igrišču TVD Partizana obeta vsakakor razburljiva tekma. Po predzadnji tekmi, ko so doma odločno porazili Jelovico, v Labinu pa bili preskozi boljši nasprotnik, se tudi tokrat obeta zanimiv rokomet. Odločilno za uspeh je seveda dobra igra moštva samega, dosti pa lahko pripomore športna podpora navijačev.

Objavljeno je, da naj bi v tem delu mesta z dnem, ko bodo pošto preselili v novi del mesta, v starem delu pričela z delom javna telefonska govorilnica. S to rešitvijo krajanji niso zadovoljni kakor tudi ne z odgovori predstavnikov pošte.

ČIM MANJ ZASTOJA — Sevniške komunalce je treba ob dosti pikrih na račun sicer nelahkega dela tudi pohvaliti. Dokaj prometno cesto proti zdravstvenemu domu (obvoz je mogoč tudi drugje) so prekopalavali v nedeljo, ko cesta ni toliko obremenjena. Dela so se sicer zavlekla še v ponedeljek, zastoj pa je vsakakor manjši, kot če bi z vsem skupaj začeli npr. sredi tedna. Na tem kraju bodo poskrbeli za vodovod.

TOLAZILNA NAGRADA — Predzadnji ponedeljek je bil v občinski sejni sobi dobro obiskan shod bor SZDL v starem delu mesta. Občane moti nazadovanje tega dela mesta, predvsem pa preselitev pošte.

RIBEZA NE BO?

Pri sevniškem Kmetijskem kombinatu ugotavljajo, da je usoda letošnjega pridelka črne ribeza pri kooperantih v glavnem zapečateni zaradi ponavljajočih se zmrzali. Ob koncu tedna je tudi nasade jabolk na Čanju že četrtič zapored prizadela slana. Za jabolka je bilo to bolj usodno, kot zmrzal konec marca, ker takrat še niso toliko odgnale. Ribez proti zmrzali ni bil zavarovan, medtem ko so nasadi jablan zavarovani. Škoda še ni ocenjena.

PO POLŽJE

Delegacije kmetov kooperantov je na seji občinske skupščine posredovali Posavskemu veterinarskemu zavodu 12. januarja, odgovor pa so meseci zastavila delegatsko vprašanje o možnostih razširitve osemenjevalne proge Zavratec — Bučka. Iz skupščinske pisarne so vprašanje posredovali. Posavskemu veterinarskemu zavodu 12. januarja, odgovor pa so veterinarji odposlali šele 17. marca. Sam odgovor ni obetaven, ker menijo, da bodo uspešno razširiti osemenjevalno proggo šele do jeseni!

SEVNIŠKI VESTNIK

Deset ur strokovnega varstva

V treh vrtcih v občini je 270 otrok — Prostora je še več, manjka pa vzgojiteljic, zato tudi še ni potujočih vrtcev

„V Črnomlju in Semiču je vprašanje otroškega varstva v vzgojno-varstvenih ustanovah dobro urejeno tudi za nekaj let naprej, to pa nikakor ne velja za celotno občino,“ je povedala ravnateljica VVZ Črnomelj Zora Prhne.

V vseh treh enotah VVZ Črnomelj, se pravi v vrtcih na Čardaku, v Loki in v Semiču je trenutno 270 otrok; skupaj je v treh vrtcih šest oddelkov jasli. Vsi trije vrtci so tako rekoč novi, saj je najstarejši tisti na Čardaku, ki je odprt peto leto, v Semiču so ga odprli lani jeseni, v Loki pa za letošnji občinski praznik.

„Medtem ko sta vrtca na Čardaku in v Semiču polno zasedena, je v Loki le 52 otrok, kapaciteta vrtca pa je 140 otrok; štirje oddelki se ne delajo, edini razlog pa je pomanjkanje vzgojiteljic,“ je pojasnila ravnateljica. Potrebno bi bilo najmanj štiri vzgojiteljice, letos pa bo šlo končale le ena študentka. Računajo, da bo kadrovski problem rešen v 1979. Sedaj je iz občine 27 štipen-

distk: vzgojiteljic, medicinskih sester in varuhinj, ki naj bi šolanje končale do 1981. „Vprašanje kadrov je tesno povezano s stanovanjskim vprašanjem,“ pravi Prhnetova. „VVZ ima le dve enosobni stanovanji, potreba pa je veliko večja, saj je v našem kolektivu zaposlenih 37 ljudi.“ Od teh je 6 vzgojiteljic, 6 medicinskih sester, 11 varuhinj (nekaj tudi za določen čas), ostalo pa so kuharice, snazilke, perice itd.

Vrtec je odprt skoraj 10 ur na dan — od 5.10 do 15. ure — delovna obveznost vzgojiteljice pa je pet ur, zato je potreba po tem kadru še toliko večja.

Za rešitev varstva predšolskih otrok v krajevnih središčih se v občini že dalj časa pogovarjajo o tako imenovanih potujočih vrtcih. Vsaka KS bi morala imeti za to na razpolago prostor, kamor bi ob določenih dnevih prihajale vzgojiteljice in varuške iz centralne ustanove. Že za letošnje leto je bil za to pri skupnosti otroškega varstva zagotovljen denar, vendar lepe zamisli niso mogli uresničiti zaradi pomanjkanja kadra.

A. BARTELJ

Iz ljubezni do človeka

Čeprav je Anton Pavliha, šofer pri Delovni organizaciji za gradbeništvo, obrt in komunalo, prišel med krvodajalce povsem slučajno, je tej humanitarni organizaciji zvest že 27 let.

„Takrat sem bil v Ljubljani in teta, višja medicinska sestra in krvodajalka, me je nekoč povabila s sabo na odvzem krvi. Od takrat sem vsako leto dal kri najmanj dvakrat,“ preprosto, kot da je to samo po sebi umevno, pove Pavliha, ki že 15 let živi v Črnomlju. Njegova prva krvodajalska izkaznica je bila že pred leti izpolnjena in tudi v drugi ni več veliko prostora, kajti Pavliha je do sedaj dal kri že 47-krat. V Beli krajini ga ni, ki bi jo dal večkrat, pa tudi v Sloveniji ni veliko takih. Zračunala sva, da je do sedaj dal 14 litrov in 7 deci te dragocene tekočine, ki rešuje življenja. Za primerjavo: odrasel človek ima okoli 6 litrov krvi.

„Zavedam se vrednosti darovane krvi, kajti to je večkrat lahko tudi vrednost življenja. Jaz sem šofer, z eno nogo tako rekoč vsak dan v nevarnosti, in morda bom tudi jaz kdaj potreboval kri sočloveka. Nikoli pa ne bi dal krvi za denar; tega se ne da plačati z denarjem, krvodajalstvo je lahko samo na prostovoljni osnovi, njen temelj je še čut humanosti.“ Zato ga je še toliko bolj prizadel umazan očišček, da da kri samo zato, da dobi tisto polovico klobase. „To je izjavila neka članica občinskega odbora RK!“ ne more pozabiti.

A. B.

„Dokler bo moja kri dobra, toliko časa bom krvodajalec,“ zatrdi Pavliha, ki ima med drugimi priznanji tudi najvišje republiško za 25-krat darovano kri. Nihče ne dvomi, da bo prihodnje leto dal kri petdesetkrat. Zal pa je pri nas še veliko zdravih ljudi, ki niso še niti enkrat v življenju prišli na odvzem krvi. Opažam tudi, da je med krvodajalci velika večina delavcev, vodstvenih in vodilnih skorajda ni. Ravno ti bi morali dajati zgled,“ meni Pavliha.

A. B.

ČRNOMALJSKI DROBIR

NAJDENI PREDMETI — Kaj vse ljudje izgubijo ali pozabijo, je moč prebrati na oglasni deski na občini. Da izgubljajo denarnice in pozabljajo dežnike, ni nič nenavadnega. Na spisku najdenih predmetov pa sta tudi — bat in cilinder za motorno kolo! Kako se je motorist odpeljal naprej, pa ni jasno. Čudno je tudi, da tisti, ki je vlek transportni voziček, ni opazil, da je izgubil dva kolesa. Poleg tega so na spisku še: zlata verižica, ženska denarnica, motorna zaščitna stikala, plastična torba in nekaj denarja. Lastniki lahko dobijo izgubljene predmete nazaj na občini, v sobi 17.

ZIVINO ZAVAROVATI — Odbor za finance poslej ne bo več predlagal izvršnemu svetu odpis dav-

Zora Prhne: „Da bi lahko odprli še štiri oddelke v novem vrtcu v Loki, potrebujemo najmanj štiri vzgojiteljice.“

V JASLIH — Od 270 otrok, kolikor jih je v črnomaljski občini deležno varstva v vrtcih, jih je 72 v jaslih. V treh vrtcih, dveh v Črnomlju in enemu v Semiču, imajo šest oddelkov jasli, kjer skrbijo za malčke od 6 mesecev do dveh let in pol. Precej jih je, ki prve samostojne korake naredijo prav v jaslih.

Dragovanja vas nared

Odlična mednarodna udeležba na dirki v motokrosu za nagrado Bele krajine — Tudi domačini

AMD Bela krajina bo letos že četrtočrtič priredilo tradicionalno prvomajsko mednarodno dirko v motokrosu v Dragovanji vasi za nagrado Bele krajine v kategoriji 125 cm; v kategoriji 50 cm pa bo dirka štela za republiško prvenstvo.

Do prejšnjega tedna se je prijavilo 11 tujih dirkačev iz Avstrije, Švice in Nemčije, organizatorji pa pričakujejo še nekaj prijav. Najštevilnejše bo avstrijsko zastopstvo; med drugimi bosta prišla tudi večkratni avstrijski prvak Leitgeb ter stari znanec Dragovanje vasi Helmut Goetz, ki je številnim gledalcem ostal v spominu po drznih in atraktivnih vožnjah. Tudi Nemec Manfred Kreutz je znan kot odlični dirkač in srčen borec in je lani za Goetzem zasedel drugo mesto. Švicarji bodo na prog v Dragovanji vasi poslali Kurta Thometa in Ybera Matorina, ki imata za sabo že več mednarodnih uspehov.

Poleg tujih dirkačev se bo pomerilo še 15 jugoslovanskih, ki so za-

sedli boljša mesta v lanskem državnem prvenstvu, med njimi bosta tudi domačina Franc Stefačič in Anton Vlašič.

V dirki za republiško prvenstvo v 50 cm bo štartalo 30 tekmovalcev, prijavljenih pa je precej več; pravico do nastopa si bodo morali priboriti v kvalifikacijah na treningu. Med njimi bo tudi lanski državni prvak Črnomalčan Božo Štukelj; nastop drugega domačina Aljoše Satoska pa še ni gotov — štartal bo le, če bo do takrat dobil nov motor.

Začetek dirke bo v nedeljo, 1. maja, ob 15. uri, uradni trening pa bo dopoldne od 10. do 12. ure.

PRIZNANJA KRVODAJALCEM NA VINICI

Na občnem zboru krajevne organizacije RK Vinica v začetku meseca sta Dušan Bušič in Peter Peteh prejela priznanje za več kot 15-krat darovano kri; sedem krvodajalcev je prejelo priznanje za 10-krat darovano kri, 5-krat in več pa je dalo kri 11 krvodajalcev iz te krajevne organizacije RK, ki šteje okoli 600 članov. Za občni zbor so organizirali avtobusni prevoz iz Špeharjev in s Preloke. Izvolili so nov odbor, potem pa je v polni dvorani osnovne šole psiholog Milan Krajnc predaval o odnosih med starši in otroki.

V POČASTITEV OBLETNIC

Osrednja občinska slovesnost ob 40-letnici ustanovitve KPS, 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in predsednikovi 85-letnici bo v petek, 22. aprila, ob 17. uri v črnomaljskem kulturnem domu. Na programu je slavnostna seja občinske konference ZKS in SZDL, ki se je bodo udeležili tudi predvojni komunisti in prvoborci. Na slavnostni seji bodo tudi podelili letošnja občinska priznanja OF.

PO ASFALTU V KRIZEVSKO VAS — Pred tednom dni so vaščani Krizevske vasi dobili dober kilometer asfalta od republiške ceste, ki pelje čez most preko Kolpe na Hrvaško, do konca vasi. Vaščani so za asfalt zbrali 150 tisočakov, poleg tega pa so veliko dela opravili sami.

Obvoznica - rešitev za Metliko

Obvoznica bo mesto rešila tranzitnega prometa in omogočila gradnjo novega mestnega središča — Končno avtobusna postaja

Te dni bodo pripravljene osnove za predlokačijsko razpravo za obvoznico od Pilda do križišča cest za Črnomelj in Karlovac. Za nadaljnji razvoj Metlike je ta projekt izredno pomemben, kajti ves tranzitni promet bo šel, ko bo cesta zgrajena, po tej obvoznici.

Mestno jedro bo tako rešeno veliko nadloge — magistralne ceste skozi središče mesta, in sedanja bučna cesta bo postala mirna mestna ulica. Na občini upajo, da bodo dela za to obvoznico stekla v drugi polovici leta, financirala pa jih bo republiška skupnost za ceste.

POMEMBEN DEL ZGODOVINE BELE KRAJINE

V okviru praznovanj partijskih obletnic in jubilejev predsednika Tita so v petek v metliškem muzeju odprli razstavo „Predvojno revolucionarno gibanje v Beli krajini“. Zanimiva razstava, ki v sliki in besedi nazorno prikazuje revolucionarno preteklost belokranjskega človeka, bo odprta do 8. maja.

GODBENIKI V NARODNIH NOŠAH

Metliška mestna godba, najbolj delavno društvo v občini, bo dobila nove poletne uniforme iz hodnega platna. Uniforme bodo pravzaprav stilizirana metliška narodna noša. Belokranjsko platno so kupili pri Marici Čvitkovič iz Adlešičev, hlače jim bo naredil Elkoj iz Mozirja, gornji del novomeški Labod, godbeniki bodo nosili tudi značilne klobuke in široke usnjene pasove, čevlje pa bo izdelala tovarna Kraš. Učenke poklicne šole Beti bodo godbenikom uniforme izvezle. Maja bodo nove uniforme naredili in godba bo gotovo povsod, kjer se bo pojavila, posebna atrakcija.

Komu peskokop?

Zbor občanov KS Suhor

Dobra udeležba na zadnjem zboru občanov KS Suhor — bil je v nedeljo, 10. aprila — je znova dokazala, da se ljudje vedno bolj zanimajo za napredek svojega kraja in da so zanj veliko pripravljani sami narediti.

Krajani so poudarili, da je izvedba javnih del, načrtovanih v srednjeročnem programu, v veliki meri odvisna od zavzetosti prebivalcev krajevne skupnosti za vsako akcijo posebej. Za letos imajo suhorski krajani v načrtu posodobitev več cest, obnovu električne napeljave ter zasutje vaskih mlake na Gornjem Suhorju; zadnje delo je vezano na poprejšnjo ureditev kanalizacije v vasi.

Na zboru so sprejeli tudi nove cene za usluge pogrebnega odbora, ki dela tudi za KS Jugorje. Odbor bo moral čim prej nabaviti mrliški furgon, kljub temu pa spreveda od hiše žalosti do pokopališča še ne bodo mogli odpraviti, ker še ni urejenih mrliških vozov. Povišali so tudi grobnino, ki sedaj znaša 300 dinarjev za 10 let.

Govor je bil tudi o peskokopu v Bereči vasi. Krajani si prizadevajo, da bi peskokop prišel v upravljanje KS, ta pa bi ga dajala v izkoriščanje najboljšemu ponudniku. Težnje, da bi peskokop v Bereči vasi izkoristilo TGP, KS pa ne bi imela nič od tega, so ljudje zavrnili, saj tovarnjaki na cesti povzročajo veliko škodo, poleg tega pa so cesto uredili vaščani s svojim delom in denarjem. Peskokop pa bi lahko bil tudi dodaten vir sicer skromnih sredstev krajevne skupnosti.

SLOVESNOSTI V GRADCU

Jutri ob 15. uri bo v prosvetni dvorani v Gradcu v okviru praznovanj 40-letnice ustanovnega kongresa KPS, prihoda tovariša Tita na čelo jugoslovanske partije in predsednikovega 85. rojstnega dne slavnostna seja občinske konference ZKS Metlika. Ob tej priložnosti bo član IK CK ZKS Ludvik Golob novim članom ZK podlil članske izkaznice. V kulturnem programu bo sodeloval pevski zbor „Dušan Jerb“ iz Novega mesta. Posejli bodo na stavbi KZ občinskega spominskega ploščo, posvečeno revolucionarnemu gibanju v Gradcu, sledilo pa bo tovariško srečanje.

Napredek brez počitka

Na vseh koncih asfaltirajo ceste in obnavljajo električno napeljavo — Čistilna naprava poleti

Skoraj bi lahko rekli, da v metliški občini vsak teden opravijo kakšno delo, navedeno v programu javnih del.

Tako so se v začetku tega meseca uresničile dolgoletne želje prebivalcev Božakovega — dobili so kilometer asfalta skozi vas, brž ko bo mogoče, pa bodo asfaltirali še preostali del ceste do Rosalnica, tako da bo Božakovo dobilo sodobno cestno povezavo z občinskim središčem. Obnemem so za Božakovo in Rakovec obnovili električno omrežje in se vaščanom sedaj ne bo treba več pritoževati, da zvečer ne morejo brati ča-

NOVO TELOVADNO ORODJE NA SUHORJU

Konec prejšnjega meseca sta Elanova strokovnjaka v telovadnici suhorske osnovne šole montirala novo telovadno orodje, ki ga je za novo leto šoli podaril Jugotek stilov dedek Mraz. Jugotek stil, pokrovitelj suhorske šole, je prispeval 12.000 dinarjev, matična metliška šola pa 7 tisočakov. Dobava se je malo zavlekla, ker so v Elanu morali orodje posebej prirediti za suhorsko telovadnico. Seveda so te pridobitve najbolj veselili šolarji.

SPREHOD PO METLIKI

PISEC TEH VRSTIC si ne upa navesti imena kraja, ker gre baje za skrivnost, toda nekje v Beli krajini bi morala že pred časom pričeti delovati tiskarna, ki bi dajala kruh nekaj krajanom. Vendar iz te moke ni kruha in kaže, da ga tako kmalu tudi še ne bo. So pa tiskarski stroji, za katere vedo celo vrabci po strehah, koristni, saj od časa do časa odvijajo z njih še uporabne dele in jih odpeljejo v Ljubljano.

NA LETOŠNJI SINJSKI ALKI avgusta meseca bo nastopila tudi Mestna godba metliška. Tako so se dogovorili predstavniki iz Sinja z vodstvom Mestne godbe. Godbeniki se nastopa zelo veselijo, saj bodo združili igranje s prijetnim izletom, ki so si ga brez dvoma zaslužili. Je pa povabilo organizatorjev iz Sinja tudi lepo priznanje našim fantom.

PROSLAVE OB NAJRAZLIČNEJSIH državnih, republiških in občinskih praznikih so bile, so in bodo, vendar se je v preteklosti malo vedelo, kdo je dolžan pripraviti posamezno proslavo in jo ne nazadnje

neustrezno postajališče, tako rekoč na glavni cesti; potniki pa čakajo avtobuse pod vedrim nebom.

Prav tako bo ob obvoznici zrasla nova bencinska črpalnica, ki bo stala blizu servisa Novotehne in gasilskega doma.

Z ureditvijo obvoznice in križišča je povezan tudi začetek gradnje novega središča Metlike, enega pomembnejših gradbenih podvigov v novejši zgodovini tega mesta.

ŠTAFETA V METLIŠKI OBČINI

Včeraj so mladi iz metliške občine na Vahti na Gorjanjcih vzeli štafeto s pozdravi in nagradami željami tovarišu Titu za praznik od novomeških mladincev. Metliki so štafeti privedli slovesno sprejem. Metličani so štafeto privedli v Gradcu predali mladim iz metliške občine.

tudi plačati. Koordinacijski odbor za proslave je naredil zmedo, ki in v bodoče sprenevanje ne bo več možno. Bil je že čas.

PREDSTAVNIKI ČRNOMALJSKE IN METLIŠKE OBČINE so dalj časa napenjajo z vprašanjem, kaj dobiti primerne prostore za njevanje arhivskih dokumentov. Končno je prevladala inačica, ki tova je že deset let nalašč stala v Draščih. Preureditvena delo la v veljavo predvidoma 200.000 narjev, če ne bo kdo našel tujih odločitvi kaj pametnejšega.

PO REPUBLIŠKI MERILIH je moral imeti občinska knjižnica sed tisoč knjig, pa jih je na naših polih kvečjemu tri tisoč šeststo, od teh jih je najmanj tisoč naših, da so godne za odpis. Izvršni odbor kulturne skupnosti je za to pripovedovalni organizaciji, obrtnikom, delovnim organizacijam, obrtnikom, posameznikom, mi pa smo pripravili, da denar, dan za znanost, bil vržen v stran.

metliški tednik

Naravno in ljudi dušijo smeti

Smeti pa so tudi surovine, ki jih ne izkoriščamo, ampak z njimi uničujemo okolje in sebe — Nekaj predlogov za čistejšo okolje

SIS za komunalno in cestno dejavnost občine Kočevje je pripravila predlog o odvozu smeti in industrijskih odpadkov za letos. Občinska skupščina je že leta 1973 sprejela odlok o odlaganju smeti in odpadkov na območju mesta in območjih krajevnih skupnosti.

Po zadnjih podatkih je poskrbljeno za redno odvoz smeti iz območja Kočevja, Rudnika in Livolda. Vendar je kljub temu tudi na teh območjih še veliko divjih smetišč, ki jih je v ostalih krajevnih skupnostih.

Tudi KS Rudnik-Salka vas je že sprejela sklepe o odvozu smeti iz vasi Željne, Salka vas, Klinja vas in Črnelj. Po predlogu SIS pa naj bi odvoz smeti na javno odlagališče (pri Mozlju) uredili še za območje KS Stara cerkev in Dolga vas.

Reko, gozdovi in travniki so vedno bolj onesnaženi oziroma smetni. Nekateri KS (npr. Osilnica) so že

uvidele, da morajo odločneje ukrepati, in so določile kraje, kjer morajo občani obvezno odlagati smeti. Prav bi bilo, da bi odločneje vztrajali pri spoštovanju tega odloka in onesnaževalce okolja tudi kaznovali. Tiste KS, ki še niso določile krajev za odlaganje smeti za posamezna naselja, pa naj bi to čimprej storile. Občina ali KS naj bi pri teh prizadevanjih za čisto okolje sodelovale s sosednjimi občinami (oziroma KS v njih), da bi tudi te sprejele podobne odloke. Kolpa na primer ne bo čista, če bodo metali vanjo smeti in odpadke s katerega koli brega, naj bo to s slovenskega ali hrvaškega.

Tudi tistih nekaj deset ribičev ne bo moglo očistiti odpadkov, ki jih zmečejo v vodo vsi občani.

V predlogu programa SIS za letos so predvideli še nekatere druge ukrepe, ki naj bi prispevali k lepšemu okolju. Tako nameravajo v gosteje naseljenih območjih mesta namesto smetnjakov postaviti kovinske zabojnike (kontejnerje) za odlaganje odpadkov. Nekajkrat na leto nameravajo organizirati odvoz večjih kosov, ki ne gredo v smetnjake. Podjetje Dinos naj bi po mestu razpostavilo nekaj kontejnerjev za odlaganje steklenic oziroma steklenih odpadkov sploh. Krajevne skupnosti naj odpravijo divja smetišča. Inšpekcijske službe naj v primerih onesnaževanja okolja strožje ukrepajo. Delovni čas na javnem smetišču pri Mozlju pa naj bo tak, da bo tu vsaj enkrat na teden možno odlagati smeti tudi popoldne.

J. PRIMC

NI PROMETNA NESRECA — Tole fotografijo smo pred kratkim pomenili v neki vrtači pri Strugah, pred katero je tabla z napisom „Odlaganje smeti prepovedano“. Tam notri pa so avtomobili, vozovi, štedilniki, samokolnice, sodi, vedra, bicikli, kotli in drugo, kar so ljudje odvrli. (Foto: Primc)

Letos v Kočevju prvi semafor

Za posodobitev prometa skoraj 4 milijone dinarjev

O posodobitvi in urejevanju mestnih cest in ulic je razpravljala zadnja seja izvršnega sveta krajevnih skupnosti Kočevja. Odlučeno se je tudi, da bo delo za najugodnejšem ponudniku, Komunali Kočevje, ki bo predvidena dela opravila za 3.953.284 din.

Od tega zneska odpade na ureditev ulic v posameznih okoljih mesta 2.553.284 din. Ostalih 1.400.000 din bo veljala posodobitev dela rešitve cest, ki vodi skozi mesto, na glavni prometni signalizaciji. Denar za ta dela je zagotovljen iz sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča, sredstev za finančno pomoč potreb dejavnosti KS, sredstev komunalne skupnosti Kočevja.

Dela se bodo začela predvidoma na mesec ali v začetku prihodnjega leta. Dokončana bodo najkasneje do oktobra letos.

J. P.

Drobne iz Kočevja

KOVANCE ČAKAJO — Zbiralci kovancev (numizmatiki) in jubilejnih kovancev letos nestrno pričnejo napovedane jubilejne zlatne predmete za 85-letnico rojstva predsednika Tita. Zbiratelj je v Kočevju veliko in vsi bi radi nabavili jubilejne kovance, ne vedo pa,

— Zakaj se pa tako svetiš pod svetlobo?

— Ker kaže, da sem se obrisal dal v popravilo zlatarju na zboru odposlancev, ki je bil izginil iz Kočevja.

KOČEVJSKE NOVICE

1977 (1447) ★★ - 21. aprila 1977

KJE JE ZLATO?

„Tovariš novinar, svetujte mi, kam naj se obrnem za pomoč. Zlatarju, ki je delal v Kočevju na Trgu svobode, sem dal v popravilo dve verižici, zdaj pa niman ne verizic in tudi zlatarja ne najdem več v Kočevju,“ me je pred kratkim vprašal na ulici neznanec.

Na postaji milice v Kočevju smo zvedeli, da se je tudi pri njih oglasilo že več občanov, ki ne vedo, kako bi prišli do svojih zlatarskih izdelkov, ki so jih zaupali zlatarju Zvonetu Čuju. Prepričani so, da je takih občanov, ki so zlatarju zaupali, nato pa zlatnine niso dobili vrnjene, še več. Oškodovanci naj se zglase na postaji milice ali pri javnem tožilstvu. Če bo utemeljen sum, da si je hotel zlatar prilaistiti zlatnino strank, oziroma da ni posloval po predpisih, bodo uvedli proti njemu kazenski postopek.

J. P.

Iz KS Struge

AVTOBUS IZ STRUG — Z občinskimi središčem, se pravi s Kočevjem, imajo struge avtobusno zvezo le 3-krat na teden. Občutno boljše so zveze z Ljubljano, kamor pelje vsak dan 7 rednih avtobusov in en delavski. V Ljubljano, Dobropolje in drugam se vozi na delo vsak dan okoli 200 Stružancev.

DELO BI RADI DOMA — Stružanci pravijo, da najbolj potrebujejo asfaltirane ceste v vse smeri, novo ambulanto in seveda obrat ali, kakor pravijo oni, tovarno. Okoli 200 ljudi vstaja vsako jutro zgodaj (okoli 4 ure) in se vrača zvečer (okoli 19 ure). Vse to je za ljudi pravo mučenje. Vsi zagotavljajo, da bi raje delali v obratu doma, pa čeprav bi precej manj zaslužili.

MEDVED JE PADEL — Lovec Jule Gregorič iz Lipe, član lovske družine Struge, je 5. marca na Tržiščem uplenil 120 kg težko medvedko. Zanimivo je, da je čakal lisico, uplenil pa medvedko.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Na območju matičnega urada Kočevje se je v marcu rodil en deček, poročilo pa 11 parov. Umrli so: Julijana Malešič, invalidska upokojenka iz Kolenče vasi 9, stara 73 let; Matija Ferkulj, kmet iz Kolenče vasi 4, star 86 let; Marija Jurejčič, gospodinja iz Kočevja, Podgorska 4, stara 48 let; Anton Strle, upokojenec iz Željne 28, star 95 let; Franciška Božič, družinska upokojenka iz Kočevja, Tesarska 5/B, stara 70 let, in Jera Hočevar, družinska upokojenka iz Kolenče vasi 2, stara 96 let.

OSILNICA: MLADINA NAJ DELA POVSOD

Na nedavnem sestanku osnovne organizacije ZSM Osilnica v kočevski občini so ugotovili, da so mladi prizadevali delati predvsem na športnem področju. Organizirali so izlet v Kumrovec, ki so se ga udeležili tudi starejši občani. Izlet je lepo uspel. Največja ovira, da delo mladih ni uspešnejše, je, da je večina mladih v šolah, oziroma zaposlenih izven Osilnice. Zato se težko sestajajo. Mlada dekleta, ki so zaposlena v obranu Tekstilane, so vključena v OO ZSM. To pa ne bi smela biti ovira, da ne bi aktivno delale tudi v krajevni skupnosti. Statut ZSM pravi, da mora mladina aktivno delovati tam, kjer dela, oziroma se šola, in kjer živi.

T. P.

STANOVANJSKO-POSLOVNA STAVBA — Za letošnji krajevni praznik 31. julij bodo v Loškem potoku predvidoma odprli novo stanovanjsko-poslovno stavbo. Njena gradnja napreduje po načrtu. (Foto: M. Glavonjič)

Otvoritev za praznik

Asfalt, stanovanjsko-poslovna stavba, začetek gradnje vodovoda

V krajevni skupnosti Loški potok so občani veliko uredili zato, ker so se zanesli predvsem na svoje moči. Največ uspeha so imeli na komunalnem področju, ki mu bodo tudi letos posvetili glavno pozornost.

Predsednik sveta KS Alojz Lavrič nam je povedal:

„Eden največjih naših uspehov bo, ko bomo za letošnji krajevni praznik 31. julij odprli stanovanjsko-poslovno zgradbo, ki jo gradimo z združenimi sredstvi. Vsa dela bodo veljala 6.370.000 din. Investitorji so PTT Ljubljana, stanovanjska skupnost Ribnica, Ljubljanska banka, KS Loški potok, Inles in obrat BPT. Nekateri bodo imeli v stavbi poslovne prostore, drugi pa stanovanja. V pritličju zgradbe bodo prostori Ljubljanske banke, krajevni urad, matični urad, prostori pošte in KS, v nadstropjih pa bo 12 stanovanj.

Lani je KS porabila za asfaltiranje cest na območju Loškega potoka 1.050.000 din (500.000 din iz rednega samoprispevka občanov, 350.000 din je prispeval toz Inles, 200.000 din pa smo zbrali z dodatnim samoprispevkom občanov). Letos bomo asfaltirali 1200 m ceste Hrib-Retje, kar bo veljalo 1.080.000 din, ki jih bomo zagotovili s prispevkom KS 350.000 din, dodatnim

samoprispevkom občanov 280.000 din in posojilom 450.000 din.“

Potočani menijo, da je najprej treba asfaltirati ceste, ki povezuje njihove vasi med seboj, nato pa poskrbeti za povezavo med krajevnimi skupnostmi. Pričakujejo pa, da bodo cesto proti Sodražici začeli asfaltirati že prihodnje leto.

Za letos imajo v načrtu še začetek gradnje vodovoda Hrib-Mali Log. Ta dela bodo veljala okoli 4 milijone dinarjev. Investitorji bodo občani oziroma KS (redni in dodatni samoprispevek) in SIS za vodno oskrbo, pričakujejo pa tudi pomoč mladine, ki naj bi organizirala delovno brigado.

M. GLAVONJIČ

Alojz Lavrič (Foto: M. Glavonjič)

Skupnosti zrasle brez navodil

Ustanavljali so jih zato, ker so po njih čutili potrebo

V zadnjih razpravah o kmetijstvu v ribniški občini so ugotovili, da se je združevanje kmetov v strojne in pašne skupnosti ter skupnosti proizvajalcev mleka pri njih začelo samo od sebe že pred leti. Te skupnosti pa še niso uradno proglašene, zato tudi še ne morejo uveljavljati prednosti, ki bi jih bile zaradi tega lahko deležne. Kmetje se zavedajo, da je povezovanje potrebno, zato so na nekaterih zbiorih že izvolili pripravljalne odbore za ustanovitev skupnosti proizvajalcev mleka.

V razpravah je bilo čutili hkrati nezaupanje do nove „navpične“ oblike organiziranja, se pravi o kmetov prek temeljnih združenih organizacij v TOZD in OZD, ker si kmetje (verjetno pa še marsikdo drug) tega še ne znajo predstavljati. Kljub širokemu informiranju prek sredstev javnega obveščanja namreč ljudje niso bili dovolj seznanjeni z vsebino in cilji stališč oziroma smeric predsedstva SZDL ter določb zakona o združenem delu.

Ceprav je bilo kooperantom na zbiorih pojasnjeno, kakšne so možnosti „navpičnega“ združevanja oziroma združevanja v okviru kmetijske zadruge, kmetje niso zavzeli stališča, ali naj bo KZ enotna organizacija združenega dela ali pa naj bi oblikovali tozde in koliko tozdom naj bo. Prav tako ni bila podana zahteva po ustanovitvi TZO. Vzrok za to je tudi, ker za zbere ni bilo pri-

pravljenih izračunov o upravičenosti oblikovanja posameznega tozda, kar je osnovni pogoj za njegovo ustanovitev.

Živahna je bila tudi razprava o gozdarstvu. Na zbiorih so kmetje poudarjali, da niso dovolj obveščeni o sklepih samoupravnih organov tozdom gozdarstva o gradnji in vzdrže-

vanju gozdnih cest in obračunavanju prispevkov od posekanega lesa. Po-udarjeno je bilo, da bi marsikatera nejasnost odpadla, če bi bili objavljeni v lokalnem časopisu članki o tem. (Kmetijske in gozdarske strokovnjake ter vodje vabimo, naj se večkrat ogledajo v časopisu ali pa o pomembnih zadevah obveste uredništvo, da bo lahko ukrepalo. Op. pisca.)

Na zbiorih je potekala razprava še o posojilih za stanovanjsko izgradnjo za kmete, pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetov, posodabljanju oziroma izgradnji kmetij in drugem.

J. PRIMC

Potoške iveri

SAMO GOSTILNA — Ko smo vprašali Potočane, kam gredo najraje v prostem času oziroma v prostih dneh, so odgovorili vsi enako: „Nimamo kam.“ Imajo kinodvorano, vendar je zaprta, ker bi morali za njeno obnovo vložiti 200.000 din. Ogledajo si lahko le predstave potujočega kina iz Kočevja, ki jih obiskuje enkrat na teden. Tudi izven Loškega potoka skoraj ne morejo, saj imajo slabe avtobusne zveze; lastniki avtomobilov pa se boje potovati, ker so ceste v vse smeri zelo slabe. Tako ostajajo Potočanom domače gostilne in kegljišče.

MANJ PREBIVALCEV — Na območju matičnega urada Loški potok so se letos rodili trije otroci (Dušan Levstik, Anita Vesel in Tadej Zadnik), umrlo pa je šest občanov.

— V Loškem potoku so zaposlene le ženske: v BPT je 61 žensk in en moški, v Saturnusu 28 žensk in dva moška, podobno je v trgovini, šoli in drugod. — Se pravi, da Potočanke nočejo z delom pretrujati svojih mož.

Za obletnice

Družbenopolitične organizacije občine Ribnica se vključujejo v letošnja praznovanja jubilejev Zveze komunistov in tovariša Tita. Občane in delovne ljudi vabijo na naslednje prireditve:

TOREK, 26. APRILA, ob 19. uri: svečana akademija ob dnevu Zveze komunistov in dnevu OF — dom JLA Ribnica.

V NEDELJO NA ČEBINE

Prvi letošnji izlet ribniških upokojencev bo v nedeljo, 24. aprila. Odhod bo ob 6.30 s Cenetovega dvorišča. Obiskali bodo Litijo, Bogenšperk, Trbovlje in Čebine. Izlet s kosilom velja 150 din.

V. P.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 21. aprila - Drago Petek, 22. aprila - Kaja Sobota, 23. aprila - Vojko Nedelja, 24. aprila - Jure Ponedeljek, 25. aprila - Marko Torek, 26. aprila - Zdenko Sreda, 27. aprila - Ustanov. OF Četrtek, 28. aprila - Vital

LUNINE MENE

26. aprila ob 15.42 - prvi krajec

KINIO

BREŽICE: 22. in 23. 4. angleški barvni film Maribu s severa, 24. in 25. 4. ameriški barvni film Kazen na

planini Eiger, 26. in 27. 4. angleški barvni film Tebeum.
 ČRNOMELJ: 24. 4. ameriški barvni film Škorpion, 26. 4. ameriški barvni film Ljubimci gospe Fany, 28. 4. jugoslovanski barvni film Atentat v Sarajevu.
 KRŠKO: 23. in 24. 4. italijanski film Razbrzdani, 27. 4. italijanski film Izziv bele šape.
 NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 22. do 25. 4. ameriški barvni film Trije kondorjevi dnevi, 24. 4. japonski barvni film - matineja Maček v škornjih, 26. in 27. 4. domači barvni film Hitler je naše ulice, Od 28. do 30. 4. francoski barvni film Neznavec je prišel z dežjem.
 SEVNICA: 23. in 24. 4. ameriški film Mladi maščevalec, 27. 4. poljski film Povest greha.
 TREBNJE: 23. in 24. 4. italijanski barvni vojni film Povračilo.

KUPIM zavijalni in upogibni stroj (rund mašina), po možnosti kombiniran. Telefon 068-22-766.

POSEST

PRODAM vinograd z gradbenim dovoljenjem za zidnico. Jože Sirčelj, Rihpovec 3, Trebnje.
 PRODAM dve zazidljivi parceli v Dolenji vasi in tračni izkopač krompirja. Naslov v upravi lista (1269/77).
 PRODAM nedograjeno hišo, zgrajeno do podstrehe, v Prečni pri Novem mestu. Telefon (068)-85-217.
 PRODAM hišo (podkleteno) na lepem sončnem kraju v Artičah št. 7 blizu Brežic, primerno za vikend, s parcelo - 40 arov. Lepa lega za vinograd. Pojasnila dobite pri Mihi Preskarju, Pavlova vas 68, Pišce.
 PRODAM vinograd v Drči pri Sentjerneju, primeren tudi za vikend. Dovolj možen z avtomobili. Jože Lenčič, Šmalčja vas 4, Sentjernej.
 ENODRUŽINSKO hišo z vrtom blizu železniške in avtobusne postaje Višnja gora poceni prodam. Naslov v upravi lista (1247/77).
 PRODAM 13 arov obnovljenega vinograda z zidnico, urejeno za manjši vikend, med Mokronogom in Sevnico. Električna, vodovod, dostop z avtomobilom. Informacije po telefonu 061-22-592.
 PRODAM parcelo za vinograd, primerno za gradnjo vikenda, v Vinjem vrhu nad Belo-cerkvijo. Janez Cvelbar, Ostrog 35, Sentjernej.
 PRODAM gospodarsko poslopje. Možna adaptacija hiše. Karel Planinc, Metliška cesta 5, Črnomelj.
 PRODAM hišo z garažo in lepim vrtom v središču Krškega. Bračun, Pod goro 1, Krško.

ALOJZIJA TURK, SELA 4 pri Zajčjem vrhu, prepovedujem pašo kokoši in delanje kakršnekoli škode po mojih parcelah v Zajčjem vrhu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

ROLETARSTVO LOJZE MEDLE, NOVO MESTO, ŽABJA VAS 47, TELEFON 23-673, HITRO, POCENI, KVALITETNO IN Z DVELETNO GARANCIJO VAM VGRADIM ROLETE IN ŽALUZIJE.
 POROČNI PRSTANI! Če si trajen in lep spomin želite, stopite k zlatarstvu v Gosposko 5 v Ljubljani - poleg univerze! Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ČESTITKE

DRAGIMA staršema MARIJI IN JURIJU FORTUN iz Zupudja pri Dragatušu ob 25-letnici skupnega življenja še mnogo srečnih let - želijo hčerke Stanka, Nada z družinama in Silva.
 DRAGI mami, babici in prababici IVANI KASTELIC z Rakovnika št. 5 iskreno čestitamo za njen 80. rojstni dan in ji želimo, da bi ostala še mnogo let med nami! Hčerke z možmi, vnuki, posebno pa pravnučki.
 ISKRENO čestitamo JOŽETU RAKOŠETU s Prekope, spomeničarju iz leta 1941, za njegov 70. rojstni dan z željo, da bi bil zdrav in še naprej sodeloval z nami. Krajevna skupnost Gaberje.
 DRAGI mami URŠULI MAVSAR, Pristava 3, iskrene čestitke za njen 90. rojstni dan. Sin Vinko z družino.
 DRAGI mami, stari mami in prababici NEŽI JURŠIČ iz Igljenka pri Stopičah za njen 78. rojstni dan iskreno čestita 6 otrok, 15 vnukov in 9 pravnukov, Metka in Silvo pa ji pošiljata 78 poljubčkov.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ sprejem kmečko dekle za pomoč pri vrtnarskem delu. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Adamičeva 28, Novo mesto.

NATAKARICA ALI DEKLE, ki ima veselje delati v gostilni, dobi takoj službo. Hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Silva Breškvar, Cesta na Loko 28, Ljubljana, telefon 061-25-286.

STANOVANJA

TRIČLANSKA družina išče neopremljeno enosobno, dvosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu ali bližnji okolici. Borivoj Ladišič, Bršljin 54, Novo mesto.
 ODDAM opremljeno sobo s centralnim ogrevanjem samskemu moškemu. Naslov v upravi lista (1279/77).
 ODDAM opremljeno sobo dvema fantoma. Anica Kovarik, Mestne njive, blok 11/7, Novo mesto. Informacije od 19. ure do 20.30.

Motorna vozila

PRODAM dobro ohranjen traktor Zetor 25. Ludvik Bizjak, Mrzla Luža 3, 68212 Velika Loka.
 PRODAM R 4, starejši letnik. Jože Avsec, Žabja vas 31, Novo mesto.
 PRODAM 750, letnik 1967, za 5.500,00 din in šivalni stroj Bagat za 3.500,00 din. Informacije od 6. do 14. ure po telefonu 22-331 interna 26.
 PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1974. Franc Nagelj, Smolenja vas 51, Novo mesto.
 PRODAM KOMBI IMV KURIR, registriran do konca leta. Lojze Medle, Žabja vas 47, Novo mesto, telefon 23-673.
 PRODAM ZASTAVO 101. Zvone Konda, Dol. Straža 95, Straža.
 PO UGODNI CENI PRODAM neregistriran avto Fiat 850 special, letnik 1970. Naslov v upravi lista (1257/77).
 PRODAM odlično ohranjen avto Škoda in obračalnik za seno na 8 vil - Bauz, Martin Lepšina, Globoko 1.
 PRODAM OPEL KADET, letnik 1966, generalno obnovljen. Ogled pri KZ „Krka“, Mirna peč.
 PRODAM karamboliran AUSTIN 1300, letnik 1970, registriran do 15. januarja 1978. Naslov: Jože Zorko, Trebež 50, Artiče pri Brežicah.
 PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1970, dobro ohranjen, registriran do aprila 1978. Naslov v upravi lista (1234/77).
 PRODAM avto Škoda, letnik 1970. Naslov v upravi lista (1224/77).
 PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1970. Ogled od 14. ure dalje. Danica Rifelj, Otočec 45.
 PRODAM ohranjen VW 1300, letnik 1969. Kristanova 36, Mavretič.
 PRODAM MERCEDES 811, letnik 1971, registriran in v voznem stanju. Janez Kastelic, Žabja vas 36, Novo mesto, telefon 22-993.
 PRODAM dobro ohranjen osebni avto NSU 1200 C. Albin Luzar, Majde Šilc 6, Novo mesto.
 PRODAM austin 1300, Mali Podlog 17, Leskovec pri Krškem.
 Odstopim vrstni red za R 4. Rok dobave takoj. Naslov v upravi lista (1288/77).
 PRODAM R 8, letnik 1967, za 11.000,00 din. Janez Gorenc, V Brezov log 45, Novo mesto.
 PRODAM zastavo 750, letnik 1970, in moped. Grlica, Bršljin 18 (nad trgovino), Novo mesto.
 PRODAM ZASTAVO 101, prevoženih 6.500 km. Milan Vrščaj, Kurirska pot 17, Novo mesto.

PRODAM renault 4, letnik 1974. Naslov v upravi lista (1306/77).
 NOV FIAT 126 in fička, letnik 1971, prodam. Medle, Žabja vas 17, Novo mesto.
 PRODAM DIANO po delih. Informacije po telefonu 85-714, zvečer.

PRODAM

PRODAM traktorsko prikolico (lažjo). Potov vrh 53/a, Novo mesto.
 PRODAM nov gumi voz in motorno žago Stihl. Cena po dogovoru. Jože Petek, Dobrnič 17.
 PRODAM ALPINO v dobrem stanju in parcelo za vikend ali hišo ob cesti v Soteški gori. Voda in električna na parceli. Naslov v upravi lista (1268/77).
 PRODAM 2000 kg sena po 1,50 din. Naslov v upravi lista (1277/77).
 PRODAM nov motor SL 15 in T 12. Zlatko Jančar, Črmošnjice 2, Stopiče.
 PRODAM odlično ohranjen kosilnico Moertel. Anton Simončič, Sela 2, Sentjernej.
 PRODAM kosilnico za Zetor 25 KM in priklopnik za enosobno prikolico. Fabjan, Gradišče 9, Sentjernej.
 PRODAM 15 mesecev staro telico. Marija Kavšek, Rakovnik pri Birčni vasi 11, Novo mesto.
 PRODAM moder globok otroški voziček. Informacije na telefon 21-271.
 PRODAM globok otroški voziček. Informacije na telefon 23-142.
 PRODAM večje ostrižje in pralni stroj Zopas po delih. Naslov v upravi lista (1245/77).
 PRODAM dobro ohranjen obračalnik Mariton za kosilnico BCS. Vinko Pucelj, Dolga njiva, Velika Loka.
 PRODAM kosilnico z obračalnikom Laverda. Tomaž Knez, Skrovnik 1, 68295 Tržišče.
 PRODAM televizor, električni štedilnik in posteljne vložke. Anica Blatnik, Nad mlino 43, telefon 22-206.
 PRODAM kombiniran otroški voziček. Janez Mohar, Majde Šilc 8, Novo mesto.
 PRODAM spalnico po ugodni ceni. Kristanova 2, Novo mesto.
 PRODAM zvočnike ITT-Schaub Lorenz 30 W/50 W. Ponudbe na telefon 23-030 interna 302 ali popoldne od 18. do 21. ure doma. Boris Šepetavc, Otočec 71.
 PO UGODNI ceni prodam zvočnika Philips in kinokamera Quarz. Informacije: Kristanova 28/1-11, telefon 22-414.
 GLOBOK otroški voziček in klubsko mizo dnevne sobe Barbara prodam. Ivan Kolenc, Trubarjeva 7, Krško, telefon 71-397.
 POCENI prodam električne bobne in harmoniko Elektrovox, potrebno popravila, ali zamenjam za 120-basno klavirko. Anton Springar, Karlovska 17, Novo mesto.
 PRODAM vrtno uto 200 x 160 cm. Naslov v upravi lista (1303/77).
 PRODAM globok italijanski otroški voziček. Sinkovec, Kristanova 10, Novo mesto.
 PRODAM brejo kravo. Alojz Draginc, Konec 11, Stopiče.
 PRODAM kosilnico Bartolini v dobrem stanju, širina kose 110 cm. Anton Cesar, Brezova reber 110, Semič.
 PRODAM 1,5 m³ smrekovih desk (18 mm), primerne za oboj. Naslov v upravi lista (1294/77).

RAZNO

24-letni kmečki fant vesele narave in z malo mehanizirano kmetijo želi spoznati dekle za skupno življenje. En otrok ni ovira. Oglasi se pod šifro „Ti si moja sreča“.

PREKLIC

ZOFKA BUKOVEC, Dol. Koti, Dvor, opozarjam Marijo Kumelj, Dol. Koti 1, da prepovedujem pašo kokoši po mojem vrtu, sicer jo bom sodno preganjala.

ZAHVALA

Družina pokojnega KARLA POGLAJCA se posebej zahvaljuje tovarni zdravil Krka za vso pomoč.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA KUMA

iz Potoka 22 pri Straži

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, vaščanom in sorodnikom za podarjene vence in cvetje, za izrečeno sožalje in pomoč v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo osebju pljučnega in nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice in dr. Zivkoviču iz Straže za skrbno nego. Za pozornost se zahvaljujemo kolektivom Novoles, Gornjanci in Ela, godbi Novolesa, župniku za obrede in govornikom za poslovilne besede in vsem tistim, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žaljujoči: žena Cilka, sinovi Alojz, Franci, Ciril ter hčerki Magda in Mara z družinami

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo vsem, da je po kratki boleznini v 71. letu starosti prenehalo biti zlato srce našega najdražjega in nepozabnega moža, očeta, starega očeta, brata in ujca

VIKTORJA ČRNIČA

iz Bednja v Beli krajini

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako lepem številu spremili do njegovega poslednjega doma. Hvala tudi zdravnikom in medicinskemu osebju splošne bolnice Novo mesto za trud pri zdravljenju, Zvezi borcev za podarjeni venec in spremstvo, tovarni Novotets iz Metlike in Beltu iz Črnomlja za podarjene vence, Miku Cvitkoviču za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom Petehovim za vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih.

Neutožljivi: žena Angela, sinova Marjan in Vinko z družinami, hčerka Milka, vnukinja-Nada, sestra Ana, nečaki in drugo sorodstvo

Bedenj, Črnomelj, Metlika, Obrh, Kanizarica, Veliki Gaber, Ljubljana

KUPIM

KUPIM warburg, letnik 1976. Ponudbe na telefon 23-030, interna 302, ali popoldne od 18. do 21. ure doma. Boris Šepetavc, Otočec 71.

ZAHVALA

Ob nepričakovani in prerani smrti dragega sina in brata

SREČKA ŽAGARJA

Koblarji 29

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, podjetju LIK Kočevje in pevcem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrazili sožalje in predragega Srečka pospremili na zadnji poti.

Žaljujoči: mama, oče, brat Jože z družino, sestra Vilma z družino, brat Franci z ženo Faniko ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgi boleznini nas je za vedno zapustila nepozabna žena, mama in stara mama

MARIJA MATKOVIČ

s Tanče gore

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Prav iskrena hvala sosedom za nesebično pomoč, župniku za obred in obisk v domači hiši, ZB za ganljivi govor, tovarni Belsad ter vsem, ki ste jo spremili k večnemu počitku. Vsem še enkrat lepa hvala.

Žaljujoči: mož Jure, hčerke Ančka, Fanika in Kristina z družinami ter vse drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi našega dragega očeta, starega očeta in strica

JANEZA GORJANCA

iz Dol. Suhadola 18

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo župniku in pevcem.

Žaljujoči: sin Ivan, hčerki Micka, Vida z družinami in hčerka Rezka ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

NEŽKE KUPLENK

roj. Šimc

se iskreno zahvaljujemo vsem sosaščanom, ki so prvi priskočili na pomoč. Posebno se zahvaljujemo društvu upokojencev Novo mesto, podjetju SAP Ljubljana, duhovniku za poslovilni obred ter vsem, ki so pokojno pospremili na zadnji pot in njen grob zasuli s cvetjem.

Žaljujoči: hčerka Tončka z možem, bratje in sestra, vnukinja Tončka z možem in sinom Boštjanom, vnuk Marjan z Nuško ter vse drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jožica Teppey in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9.

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu 89 din, 1 cm na določeni strani 119 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 178 din. Vsak mali oglas do 10 besed 39 din, vsaka nadaljnja beseda 3 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 8 od 15. 10. 1976. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon: (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23-611. Nenaročeni rokopišev in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, strica in svaka

FRANJA JAKOPCA

upokojenega šolskega upravitelja na Senovem

se zahvaljujemo zdravnikom ambulante Senovo, ki so mu lajšali bolečine v zadnjih dneh, kolektivu osnovne šole Senovo, ki nam je v najtežjih trenutkih stal ob strani, govornikom ravnateljici Darinki Kolar, predsedniku KS Jožetu Radetu, predsedniku ZB Lovru Breznikarju za poslovilne besede, Metki Habicht za ves trud z organizacijo pogreba, rudarski godbi na pihala, oktetu Svobode Senovo in šolskemu pevskemu zboru za petje, duhovščini za zadnji obred, vsem darovalcem cvetja ter pokojnikovim prijateljem, znancem, šolarjem in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, Iskrena hvala!

Žaluoja soproga Milka s sorodniki

Senovo, 13. aprila 1977

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, atka, sina, brata, bratranca, strica in svaka

JOŽETA DERČARJA

iz Podgore 10 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, vaščanom, ki so nam stali ob strani, darovali cvetje in vence ter pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti in nam na kakršenkoli način pomagali. Hvala lepa gasilskemu društvu Prečna in Straža za lep sprevid in ganjlive besede, župniku za lepo opravljeni obred. Lepo se zahvaljujemo tudi zdravnikom kirurškega oddelka novomeške bolnice. Se enkrat vsem lepa hvala.

Žaluoja: žena Marica, hčerka z možem, ate, mama, bratje, sestre z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni in mučni boleznii nas je v 49. letu starosti zapustil dragi mož, ata, stari ata in brat

FRANC JAKLIČ

z Jame pri Dvoru

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sovaščanom, sorodnikom in znancem za pomoč, cvetje in vence ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, dr. Kocutarju za dolgoletno zdravljenje ter delovnim organizacijam trg. Mercator - Dvor, Gozdarstvu Straža, Novoles, Iskri - Zužemberk, pevcem ter župniku za lepo opravljeni obred. Zahvaljujemo se tudi bolnišnici ORL Novo mesto.

Žaluoja: žena Ana, hčerki Marija in Majda z družino, sinova Franci in Line z družino, brata Albin, Alojz in sestra Mici z družinami ter drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

Josip Jurčič

med dvema stoloma

22

Ker sem bil nekaj nekoliko jaz ker se dandanes ne peče mnogo, smatram za svojo dolžnost, naznaniti svojem prijatelju, da je gospod Majer drugje oženil in da lepa gospodična Vit zdaj med dvema stoloma na tleh sedi, ako prvi stol, s katerega se je razsesti izvolila, ni zopet zanjo pripravljen.

Nikolaj raztrga drugo pismo precej, hoče tudi prebrati, a se premisli in ga spravi. Prvi njegov sklep, nič odgovoriti ji, bil je zdaj gotov, kakor priti.

S Tončko o njej ni do zdaj govoril. A zdelo se mu je, da bode moral. To pismo mu bode pokazal pri njej, dokaz, da ga nobena ponudba in nobena prošnja ne odpravi od njegovega namena, ponoviti samo svojo prvo zvezo z njo.

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil dragi, dobri oče

ANTON JERMAN

Straža-Sentrupert

Iskreno se zahvaljujemo vsem delovnim organizacijam, sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam pomagali, nam izrekli sožalje, nudili pomoč in darovali vence. Hvala za govor in prapor tov. Zakrajšku in Štrmoletu, pevcem in vsem ostalim, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žaluoja: sinovi, hčere in vnuki

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta, brata in strica

PAVLETA JERMANA

iz Straže pri Sentrupertu

se iskreno zahvaljujemo njegovim sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste ga v času boleznii obiskovali, spodbujali in razumeli njegovo duševno bolečino. Posebna zahvala kolektivu KPD Dob pri Mimi za izredno pomoč in razumevanje, tovarišema Jožetu Blažiču in Petru Šemrovu za poslovilne besede, pevskemu zboru „Svoboda“ z Mime, godbi na pihala iz Trebnjega, družbenopolitičnim organizacijam, društvom, delovnim kolektivom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in njegov prerani grob zasuli s cvetjem.

Žaluoja: otroka, brata in sestre

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 13. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Marjeta Stajdohar iz Kočevja - Janjo, Marija Jaklič iz Brusnic - Janka, Milena Dujmovič iz Regeče vasi - Nataša, Martina Luštek iz Ždinje vasi - Tejo, Anica Jerič z Drske - Alojza, Antonija Prosen z Dolnjih Kamenc - Eriko, Ana Kerin iz Sentjerneja - Klemena, Vera Selak iz Studenca - Stanko, Majda Peterlin s Potoka - Jolanda, Martina Hočvar iz Krmelja - Evgena, Marija Zaletel iz Blata - Antona, Marija Šot iz Metlike - Jožeta, Ana Povše iz Krmelja - Boštjana, Zdenka Vidic iz Smolenje vasi - Rolanda, Pavla Mastikosa iz Krškega - Ksenijo, Jožica Grmovšek iz Soteske - Alojza, Stanislava Kink iz Sedma - Romano, Liljana Pečjak iz Regeče vasi - Borisa, Anica Picelj s

Podturna - Ivana, Marjeta Fink iz Obrha - Tatjana, Mira Majcen iz Sentjanža - Petro, Ljubica Starešinič iz Metlike - Sonjo, Ana Kostanjevec iz Kamnega potoka - deklico, Milena Fabjan z Jame - deklico, Barica Tomec iz Stare Lipe - deklico, Milica Benkovič iz Ozlja - dečka, Marija Godec iz Stranske vasi - dečka, Julijana Jaklič iz Šmavra - deklico in Jožefa Tomič iz Cerovega loga - dečka. - CESTITAMO!

Pogumno napisana beseda je orožje delovnih ljudi!

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 21. APRILA: 8.00 TV v šoli (Zg) - 9.00 TV v šoli (SK) - 10.00 TV v šoli (do 10.35) (Bg) - 14.20 Šolska TV: B. Vranešič - Zgodovinska noč na Cebinah (Lj) - 15.40 Nogomet Rijeka:Sloboda, prenos (Zg) - v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 17.15 Colargol - barvna lutkovna serija (Lj) - 17.30 Obzornik (Lj) - 17.45 Naš Tito - dokumentarni film (Lj) - 18.40 A. Ingolič: Mladost na stopnicah - barvna nadaljevanka (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Variacije - humoristična serija TV Beograd, barvna odd. (Lj) - 20.35 Izziv kulturni (Glasbena mladina Slovenije, prenos iz nove Gorice) (Lj) - 22.05 Kino oko: Pogovor po končani nadaljevanki Poti in stranpoti (Zg) - 23.30 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 22. APRILA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.05) (Bg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 15.30) (Zg) - 17.05 Križem kražem (Lj) - 17.15 Morda vas zanima: Jože Snoj - Stric Pipa - barvna oddaja (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Jugoslovanska folklor: Plesi in pesmi Istre, barvna odd. (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Izbira študija in poklica: Pred odločitvijo, barvna odd. (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 P. Heriat: Bousardelovi, barvna nadaljevanka (Lj) - 20.55 Razgledi: Pot KPJ (Lj) - 21.25 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 21.30 Ulica San Francisca - serijski barvni film (Lj) - 22.20 TV dnevnik (Lj) - 22.35 Hokey Švedska:Kanada, barvni posnetek z Dunaja (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 P. Heriat: Bousardelovi, barvna nadaljevanka (Lj) - 20.30 A. Ingolič: Mladost na stopnicah - barvna nadaljevanka (Lj) - 9.20 Prva pomoč, barvna oddaja (Lj) - 9.40 Dokumentarna oddaja (Lj) - ... P. Heriat: Bousardelovi, barvna nadaljevanka (Lj) - ... Kronika sterijinega pozorja - posnetek (Lj) - 15.40 Nogomet CZ: BORAC - prenos (Bg) - v odmoru Propagandna oddaja - 17.40 Obzornik (Lj) - 17.55 Veliki in mali - film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Sanson po naše - barvna oddaja (Lj) - 20.20 Moda za vas, barvna oddaja (Lj) - 20.30 Ujetnik iz Altone - barvni film (Lj) - 22.20 TV dnevnik (Lj) - 22.35 625 (Lj) NEDELJA, 24. APRILA: 8.20 Poročila (Lj) - 8.25 Za nedeljsko dobro jutro: Festival mladinskih pevskih zborov v Celju (Lj) - 8.55 625 (Lj) - 9.35 H. de Balzac: Blišč in beda kurtizan, barvna nadaljevanka (Lj) - 10.35 Sezamska ulica, barvna oddaja (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Kmetijska oddaja (Sa) - 12.15 Poročila (do 12.20) (Lj) - Nedeljsko popoldne:

Križem kražem - Morda vas zanima: Jože Snoj - stric Pipa, barvna odd. - Okrogli svet - Film - Poročila - Moda za vas - 17.00 Košarkarski finale za pokal Jugoslavije - prenos Bgd/II-Lj 18.35 Duke Ellington - barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 F. Žizek: Ipavci - TV nadaljevanka (Lj) - 21.20 Hokey Kanada:SZ - barvni posnetek z Dunaja (Lj) - 23.20 TV dnevnik (Lj) - 23.35 Športni pregled - posnetek (Lj)

PONEDELJEK, 25. APRILA: 9.55 Slavnostna seja KC ZKS ob 40-letnici ustanovitve kongresa KPS - prenos do pribl. 12.00 (Lj) - 14.10 TV v šoli (Zg) - 17.10 Glasbeni Ciciban: Strahovi na podstrešju (Lj) - 17.25 Narava Japonske - barvni film (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Nega pubertetnika - barvna oddaja iz cikla Osebna nega (Lj) - 18.15 Poslovanje bank - barvna oddaja (Lj) - 18.25 Mozaik (Lj) - 18.30 Dogovorili smo se (Lj) - 18.45 Mladi za mlade, barvna oddaja (za JRT) (Lj) - 19.18 Risanka (Lj) - 19.23 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 I. Cankar: Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, predstava SLG Celje (Lj) - 21.40 Propagandna oddaja (Lj) - 21.45 TV dnevnik (Lj)

TOREK, 26. APRILA: 8.00 TV v šoli: Upor na Hvaru, 1. maj. Prebivalci Zemlje, Nemščina, TV vrtec, Dihanje (Zg) - 10.00 TV v šoli: Prirodoslovje, Glasbeni pouk (do 11.05) (Bg) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) (Zg) - 16.05 Šolska TV: Naše univerze (do 16.35) (Lj) - 17.05 Odkod sneži - oddaja iz cikla V znamenju dvojevkov (Lj) - 17.25 Pan Tau - serijski barvni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Mozaik (Lj) - 18.15. Po sledih napredka - barvna oddaja (Lj) - 18.45 Slavnostna seja republiške konference SZDL in podelitev priznanj OF (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Diagonale (Lj) - 20.30 Propagandna oddaja (Lj) - 20.35 A. J. Cronin: Zvezde gledajo z neba, barvna nadaljevanka (Lj) - 21.25 25. Mednarodni festival mladih umetnikov - barvna oddaja (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj) - 22.20 Hokey ČSSR:Kanada - Barvni posnetek s svetovnega prvenstva na Dunaju (Lj)

SREDA, 27. APRILA: 10.00 Poročila (Lj) - 10.05 Kaj je domovina (Lj) - 10.40 Sebični velikan - otroška oddaja (Lj) - 11.10 D. Švara: Štirje junaki - mladinska opera (Lj) - 11.55 Poročila (do 12.00) (Lj) - 17.15 K. Grabeljšek Moje akcije - barvna oddaja (Lj) - 17.25 Ukročeno oko - barvni dokumentarni film (Lj) - 17.55 Poročila (Lj) - 18.30 Glasba takšna in drugačna - barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Film tedna: Pet minut raja (Lj) - 21.30 Propagandna oddaja (Lj)

XXX

„Jaz moram enkrat s teboj na samem govoriti,“ rekel je Nikolaj enkrat Tončki, ko je po več dnevih z njo sešel se.

„Midva sva na samem nekaj že preveč govorila,“ reče ona.

„Ti me moraš poslušati ...“

„No, če moram, pridi jutri popoldne. Sicer ti pa povem, da potreba ni,“ pristavi deklica; njen glas ni bil vabljev.

Vendar je on drugi dan prišel. Bila je res sama. Odzdravila mu je, kakor bi bila vsakemu drugemu, samo zdelo se mu je, da je bolj rdeča nego sicer. On je hotel, baš ker je tako resna bila, uvesti pogovor polahko, zato je rekel, kazaje na okno, kjer so kakor nekaj razne cvetlice v loncih stale:

„Glej, to je še tisti rožmarin, katerega so bili tvoj oče polomili tačas, ko sva se midva prvič zmenila, da bodeš ti moja ...“

„Tale je?“ vpraša ona še bolj zardela in vzame lonec z rožmarinom z okna ter ga na mizo postavi, kjer je krušni nož ležal.

„Tončka ...“ začne on mehko in jo hoče prijeti za roko.

Ona mu jo odtegne in ga resno pogleda: „Ne tako! Pametno kot bratranec povedi, kaj želiš, drugo pa pusti.“

Nise ji upal bližati. Sede na stol in pažalosten vpraša:

„Tedaj tebi res ni mogoče odpustiti mi? Ni ti mogoče prilike dati mi, da bi s tisočerno ljubeznijo poravnal ono, kar sem ti neprijetnega storil? O Tončka, ko bi ti jaz dopovedati mogel, kako šele zdaj prav znam in vem ceniti tvojo vrednost, tvojo ...“

„Tiho, tiho!“ prestriže mu ona besedo. „Odgovarjaj mi na to, kar te bom zdajle vprašala. Ali z vso resnico mi odgovarjaj.“

„Z vso resnico, prisezam ti.“

„Le brez prisezanja! Povedi mi, kdo je kriv, da si ti zdajle pri meni, ali če hočeš: kdo je to zaslužil, ti ali pa moja nekdanja prijateljica? Kdo je vajini zvezi konec storil?“

„Sicer ona, ali jaz sem ...“

„Tedaj ona! Čakaj! - Resnico si govoril, to je res. Glej, jaz to že vse vem. Vendar sem rada videla, da si mi tudi ti potrdil, ti, ki k meni prihajaš, potem ko se te je ona naveličala in je ravnala s teboj kakor prej - ti z menoj! Zdaj, šele zdaj, misliš, da bi bila jaz zopet dobra! Večkrat si mi povedal, da sva malo v rodu. Že zavoljo tega bi me ne bilo treba tako zaničevati, da mi prihajaš pred oči in mi kažeš, da sem ti izbirek, ki se zdaj prime, zdaj proč vrže, potem pa zopet pobira! O ne, ljubi moj bratranček, zmotil si se, nisem več tista ubožica, kakor si jo nekaj poznal, ti si me izučil.“

Solze so ji prišle, a ne solze ljubezni, nego solze jeze, uzaljenega ženskega dostojanstva.

Nikolaj zardi silno, seže v žep in izvleče Luizino zadnje pismo.

„Motiš se ti,“ pravi, „če misliš, da se vračam k tebi, ker - me ona neče. Prosim, beri to pismo in prepričaj se.“

„Nečem nobenega pisma več od tebe,“ reče deklica.

„Ni od mene. Prosim te, čitaj samo to, da se prepričaš, da mi krivico delaš! Odgovori mi potem, kar koli hočeš, samo čitaj!“

Deklica vzame in prečita.

Potem ji on odgovori: „Vidiš li, da nimaš pravice soditi tako, kakor si? Vidiš, da si ti edina, h krateri se moje srce vrača. In ko bi me ne le ona, nego ves svet na kolnih prosil ...“

„Stoj, stoj!“ prestriže ga deklica z odločnostjo, kakršne ne bi bil nikdo pričakoval, kdor je njeno krotkost prej poznal. „Kaj si ji odgovoril na to pismo?“

„Nič!“

„Nič? Zakaj ne? Vsak človek je vsaj odgovora vreden.“

„Ona ne.“

„Zavoljo tega ne, ker je nestanovitna, neznačajna in kakor se še pravi, kajne?“

„Da tudi zaradi tega, a tudi ...“

„Le stoj! No, glej! Ti njo zaničuješ, ker se je od tebe odvrnila in ji niti ne odgovarjaš, če te odgovora prosi. K meni pa prihajaš in želiš, da bi jaz drugače ravnala, kakor ravnas sam? Ali mi ne daješ sam zgleda, kako ti moram odgovoriti? Tako ti tudi odgovarjam! Enkrat za vselej - za vselej, zapomni si in nobenkrat več mi o tem ne govori.“

Reksi to, strastno ona vstane in prime nož na mizi ter v hipu odkosi prej tjakaj postavljeni rožmarin čez sredo, da zeleni vrh pade na tla izbe.

„Vidiš, tako si ti presekal živo vez med nama. Naredi, da se ta vrh priraste, če moreš. Da, krvavelo je tačas v meni, a zdaj, hvala bogu, je rana zarasla, morala je, ker sem hotela, da je!“

„To je tvoja zadnja beseda?“ vpraša Nikolaj zamolklo.

„Zadnja v tej stvari!“ reče ona in odide ven. Nikolaj je sam obsedel. In obvezlo ga je s strašno oblastjo nekaj kakor čut zapuščenosti, samozavest svoje nevednosti. Za njega ni tu na celi božji zemlji nobenega, nobenega ljubečega srca in ga biti ne more! To se mu je v tem hipu zdela nesreča, le s smrtjo končljiva.

XXXI

Ino v mali predmestni krčmi „Pri belem psu“ je bilo štiri leta kasneje, to je 1875, še zmerom dobro vino. In doktor Lok, s katerim smo se v drugem delu naše povesti nekoliko seznanili, imel je še zmerom staro žejo, vsak dan se ponavljajočo, ter hodil je sem k okrogli mizici v posebni sobi kakor pred štirimi leti.

